

Inhoudsopgave

Nota van aanbidding	2
Leeswijzer	7
Jaarverslag programma's	8
Programma 1 Inwoner.....	9
Programma 2 Leefomgeving	18
Programma 3 Bedrijvigheid	25
Programma 4 Bestuur en organisatie.....	27
Programma 5 Algemene dekkingsmiddelen en overhead	30
Vennootschapsbelasting	31
Onvoorzien	31
Jaarverslag paragrafen	32
Paragraaf Lokale heffingen.....	33
Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing	37
Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen.....	41
Paragraaf Financiering.....	45
Paragraaf Bedrijfsvoering	49
Paragraaf Verbonden partijen.....	51
Paragraaf Grondbeleid	54
Jaarrekening	57
Balans	58
Toelichting op de balans.....	61
Schatkistbankieren	76
Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling.....	77
Ontwikkelingen na balansdatum.....	80
Niet uit de balans blijvende verplichtingen.....	81
Overzicht van baten en lasten.....	82
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten en het gerealiseerde resultaat	82
Toelichting op het overzicht van baten en lasten per programma	84
Analyse begrotingsrechtmatigheid	98
Bijlagen.....	100

Inleiding

Er was veel te doen in Goirle in het tweede jaar van deze raadsperiode. Juist toen gemeenteraad en college van burgemeester en wethouders op stoom kwamen in de uitvoering van het bestuursakkoord 'Duurzaam en Dienstbaar' werden we geconfronteerd met sterk oplopende tekorten in de uitvoering van taken in het sociaal domein en daarmee met een forse bezuinigingstaakstelling voor de nieuwe meerjarenbegroting. De Voorjaarsnota 2020 markeerde de nieuwe rol die de gemeenteraad voor zichzelf zag: aan het stuur om richting te geven aan de discussie in plaats van afwachten met welke voorstellen het college komt. De voorjaarsnota 2020 werd voor kennisgeving aangenomen en bij de begrotingsbehandeling kon de gemeenteraad kiezen uit verschillende alternatieven voor een sluitende meerjarenbegroting. Met alleen al bij de begrotingsbehandeling 55 amendementen en moties en veel schriftelijke vragen aan het college, was 2019 politiek gezien een boeiend jaar.

En bij al die politieke perikelen draaide 'de winkel' gewoon door. Het grootste deel van de taken die de gemeente uitvoert, onttrekt zich immers aan de politieke discussie in de gemeenteraad. Beleid wordt gemaakt, vergunningen, paspoorten en andere producten worden verstrekt en we zorgen dat de openbare ruimte er netjes bij ligt. Voor inwoners die niet zelfstandig hun problemen kunnen oplossen staan onze medewerkers klaar om te zorgen dat zij hulp krijgen. Door te voorzien in inkomen, door jeugdzorg in te schakelen, door te zorgen voor voorzieningen om zelfstandig te kunnen blijven wonen. Onze medewerkers verdienen voor die inzet een groot compliment!

In deze nota van aanbidding gaan wij kort in op de realisering van enkele belangrijke beleidsvoornemens. De uitwerking daarvan vindt u in de verantwoording bij de verschillende programma's. We hebben daar de voornemens uit de begroting geconfronteerd met de realisatie. Zo is voor de gemeenteraad direct duidelijk wat met de beleidsvoornemens is gebeurd. In deze nota van aanbidding geven we op hoofdlijnen inzicht in de financiële positie van de gemeente Goirle. Die is zorgelijk. We sluiten het jaar 2019 af met een flink tekort en het perspectief voor de toekomst is somber. In de paragrafen en in de jaarrekening, die u respectievelijk in hoofdstuk vijf en zes van dit jaarverslag aantreft, gaan wij daar dieper op in.

Duurzaam wordt een vanzelfsprekend onderdeel in ons werk

Onder de noemer 'duurzaam' uit het coalitieakkoord is veel gerealiseerd. Veel aandacht is uitgegaan naar de nota Zon en Wind. Na behandeling in verschillende vergaderingen van de gemeenteraad is de beleidsnota uiteindelijk begin 2020 vastgesteld. Ook de Regionale Energie en Klimaat Strategie (REKS) die in regionaal verband wordt opgesteld, vroeg veel aandacht. Heel concreet werd duurzaamheid bij de plaatsing van zonnepanelen op sporthal De Haspel. Ook voor het cultureel centrum Jan van Besouw is inmiddels een plan voor verduurzaming opgesteld. Als onderdeel van het streven om de hoeveelheid restafval te beperken tot 60 kg per inwoner hebben we de afvalinzameling anders ingericht. Na wat aanloopproblemen verloopt dat nu naar tevredenheid. Het thema duurzaamheid zien we in veel van onze werkzaamheden terug. Het is een vanzelfsprekend onderdeel geworden bij de voorbereiding en uitvoering van gemeentelijk beleid.

Dienstbaar is een leidend principe bij de inrichting van processen

Ook op het gebied van dienstbaarheid hebben we flinke stappen gezet. Zo is veel aandacht uitgegaan naar verbetering van het proces van verlening van omgevingsvergunningen, vooruitlopend op de invoering van de nieuwe omgevingswet. We doen ervaring op met de omgevingsdialog, waarbij we met belanghebbenden zoeken naar passende invulling van plannen. Bij handavings- en

bezwaarzaken proberen we partijen via (pre-)mediation bij elkaar te brengen. We hebben in 2019 de burgerpeiling ‘Waar staat je gemeente’ uitgevoerd. Meer dan 600 huishoudens hebben de moeite genomen om deze uitgebreide vragenlijst in te vullen. Dat biedt belangrijke inzichten voor verdere verbetering van onze dienstverlening. In de organisatievisie, die we medio 2019 hebben vastgesteld, staat de verbinding met inwoners, bedrijven en instellingen centraal. In de voorbereiding van de begrotingsbehandeling, waarin tot forse bezuinigingen moest worden besloten, hebben we een ‘meedenksessie’ voor belangstellende inwoners georganiseerd. Hoewel de deelname achter bleef bij onze verwachtingen, kunnen we terugzien op een geanimeerde discussie. Bij de besluitvorming over de bezuinigingen hebben wij daarvan dankbaar gebruik gemaakt.

We hebben zorgen om de bekostiging van het sociaal domein

Zowel inhoudelijk als financieel vroeg het sociaal domein in 2019 veel aandacht van bestuur en ambtelijke organisatie. Sinds 2018 worden we geconfronteerd met oplopende tekorten bij de uitvoering van de Jeugdwet en de Wet Maatschappelijke Ondersteuning. In 2019 zette deze ontwikkeling van stijgende kosten zich versterkt door. Op verschillende momenten in het jaar hebben we de budgetten voor uitvoering van deze wetten verhoogd. Ten opzichte van de oorspronkelijke begroting zijn de uitgaven voor uitvoering van de Jeugdwet € 2.570.994 hoger uitgekomen en voor uitvoering van de WMO € 1.358.373. Die toename van kosten werkt door in de begroting voor de komende jaren. Veel aandacht is daarom uitgegaan naar monitoring van de uitvoering, zowel in regionaal verband als bij ons zelf. Verschillende maatregelen voor preventie van dure zorg zijn ingevoerd. Het effect daarvan is nog niet zichtbaar en ook moeilijk te meten. Op basis van informatie uit de monitoring krijgen we steeds meer zicht op de veroorzakers van de kostenstijging. In 2020 trekken wij daaruit conclusies en nemen nadere maatregelen.

De financiële positie van Goirle belicht

Hieronder gaan wij nader in op de financiële positie van de gemeente. We presenteren eerst het resultaat van de jaarrekening en daarna gaan we in op enkele belangrijke indicatoren voor beoordeling van de financiële positie van de gemeente Goirle.

De jaarrekening sluit met een flink tekort

De jaarrekening sluit met een nadelig saldo van € 3.509.535. In de laatste prognose in de tweede bestuursrapportage gingen we nog uit van een nadelig saldo van € 3.194.000. De belangrijkste afwijkingen na de 2^e bestuursrapportage zijn een verdere stijging van de kosten van jeugdzorg ten bedrage van € 449.264 en aanvulling van de pensioenvoorziening voor (voormalige) wethouders ten bedrage van € 522.506. Dit laatste wordt veroorzaakt door de lage rekenrente. De onderstaande tabel geeft de ontwikkeling van het nadelig saldo gedurende het jaar weer.

Tabel resultaat voor/na bestemming

	Begroting 2019	Begroting 2019 na wijziging	Jaarrekening 2019
Saldo voor bestemming	620.000 N	8.982.163 N	7.721.752 N
Toevoeging/onttrekking reserves	565.000 V	5.788.329 V	4.212.217 V
Saldo na bestemming	55.000 N	3.193.834 N	3.509.535 N

In de jaarrekening (hoofdstuk 6 van dit jaarverslag) is per thema een toelichting op de afwijkingen opgenomen. Zoals hiervoor gemeld is veruit de belangrijkste verklaring voor het tekort gelegen in de sterke toename van de kosten van jeugdzorg en maatschappelijke ondersteuning. Gedurende het jaar 2019 werden we steeds weer opnieuw verrast door nieuwe en hogere ramingen van de lasten. Dat maakte het onmogelijk om nog in 2019 bij te sturen. Veel van de uitgaven van de gemeente lagen al vast. De mogelijkheden om op korte termijn uitgaven te verlagen zijn zeer beperkt en leiden

er direct toe dat andere beleidsdoelen niet worden gerealiseerd. Omdat ook voor de komende jaren nog een verdere stijging van de kosten in het sociaal domein wordt voorzien, ontkomen we niet aan een heroverweging van het voorzieningenniveau.

De reservepositie verslechtert

Het nadelige resultaat van de jaarrekening heeft direct effect op de reservepositie van de gemeente. Het tekort wordt immers gedekt door een beroep op de reserves. En naast het tekort op de jaarrekening worden de reserves ingezet voor dekking van andere, vaak eenmalige uitgaven. Om de 'vrij reserve' te versterken, hebben we in 2019 een bedrag van € 4.975.000 overgeheveld van bestemmingsreserves naar de Algemene weerstandsreserve. Een volledig overzicht van de reserves is opgenomen bij de toelichting op de balans in de jaarrekening. In de volgende tabel laten we de ontwikkeling van de reservepositie in de afgelopen jaren zien. We nemen hiervoor 2015 als basis. Dat is het eerste jaar van de decentralisaties in het sociaal domein.

Tabel ontwikkeling reservepositie 2015 – 2019

bedragen x € 1.000	2015	2016	2017	2018	2019
Totaal reserves	31.381	31.544	30.491	31.242	23.283
waarvan Algemene weerstandsreserve	4.421	4.402	5.579	7.392	5.833

Een belangrijke indicator voor de financiële gezondheid van de gemeente is de solvabiliteit. Die geeft aan in hoeverre de gemeente in staat is om aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger de solvabiliteit, des te groter is de buffer om tegenvallers op te vangen. Een solvabiliteit van >50% wordt bij gemeenten als 'gezond' beschouwd. De solvabiliteit bij de gemeente Goirle heeft zich als volgt ontwikkeld.

Tabel ontwikkeling solvabiliteit 2015 – 2019

in %	2015	2016	2017	2018	2019
Goirle	45,2	45,2	47,7	43,3	35,0
Gemeenten 20 000 - 50.000 inwoners	34,2	35,2	36,6	35,6	n.n.b.
Nederland	34,2	35,2	36,1	34,9	n.n.b.

De ontwikkeling van de solvabiliteit noopt ons om voorzichtig te zijn met het beroep op de reservepositie voor eenmalige uitgaven.

We moeten meer geld lenen

In onze financiële huishouding maken we onderscheid tussen 'dekking' en 'financiering'. Met 'dekking' doelen we op het evenwicht tussen baten en lasten. Tegenover uitgaven in de exploitatie moeten ook inkomsten staan. Dan is er sprake van evenwicht. 'Financiering' duidt op het geld dat we op onze bankrekening hebben staan om rekeningen te betalen. We lenen dit bij de BNG bank en betalen daarvoor rente en aflossing. Voor die rente en aflossing moeten we weer 'dekking' zoeken binnen onze begroting. Daarmee houden 'dekking' en 'financiering' wel nauw verband met elkaar. De rente was in 2019 bijzonder laag. We hebben daarom enkele leningen die destijds met een hoge rente waren afgesloten, vervroegd afgelost. Daarvoor in de plaats hebben we een nieuwe lening afgesloten met een lage rente. Door de boete die we moesten betalen vanwege vervroegde aflossing, is de nieuwe lening hoger geworden. De leningenportefeuille heeft zich als volgt ontwikkeld:

Tabel leningen lang/kort 2015 – 2019

bedragen x € 1.000	2015	2016	2017	2018	2019
lang lopende geldleningen	30,3	31,3	28,1	26,1	26,2
kort lopende geldleningen	0	0	0	0	6,0

Ook voor beoordeling van de schuldpositie gebruiken we een indicator: de netto schuldquote. Die geeft een indicatie van de mate waarin rente en aflossingen op de exploitatie drukken. Een laag percentage is gunstig. In het algemeen wordt een percentage tussen 90 en 130% nog als gezond beschouwd.

Tabel ontwikkeling schuldquote 2015 – 2019

in %	2015	2016	2017	2018	2019
Goirle	22,3	19,7	29,3	41,0	51,7
Gemeenten 20.000 - 50.000 inwoners	63,2	57,5	55,4	56,3	n.n.b.
Nederland	61,5	57,5	55,8	56,5	n.n.b.

Met de tekorten op de jaarrekening en begroting en toekomstige investeringen, verwachten wij dat de schuldquote verder zal stijgen. Uit de verkoop van gronden in Boschkens en uit de afwikkeling van het geschil met Brabant Water over TWM verwachten we een positief effect op de schuldquote. Hierna zijn voor de toekomst geen grote incidentele opbrengsten meer voorzien.

De belastingdruk is gemiddeld voor Nederland

Gemeenten in Nederland hebben maar weinig mogelijkheden om zelf inkomsten te genereren. Voor verreweg het grootste deel van de inkomsten zijn we afhankelijk van bijdragen van het rijk. De eigen inkomsten bedragen 14,72% van het totaal. Dat neemt niet weg dat gemeentelijke belastingen zich in een grote (politieke) belangstelling mogen verheugen. In 2019 bedroeg de opbrengst van de belangrijkste gemeentelijke belasting, de OZB in totaal € 4.681.000. In de paragraaf Lokale heffingen is dit verder toegelicht. Voor de beoordeling van de financiële positie gaan wij in de onderstaande tabel in op de belastingcapaciteit. Die geeft inzicht hoe de belastingdruk in Goirle zich verhoudt tot het landelijk gemiddelde. Een laag percentage betekent dat de gemeente meer inkomsten uit belastingen kan verwerven. Maar dat is een politieke keuze.

Tabel ontwikkeling belastingcapaciteit 2015 - 2019

	2015	2016	2017	2018	2019
Goirle	103,0%	101,4%	94,3%	94,5%	100,8%
Gemeenten 20.000 - 50.000 inwoners	100,1%	101,1%	104,2%	104,1%	n.n.b.

Met de verhoging van OZB met 20% boven de inflatie in 2020 is deze belastingcapaciteit inmiddels gedaald.

De grootste risico's zitten in het sociaal domein en herverdeling gemeentefonds

De risico's en de mate waarin we in staat zijn om die op te vangen, vormen een belangrijke indicator voor de beoordeling van de financiële positie. In de paragraaf Weerstandsvermogen is dat uitgewerkt.

Tabel ontwikkeling weerstandsvermogen

	2015	2016	2017	2018	2019
Weerstandsvermogen	4,01	4,74	7,75	2,15	1,47
Weerstandscapaciteit (*€ 1.000)	11.657	9.909	12.346	8.134	5.199

Wat zijn nu de grootste financiële risico's voor de gemeente Goirle in de komende jaren? Naast de ontwikkeling van kosten in het sociaal domein noemen wij de invoering van de Omgevingswet. Het effect van deze wet op kosten en opbrengsten is nog niet duidelijk. Een groot financieel risico dat zich aftekent betreft de herverdeling van het gemeentefonds. Uit de eerste uitkomsten blijkt dat gemeenten als Goirle rekening moeten houden met een korting van ca. 8%. Dat is voor Goirle een

bedrag van € 2,4 miljoen. Vanwege de grote herverdeel-effecten wordt de verdeling opnieuw beoordeeld. De invoering is een jaar uitgesteld. Die is nu voorzien met ingang van 2022.

Tenslotte noemen wij hier de uitbraak van het Covid-19 virus en de wereldwijde pandemie die dat tot gevolg had. Deze uitbraak heeft een enorme impact op ons allemaal. De wereldwijde pandemie leidt tot ongekende omstandigheden. Voor de aanpak van COVID-19 kijken wij wat we voortdurend wat we moeten doen, aanvullend op de landelijk maatregelen van het Rijk. Dit raakt veel beleidsterreinen van onze organisatie. We streven naar een zo adequaat mogelijke uitvoering van de landelijke en lokale maatregelen en naar zoveel mogelijk continuïteit van de reguliere werkzaamheden en van noodzakelijke (digitale) besluitvorming en hebben daarvoor de nodige interne maatregelen genomen. Een eerste analyse van de impact voor de gemeente is gemaakt en opgenomen in de 1^e Bestuursrapportage van 2020.

In deze paragraaf zijn we uitgebreid ingegaan op de ontwikkeling van de financiële positie van de gemeente Goirle. Die is zorgelijk, ondanks de bezuinigingen en belastingverhoging waartoe bij de vaststelling van de begroting 2020 is besloten. De uitkomsten van deze jaarrekening en de risico's die op de gemeente afkomen, duiden op een verdere verslechtering van de financiële positie. In de voorjaarsnota 2021 gaan wij daar nader op in.

Jaarverslag

Het jaarverslag bestaat uit de programmaverantwoording (5 programma's) en de paragrafen (7 die zijn voorgeschreven door het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten). Met ingang van de nieuwe raadsperiode, en op basis van het rapport van de rekenkamercommissie van maart 2018 is de opzet van de begroting veranderd. Het doel van de nieuwe opzet was om de begroting leesbaarder, toegankelijker en transparanter te maken. Met de jaarrekening leggen wij verantwoording af over de activiteiten die zijn vastgelegd in de begroting. Met behulp van het gebruik van kleuren hebben wij de status aangegeven van de activiteit.

	Groen	De activiteit die is benoemd in de begroting 2019 is uitgevoerd.
	Oranje	We zijn begonnen met de uitvoering van de activiteit maar we zijn nog niet klaar.
	Rood	De activiteit is niet uitgevoerd.
	Blauw	We hebben een activiteit uitgevoerd die bijdraagt aan de ambitie maar de activiteit stond niet in de begroting 2019.

Indicatoren

Het BBV schrijft voor dat gemeenten een uniforme basisset beleidsindicatoren op moeten nemen in hun begroting en jaarverslag. De set behandelt een breed spectrum van onderwerpen, van misdrijven en afval tot bijstandsuitkeringen en nieuwbouwwoningen. Zo kan een helder beeld worden gevormd van de beleidsresultaten van een gemeente.
waarstaatjegemeente.nl

Jaarrekening

De jaarrekening bestaat uit de balans en de toelichting daarop en de exploitatierekening met een analyse van de financiële verschillen.

Wij hebben ervoor gekozen om alleen grote en belangrijke afwijkingen ten opzichte van de gewijzigde begroting toe te lichten. Gedurende het jaar is de begroting onder andere aangepast op basis van de 1e en 2e bestuursrapportage.

Jaarverslag programma's

In dit programma komen de volgende thema's aan de orde:

- 1.1. Preventie
- 1.2. Onderwijs
- 1.3. Zorg en activering

Thema 1.1 Preventie

Ambitie

- Goirle is een gemeente met een sterke sociale samenhang, verdraagzaamheid en kracht (Bestuursakkoord).
- Inwoners ervaren een gezonde, stabiele en veilige thuissituatie (Nota Publieke Gezondheid Midden-Brabant 2016 – 2019).
- Alle inwoners kunnen meedoen met sport en cultuur (Back to Basics 2.0, beleidsdomein 2018 - 2021/Bestuursakkoord).
- Elk kind heeft het recht om gezond, veilig en prettig op te groeien (Koers Jeugd(hulp), Samen met de jeugd Hart van Brabant).

Beleidsindicatoren BBV

Indicator	eenheid	waarde
Niet-sporters	%	42,9

Verbonden partijen

- GGD Hart voor Brabant: Een goede en voor iedereen toegankelijke gezondheidszorg.
- Hart van Brabant Bestuurscommissie: Uitvoering geven aan de administratieve afwikkeling van het bieden van een passend hulp- en ondersteuningsaanbod voor alle jeugdigen.
- Regionale Ambulance Voorziening: Het verlenen van ambulancezorg.

Activiteiten in 2019

	Gepland	Uitgevoerd
	We voeren het programma 'nu niet zwanger' uit, dat zich richt op educatie en ondersteuning bij het voorkomen van ongewenste zwangerschappen, en leggen daarbij de nadruk op de alleenstaande minderjarige vluchtelingen (AMV'ers).	Managementinformatie volgt op regioniveau in het 1e kwartaal 2020
	We vullen de beleidsnota Back to Basics 2.0 aan ten aanzien van zowel kunst en cultuur als sport, waarbij speciale aandacht wordt geschonken aan het subsidiebeleid in het kader van de sociale cohesie.	Voor cultuur beloofden we de gemeenteraad dat er een cultuurbeleid komt. De concept-cultuurnota zal voor de behandeling van de Voorjaarsnota worden vrijgegeven voor inspraak. Voor sport zijn we gestart met het

		opstellen van een lokaal sportakkoord. Dit is een document waarin gemeente, sportverenigingen en welzijnspartijen samen afspraken maken.
	We stellen de aanpak gesignaleerde knelpunten bij de sportparken in Goirle en Riel aan u voor.	In 2019 is met de sportverenigingen gesproken over hun knelpunten en wensen voor de toekomst. Dit ging veelal over het aantal buitenvelden dat zij nu hebben. Een onderzoeksbureau heeft vervolgens berekend hoeveel velden er in de toekomst echt nodig zijn per vereniging en wat de kosten voor het aanleggen zullen zijn. Een aantal van de snel op te lossen knelpunten zijn opgelost, soms omdat verenigingen zelf iets hebben gedaan, soms omdat wij iets hebben gedaan.
	We zorgen voor uitbreiding van de deelname Brede Impuls Combinatiefuncties en verbreding van de inzet combinatiefunctionarissen op de onderdelen sport en cultuur.	Op 1 januari 2019 besloot het college om het aantal combinatiefunctionarissen op te hogen van 3,1 naar 4,9 fte. De extra mensen zijn nog niet gestart omdat de gemeenteraad besloot dat de combinatiefuncties betrokken moeten worden bij de bezuinigingen op Factorium, de bibliotheek en de Stichting Sociaal Culturele Accommodaties Goirle.
	We stellen een samenhangend en effectief preventieprogramma op voor het hele sociaal domein vanuit de aanbestede algemene voorzieningen.	In 2019 is door ContourdeTwern, IMW, MEE en Stichting Jong een preventieprogramma opgesteld en uitgevoerd. De onderwerpen zijn per kwartaal uitgevoerd. Q1: Armoede, Q2: Mantelzorg, Q3: Echtscheidingen en Q4: Seksuele diversiteit. In 2019 hebben deze partijen aandacht besteed aan genoemde onderwerpen door middel van themabijeenkomsten en het geven van informatie op onder andere social media, in de bibliotheek en op scholen.
	We evalueren de aanbesteding van de algemene voorzieningen voor maatschappelijk werk, welzijnswerk en jeugdwerk in 2019 en beslissen over de uitvoeringsorganisatie en inkoop in 2020.	In 2019 is de aanbesteding geëvalueerd. De overeenkomsten met de samenwerkingspartners van algemene voorzieningen liep af op 1-1-2020. Er is een mogelijkheid tot 2 maal verlenging van 1 jaar. Van deze mogelijkheid is voor de periode van 1 jaar gebruik gemaakt, de overeenkomsten eindigen op 1-1-2021.
	We starten vanaf schooljaar 2019 - 2020 in één wijk vanuit een kindcentrumlocatie met een pilot om complexe problemen eerder te signaleren en te voorkomen. Deze pilot Smart Start bij 5 gemeenten in Hart van Brabant staat onder leiding van Sterk Huis en is gericht op het beter benutten van	In het vierde kwartaal van 2019 is Smart Start Goirle gestart. Dit project heeft een looptijd van ongeveer 6 maanden. Er is een projectleider aangesteld en in een aantal sessies is de onderzoeksvraag samen met het veld verhelderd. De focus zal liggen op de ontwikkelkansen van kinderen tot 6 jaar oud

	voorspellende data en kennis en het meten van effecten.	en de rol van verschillende vormen van opvang hierin.
	We evalueren de toepassing van onderwijszorgarrangementen in het basisonderwijs en bezien in overleg met de schoolbesturen en het SWV Plein 013 of de inzet van de onderwijsmiddelen voor passend onderwijs en de zorgmiddelen beter op elkaar kunnen worden afgestemd.	In 2019 heeft de regio Hart van Brabant het uitvoeringsprogramma Samen met de Jeugd vastgesteld. De toepassing van onderwijszorgarrangementen in het (basis)onderwijs is hier onderdeel van. De partijen hebben afgesproken om samen te werken waar de wet Passend Onderwijs en de Jeugdwet elkaar overlappen. Er zijn ook een aantal projecten gestart om, op basis van data en kennis, de gezamenlijke zorg en ondersteuning beter in te richten. In Goirle loopt er een project op speciaal onderwijs school De Keyzer.
	We stellen in samenspraak met de regio een plan op om kindermishandeling en huiselijk geweld blijvend te verminderen en sluiten aan bij de regionale richtlijnen.	De aanpak van kindermishandeling en huiselijk geweld is onderdeel van het uitvoeringsprogramma Samen met de Jeugd van de regio Hart van Brabant. Belangrijke ontwikkelingen in 2019 waren op dit vlak de start van de nieuwe meldcode en de visie gefaseerde ketenzorg tussen Veilig Thuis Midden Brabant en de diverse toegangen. Alle professionals werkzaam bij de gemeente Goirle die klantcontact hebben zijn geschoold in de meldcode. Er heeft ook een bijeenkomst plaats gevonden tussen medewerkers van Veilig Thuis en 't Loket Goirle om de nieuwe werkwijze af te stemmen. Tot slot is er in de Week tegen Kindermishandeling 2019 een gratis toegankelijke voorstelling georganiseerd over dit thema.
	We onderzoeken met het onderwijs en bedrijfsleven de mogelijkheden om stages te stimuleren.	In 2019 zijn er verschillende initiatieven gestart zoals IMC basis, Talentontwikkeling en Stichting Jong heeft een aanvraag gedaan op het project Maatschappelijke Diensttijd. Dit draagt bij aan de verbinding tussen onderwijs en het bedrijfsleven.

Thema 1.2 Onderwijs

Ambitie

- Geen enkel kind valt tussen wal en schip: ieder kind krijgt de ontwikkelingskansen aangereikt die bij de eigen vermogens passen en geen enkel kind zit langer dan drie maanden thuis zonder een passend aanbod aan onderwijs en zorg (Ondersteuningsplan SWV Plein 013 2016-2018).
- Scholen zijn gevestigd in gebouwen die voldoen aan de huidige onderwijsprincipes en de meest actuele standaarden voor luchtkwaliteit (Integraal Huisvestingsplan PO/VO 2009-2016).

- Analfabeten en laaggeletterden (18+) kunnen zich persoonlijk ontplooiën, stappen maken op de participatieladder en beter deelnemen aan de samenleving (Beleidsnota Laaggeletterdheid gemeente Goirle 2018-2021).

Beleidsindicatoren BBV

Indicator	eenheid	waarde
Absoluut verzuim	per 1.000 leerlingen	1,5
Relatief verzuim	per 1.000 leerlingen	15
Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	%	1,7

Verbonden partijen

Niet van toepassing.

Activiteiten in 2019

	Gepland	Uitgevoerd
	We stellen een nieuw plan op voor de besteding van de extra onderwijsachterstandsmiddelen die vanaf 2019 via het Rijk worden ontvangen.	Eind 2019 heeft de CED groep (onderwijsadvies) de opdracht gekregen om een aantal vraagstukken voor ons te beantwoorden. De beantwoording van deze vraagstukken vormen de bouwstenen van ons onderwijsachterstandenbeleid.
	We ondertekenen het Convenant Thuiszitterspact PO/VO en sluiten daarmee aan bij de ambitie van het Landelijk Thuiszitterspact.	In 2019 hebben we op verschillende manieren ingezet op thuiszitters en vroegtijdig schoolverlaters. <ul style="list-style-type: none"> • Op het terrein van leerplicht zijn we nog intensiever gaan samenwerken met Tilburg. Voor de uitvoering van de leerplichtwet hebben we nu één vaste leerplichtambtenaar in Goirle, hiermee creëren we continuïteit en is er een vast aanspreekpunt voor de scholen en ouders. • De verkenning naar één regionale samenwerking rondom leerplicht is gestart met een haalbaarheidsonderzoek naar het scenario "één team, één taak". • We zijn begonnen met het realiseren van een nieuw vierjarig kader "Vroeg tijdig Schoolverlaters" in de regio.
	We nemen een besluit over de vervangende huisvesting voor het Mill Hillcollege.	Er zijn twee scenario's waarlangs dit project kan worden uitgewerkt. Op de eerste plaats volledig vervangende nieuwbouw aan de zuidzijde van het huidige schoolgebouw en op de tweede plaats gedeeltelijke vervangende nieuwbouw in combinatie met renovatie. Het schoolbestuur en de directie hebben hun nadrukkelijke voorkeur uitgesproken voor de realisering van volledig vervangende

		nieuwbouw. We beogen in de 1 ^e helft 2020 alle relevante aspecten tussen het schoolbestuur en de gemeente nader te verkennen en te bespreken. Het resultaat van het overleg moet uitmonden in een definitieve keuze voor een scenario. Hierover moet zowel gemeentelijk- als bestuurlijke besluitvorming plaats vinden.
	We werken de in het Regionaal Uitvoeringsplan Educatie Basisvaardigheden 2018 – 2021 opgenomen aanpak voor de duurzame bestrijding van laaggeletterdheid uit in een lokaal uitvoeringsprogramma.	Over de inhoud van het beleid vindt afstemming plaats met de kernpartners (Taalnetwerk Midden-Brabant, ROC, bibliotheek, ContourDeTwern). De uitvoering is in handen van de coördinator van het lokale taalhuis. Voor de kalenderjaren 2019-2020 is het regionale uitvoeringsprogramma uitgewerkt in een lokaal 'Plan van aanpak taalhuis Goirle'.
	We continueren de subsidie aan het Marietje Kesselsproject. We willen de betrokkenheid van de scholen bij het project (weerbaarheid e.d.) vergroten. We nodigen daarom de scholen uit om hun eigen bijdrage van € 7.000,00 te verhogen (om alle groepen 7 te laten deelnemen is een budget van € 54.600,00 nodig).	De subsidie is in 2019 gecontinueerd. Het Marietje Kessels project heeft in het voor- en najaar plaatsgevonden.

Thema 1.3 Zorg en activering

Ambitie

- Inwoners kunnen hun leven zo lang mogelijk zelfstandig leiden en meedoen en zij zijn in staat en bereid om anderen daar zoveel mogelijk bij te helpen (Back to Basics 2.0, beleidsdomein 2018-2021/Sociale Inclusie Agenda 2017).
- Inwoners ervaren een gezonde, stabiele en veilige thuissituatie (Nota Publieke Gezondheid Midden-Brabant 2016 – 2019).
- Voor alle inwoners zijn passende en toereikende voorzieningen op het gebied van participatie, zorg en ondersteuning beschikbaar; het aanbod aan voorzieningen wordt waar mogelijk geoptimaliseerd (Back to Basics 2.0, beleidsplan sociaal domein 2018-2021, re-integratiebeleid Goirle aan de Slag, nota Minimabeleid 2015-2018, preventieplan schulddienstverlening 2018-2021, Beleidsplan schulddienstverlening 2018-2021).

Beleidsindicatoren BBV

Indicator	eenheid	waarde
Banen	per 1.000 inwoners van 15-64 jaar	542,2
Jongeren met een delict voor de rechter	%	0
Achterstand onder jeugd - Kinderen in uitkeringsgezin	%	3

Achterstand onder jeugd - Werkloze jongeren	%	2
Netto arbeidsparticipatie	%	69
Personen met een bijstandsuitkering	per 10.000 inwoners	190
Lopende re-integratievoorzieningen	per 10.000 inwoners van 15-64 jaar	152,3
Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	9,9*
Jongeren met jeugdbescherming	%	1,1
Jongeren met jeugdreclassering	%	x
Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo	per 10.000 inwoners	600

*deze indicator wordt sterk beïnvloed door Sterk Huis en geeft daarmee geen reëel beeld van Goirle.

Verbonden partijen

- GGD Hart voor Brabant: Een goede en voor iedereen toegankelijke gezondheidszorg.
- Hart van Brabant Bestuurscommissie jeugd: Uitvoering geven aan de administratief financiële afwikkeling van het bieden van een passend hulp- en ondersteuningsaanbod voor alle jeugdigen.
- Diamantgroep: Participatiekansen bieden aan mensen met een beperking en afstand tot de arbeidsmarkt.

Activiteiten in 2019

	Gepland	Uitgevoerd
	We implementeren de nieuwe visie op 't Loket en vertalen deze naar een nieuwe werkwijze, waarbij de zorg en ondersteuning meer dan voorheen gericht is op de eigen kracht van de inwoner en preventieve activiteiten.	Er is in 2019 een voorstel uitgewerkt om in 2020 volgens een andere werkwijze de inwoners met zorg- en ondersteuningsvragen te helpen. De belangrijkste doelen van deze andere werkwijze zijn het eerder en beter inzetten van preventieve activiteiten, het meer sturen op de eigen kracht van de inwoner, het bieden van één toegang voor alle hulp- en ondersteuningsvragen en het bieden van één aanspreekpunt voor de inwoner. De nieuwe werkwijze zal in 2020 als een pilot van één jaar vorm krijgen.
	We faciliteren een inlooplek waar mensen met psychische problemen elkaar kunnen ontmoeten, activiteiten kunnen ontplooiën en lichte ondersteuning en advies kunnen krijgen.	Gemeente heeft in 2019 een subsidie gegeven voor een inlooplek Bij Wies en het Kiemuur. Beide worden goed bezocht. Er is een groep die vertrouwd is met elkaar en zelfs buiten de vaste momenten met elkaar afspreken. Op dit moment bestaat de groep uit 7-8 personen. Regelmatig komen er nieuwe deelnemers bij. Zij worden met name doorgestuurd door 't Loket of de GGZ.
	We ronden de resultaatgerichte inkoop van beschermd wonen voor 2020 en verder af.	Per 1-1-2020 gaan de nieuwe contracten in. Er zijn 27 zorgaanbieders gecontracteerd.
	We werken de actiepunten uit de regiovisie beschermd wonen, maatschappelijke opvang, preventieve GGZ en verslavingszorg uit.	In 2019 is gestart met een aantal pilots om innovatie vorm te geven. Een voorbeeld hiervan is Evie (e-health voor iedereen).
	We evalueren de overgang van de Jeugdwet naar Wmo bij 18 jaar en de mogelijkheid om	In 2019 is er een regionale werkgroep van start gegaan die onder andere de overgang van de

	de zorg en ondersteuning voor jeugd van 18 tot 23 jaar uit te breiden.	Jeugdwet naar de Wmo bij 18 jaar onder de loep neemt en in bredere zin nadenkt over integrale aanpak van jongeren in kwetsbare posities. In 2019 is een knelpuntenanalyse uitgevoerd. De eerste aanzet voor een uitvoeringsprogramma is gemaakt.
	We maken een plan voor een duurzame, effectieve aanpak om eenzaamheid te doorbreken, die aansluit bij de lokale omstandigheden en behoeften.	Op 14 februari 2019 heeft er een startbijeenkomst Eenzaamheid plaatsgevonden voor professionals, georganiseerd door een initiatiefgroep, waarvan de gemeente 1 van de initiatiefnemers was. De initiatiefgroep is daarna wat stilgevallen. Het betreft hier een burgerinitiatief waar toch nog wat behoefte was aan ambtelijke inzet om het vuurtje gaande te houden. Als gevolg van capaciteitsgebrek bij de gemeente was daar geen ruimte voor. In 2020 komt er aanvullende capaciteit, waardoor dit onderwerp weer op de agenda gezet kan worden.
	We voeren het actieprogramma 2019 bij de Sociale Inclusie Agenda uit.	In 2019 hebben belangenpartijen die de participatieraad vertegenwoordigt hun speerpunten uit de in 2018 geactualiseerde inclusieagenda aangegeven. Daarna heeft de participatieraad hun advies gepresenteerd aan de raad. De raad heeft het college verzocht te komen met een raadsvoorstel welke volgt in 2020.
	We informeren alle gebruikers tijdig en correct over de consequenties van de implementatie van de contracten in het kader van de WMO.	Dit is gebeurd in 2019 voor de contracten Begeleiding en Hulpmiddelen. In 2020 krijgt dit nog een vervolg voor Regiovervoer en de Poetsbon en voor wijzigingen binnen het contract Begeleiding.
	We bieden begeleiding gericht op het vinden en behouden van betaald of onbetaald werk aan personen die dat niet zelf kunnen.	In 2019 is het beleid "Goirle aan de Slag" gecontinueerd. Het aantal plaatsingen is iets teruggelopen: van 191 in 2018 naar 172 in 2019, waarvan 93 op betaald werk. De terugloop heeft te maken met het gegeven dat de doelgroep die instroomt en de doelgroep die een uitkering heeft, vaak een grotere afstand tot de arbeidsmarkt heeft.
	We maken een plan voor een sluitende aanpak van vroegtijdig schoolverlaten en jeugdwerkloosheid.	In de regio Hart van Brabant hebben we de ambitie om te streven naar een jeugdwerkloosheidsvrijeregio. Hiertoe is het Jongerenpunt ingericht. Vanuit het Jongerenpunt sporen we actief jongeren op die vragen hebben op het gebied van werk, inkomen en onderwijs en we proberen ze een steun in de rug te geven gericht op vergroting van hun zelfredzaamheid. Vanaf de start van

		het Jongerenpunt zijn er met 88 jongeren uit de gemeente contacten geweest, waarvan 51 geleid hebben tot een plan voor intensievere begeleiding, door het Jongerenpunt of door een andere organisatie. In alle gevallen houdt de jongerenregisseur de regie tot dat warme overdracht mogelijk is.
	We maken een nieuw beleidsplan minimabeleid waarin ook aandacht is voor schuldhulpverlening.	In 2019 is gestart met de voorbereiding van een nieuw beleidsplan minimabeleid. Er is als eerste een klantervaringsonderzoek uitgevoerd. De uitkomsten van dat onderzoek zijn besproken met enkele uitkeringsgerechtigden en met de Participatieraad. Door uw Raad is bij vaststelling van de evaluatie "Goirle aan de Slag 2018" besloten om te komen tot een nota waarin een verbinding wordt gemaakt tussen minimabeleid en activeringsbeleid, met aandacht voor enkele thema's uit de Inclusieagenda.
	We bereiden de invoering van de nieuwe wet Inburgering voor en we implementeren een vernieuwende aanpak op het gebied van inburgering.	De inburgeringspilot in HartvanBrabant is gestart. We werken regionaal samen in het Welkomhuis waar inburgeraars geïnformeerd worden. Ook zijn de eerste trajecten gevormd waar inburgeraars alvast volgens de gedachte van de nieuwe wetgeving (per 2021) kunnen inburgeren. Zo doen we in de regio waardevolle kennis en ervaring op in de voorbereiding en implementatie van de nieuwe wet inburgering.
	We maken een plan voor een sluitende aanpak van het integratievraagstuk van vergunninghouders.	De oriëntatie op de integrale aanpak is opgesteld. Van daaruit zijn acties en inzet voor 2019 en 2020 bepaald.
	We sturen actief op de instroom naar de maatwerkvoorzieningen jeugdhulp via de verwijskanalen en aanbieders en op het benutten van de algemene voorzieningen en stimuleren van de inzet sociaal netwerk en eigen kracht.	In 2019 zijn zowel lokaal als regionaal in de regio Hart van Brabant diverse maatregelen ingezet om de instroom naar gespecialiseerde jeugdhulp te beperken, de kosten te drukken, en meer de algemene voorzieningen, het sociaal netwerk en de eigen kracht van de inwoner te benutten. Regionaal is het project Maatpact van start gegaan, er is een Schakelteam opgericht die dure beschikkingen opnieuw evalueert, en er is intensiever contractbeheer ingezet. Lokaal is uitvoering aan deze ambitie gegeven door het aanstellen van een POH GGZ Jeugd bij de huisartsen.
	In 2018 loopt er een pilot om big data te gebruiken voor monitoring in het sociaal domein. De uitkomsten hiervan zullen in januari/februari 2019 gebruikt worden om te bezien of een dergelijke monitoring voortaan	In het eerste kwartaal van 2019 zijn de resultaten van de pilot gepresenteerd aan diverse medewerkers en bestuurders binnen de gemeente Goirle. Binnen de pilot is de mogelijkheid tot beleidsmonitoring op de

<p>kan plaatsvinden binnen het prioritaire GHO-project gegevensmanagement.</p>	<p>onderwerpen eenzaamheid, zelfredzaamheid en kindermishandeling bekeken. Er is een plan geschreven om monitoring binnen de pilot van de doorontwikkeling van 't Loket goed te regelen. Ook hebben er in 2019 sessies plaatsgevonden binnen het prioritaire GHO-project gegevensmanagement, wat zich richt op de vraag "Hoe kunnen we de jeugdzorg financieel en administratief beheersbaar maken?" Daarnaast is de samenwerking uitgebreid naar de gemeenten Oosterhout en de ABG gemeenten. In 2020 gaat de uitvoering van het project officieel van start.</p>
--	--

Wat heeft het gekost?

	Rekening 2018	Begroting 2019 voor wijziging	Begroting 2019 na wijziging	Rekening 2019
Totaal lasten	29.546.748	27.759.235	32.456.288	32.578.499
Totaal baten	-5.555.329	-5.606.090	-5.274.948	-5.204.285
Saldo programma	23.991.418	22.153.145	27.181.340	27.374.214

Programma 2 Leefomgeving

In dit programma komen de volgende thema's aan de orde:

- 2.1. Slim omgaan met ruimtegebruik
- 2.2. Verstandig omgaan met natuurlijke hulpbronnen
- 2.3. Zorg voor veilige leefomgeving

Thema 2.1 Slim omgaan met ruimtegebruik

Ambitie

- De gemeente Goirle is aantrekkelijk voor jong en oud in een prettige, veilige en groene omgeving (Woonvisie 2015 p. 9).
- De openbare ruimte voelt veilig, nodigt uit om in te verblijven en op duurzame wijze te recreëren.
- De ruimte is duurzaam en toekomstbestendig ingericht, met oog voor klimaat en biodiversiteit.
- De gemeente Goirle wil dat inwoners op een volwaardige wijze kunnen deelnemen aan de maatschappij.
- De gemeente Goirle beschikt over een toekomstbestendige duurzame woningvoorraad (die aansluit bij de woonbehoefte en vraag naar woningen) en een toekomstbestendige duurzame bedrijfsmatige bouw.

Beleidsindicatoren BBV

Indicator	eenheid	waarde
Nieuw gebouwde woningen	per 1.000 woningen	10,3
Demografische druk	%	83

Verbonden partijen

- Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant: Bijdragen aan een leefbare en veilige werk- en leefomgeving.
- Regio Hart van Brabant (Natuurbod): gebiedsopgave A58 en het Bels Lijntje.

Activiteiten in 2019

	Gepland	Uitgevoerd
	Ten behoeve van de implementatie van de omgevingswet leggen we de kaders en thema's voor de omgevingsvisie vast en een eerste leidraad voor de omgevingsdialoog. We bereiden daarnaast een voorstel voor een eerste ronde deregulering voor en in GHO-verband kijken we in het proces of het	We hebben geprobeerd om GHO breed een omgevingsvisie op te stellen. Omdat de doelen van de 3 gemeenten ver uit elkaar liggen, hebben we besloten om als Goirle alleen verder te gaan. We zijn gestart met het opstellen van de Omgevingsvisie, in 2020 wordt dit gecontinueerd.

	mogelijk is om op onderdelen samen te werken.	
	We ontwikkelen ten behoeve van gezondheid, beleving en de biodiversiteit een planmatige aanpak voor het bestrijden van eikenprocessierups en invasieve exoten.	Voor de bestrijding van de processierups is samen met GHO gemeenten en GGD een plan van aanpak opgesteld. Daarbij is communicatie naar inwoners een belangrijk onderdeel. In 2020 wordt dit verder uitgewerkt. Voor overige andere invasieve exoten en woekerende planten is nog geen aanpak opgesteld door capaciteitsgebrek op de afdeling.
	We stellen een voorstel op voor de vormgeving van onze opgave natuurnetwerk, gebiedsopgave A58.	We hebben de regionale gebiedsvisie A58 vastgesteld. We hebben, samen met de andere gemeenten van de regio Hart van Brabant, het 'Natuurbod Hart van Brabant' aan de provincie aangeboden en hebben verder gewerkt aan de uitwerking hiervan. Binnen het natuurbod is een plan opgesteld voor de ecologische verbindingszone Bels lijntje. In 2020 is een subsidie beschikbaar gesteld door de Provincie.
	Samen met de scholen worden schoolpleinen groener en realiseren we natuur en milieu educatieve routes door de openbare ruimte nabij de school.	Basisschool De Regenboog heeft een groen schoolplein gekregen. Daarvoor heeft de gemeente extra grond beschikbaar gesteld. Basisschool Open Hof heeft een plan gemaakt voor een groen schoolplein. Dat is door capaciteitsgebrek bij de school nog niet uitgevoerd.
	We doen een klimaatstresstest en benoemen maatregelen om in te kunnen spelen op de gevolgen van klimaatverandering.	De klimaatstresstest is uitgevoerd. De kwetsbaarheden voor klimaatveranderingen zijn op hoofdlijnen in beeld gebracht.
	We maken afspraken met de woonstichting Leystromen over de verduurzaming en het levensloopgeschikt maken van huurwoningen.	Met woonstichting Leystromen is afgesproken dat: - hun sociale huurwoningen in 2020 gemiddeld een energielabel B hebben; - in de nieuwbouw in principe alleen Nul-op-de-meter woningen bouwen; - in de komende jaren 36 zorggeschikte woningen bouwen en bestaande, aangepaste woningen, niet verkopen.
	We leggen het woonbeleid aan de raad ter besluitvorming voor met daarin aandacht voor de specifieke woon(zorg)behoeften van onze doelgroepen en het stimuleren van verduurzaming en levensloopgeschikt maken van zowel nieuwe als bestaande woningen.	In 2019 is "Woonvisie 2019" vastgesteld, daarin is opgenomen: -wat het gewenste woningbouw-programma is om de tekorten op de woningmarkt kleiner te maken; -dat we het verduurzamen en levensloopgeschikt maken van de bestaande woningvoorraad stimuleren door de regeling

		duurzaamheidslening en blijverslening voort te zetten; -dat nieuwbouwwoningen in principe duurzaam en zorggeschikt moeten zijn.
	In navolging op het woonbeleid actualiseren we de nota grondbeleid naar de nieuwe inzichten uit het woonbeleid.	We zijn gestart met het actualiseren van de grondnota waarin de in de woonvisie vastgelegde kaders zijn verwerkt.
	We evalueren het uitvoeringsprogramma van het gemeentelijk verkeer en vervoersplan en leggen een voorstel aan de raad voor over de uitvoeringsactiviteiten / prioriteiten en financiering daarvan voor de periode 2020-2025.	Door een tekort aan personeel zijn we hier niet aan toegekomen. De activiteit is doorgeschoven naar 2020. Daarnaast wordt dit gekoppeld aan de omgevingsvisie.
	We leggen de raad een voorstel voor om fietsroutes nog veiliger te maken voor de traditionele en de moderne gebruiker (elektrische fietsen).	Door een tekort aan personeel zijn we hier niet aan toegekomen. De activiteit is doorgeschoven naar 2020. Daarnaast wordt dit gekoppeld aan de omgevingsvisie.
		We hebben inwoners en groenbedrijven gevraagd naar de werking van het groenbeleid en het beleid kapvergunningen. Daarmee willen we het kapbeleid aanpassen. Dit krijgt in 2020 een vervolg.
		Voor het vergroten van de biodiversiteit hebben we bijenhoeven geplaatst en zijn er bloemrijke bermen ingezaaid.
		De veiligheid voor fietsers is verbeterd op de kruising Dorpsstraat-Tilburgseweg.
		Er is subsidie aangevraagd en toegekend voor aanleg bushaltes Halve maan en Nieuwe Rielseweg.
		Er is subsidie aangevraagd en toegekend voor aanleg verkeersveiligheidsmaatregelen herinrichting 't Ven Noord.
		We hebben de belangrijkste fietspaden in Goirle gecontroleerd op de juistheid van de verkeersborden, en waar nodig de borden aangepast.
		We hebben het proces "aanvragen en aanleggen van gehandicaptenparkeerplaatsen" verbeterd.
	We stellen een gemeenschappelijk uitvoeringskader VTH vast voor alle taken van de Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant, mede vanuit de invoering van risicogericht en informatiegestuurd toezicht.	Het gemeenschappelijk uitvoeringskader VTH is vastgesteld voor alle taken van de OMWB en uitgevoerd zoals opgenomen in het programma.
		Gestart is met metingen langs de A58 na klachten over geluidsoverlast van het geluidsscherm.
	We gaan het gehele hogedruk buisleiding tracé beoordelen om eventuele toekomstige	Uitgevoerd.

	saneringsgevallen tijdig te kunnen aanpakken.	
	We stellen een nieuwe beleidsvisie Externe Veiligheid op.	We stelden een concept visie op, maar door personeelwisselingen is deze enige tijd blijven liggen en nog niet klaar om vastgesteld te worden.
	Een duurzaam en dienstbaar VTH beleid realiseren	<ul style="list-style-type: none"> - Gestart is met het aanpassen en omgevingswetproof maken van het welstandsbeleid. - Gewerkt wordt in GHO-verband aan verbetering en stroomlijning van de werkprocessen. - Gestart is met het verbeteren van de digitalisering van de werkomgeving. Denk aan het ontwikkelen van goede standaardsjablonen in helder taalgebruik, het DSO (digitaal stelsel omgevingswet) en het inrichten van een systeem voor indicatoren/rapportages (Squit 2020). - Gestart is met het aanpassen van de mandateringsregeling waarmee de interne procedure wordt vereenvoudigd. - We beslissen tijdig op een aanvraag zodat wordt voorkomen dat vergunningen van rechtswege worden verleend. - Gestart is met het ontwikkelen van de omgevingsdialoog. Bij elke handhavingszaak of bezwaarzaak wordt bekeken of partijen met elkaar of met de gemeente in gesprek willen (pre-mediation).
	Proeftuin	In 2019 zijn er weer grote stappen gemaakt in de Proeftuin. Er zijn gesprekken gevoerd met de golfbaan Nieuwkerk over gezamenlijke aanpak van het hydrologische vraagstuk. De golfbaan is bereid mee te denken in maatregelen in de golfbaan als daardoor de verdroging van de Regte Heide kan worden tegengegaan. Bij het deelgebied Fokmast is samen met de direct betrokken stakeholders provincie, waterschap De Dommel, Brabants Landschap, manege de Heideruiter, GWW Paulissen en de gemeente (inclusief gemeentewerf) verdere invulling gegeven aan het inrichtingsplan voor dit gebied. Zowel het voorontwerp bestemmingsplan als ook de ontwerp Milieu effectrapportage zijn in concept gereed gemaakt.

Thema 2.2 Verstandig omgaan met natuurlijke bronnen

Ambitie

- In 2020 14% en in 2030 25% van de energie duurzaam opwekken.
- In 2021 zamelen we maximaal 60 kg restafval per persoon per jaar in.
- Ook in de toekomst kan de bodem voor uiteenlopende functies duurzaam worden gebruikt.

Beleidsindicatoren BBV

Indicator	eenheid	waarde
Omvang huishoudelijk restafval	kg per inwoner	122
Hernieuwbare elektriciteit	%	6,7

Verbonden partijen

- NV Brabant Water: Veilig stellen van de belangen van de eigen inwoners in het verzorgingsgebied.

Activiteiten in 2019

	Gepland	Uitgevoerd
	We ronden het onderzoek af naar de wijze waarop de milieustraat het beste kan bijdragen aan het doel om 60 kg restafval per persoon in te zamelen en vertalen de conclusies in acties.	Onderzoek loopt, conclusie volgt in 2020. Conform het door de Raad vastgesteld Uitvoeringsplan 2018-2019 zijn in oktober in heel Goirle DUO-containers voor papier en PMD uitgezet en is de inzamelingsfrequentie van het huishoudelijk restafval verlaagd van 1x2 naar 1x4 weken.
	We stellen een plan op om Jan van Besouw te verduurzamen.	We vroegen een subsidie aan voor zonnepanelen op het dak van Jan van Besouw. We maakten een plan voor het energiezuiniger maken van diverse installaties. Deze maatregelen voeren we in 2020 uit en zijn al opgenomen in de jaarplanning onderhoud.
	We herijken het (financieel) instrumentarium voor de stimulering van het verduurzamen van woningen, waaronder een voorstel om leges te vergroenen.	We voerden een onderzoek uit naar de mogelijkheden om leges te vergroenen. We verhoogden het budget voor duurzaamheidsleningen omdat er erg veel gebruik van deze regeling werd gemaakt.
	We stellen een Warmteplan op.	Samen met andere gemeenten uit de regio Hart van Brabant is een analyse gemaakt van de vraag en aanbod van warmte in de regio. Dit gebruiken we om in 2020 een warmteplan voor Goirle op te stellen.

	Samen met initiatiefnemers onderzoeken we de haalbaarheid van grootschalige duurzame energieopwekking in Goirle.	We stelden samen met initiatiefnemers een concept afwegingskader op voor zonnepanelen op de grond.
	We stellen een nieuwe bodemkwaliteitskaart vast.	Hier zijn we nog niet mee gestart door het vertrek van de vergunningverlener milieu.
	Zonnepanelen op de Haspel	Sinds februari werken de zonnepanelen op de Haspel. In 2019 is hierdoor meer energie opgewekt dan verbruikt.
	REKS	Samen met collega's uit de regio Hart van Brabant werkten we aan de Regionale Energie en Klimaat strategie.
	Samenwerkingsafspraken Duurzaam Riel Goirle	We maakten samenwerkingsafspraken met de Energie coöperatie Duurzaam Riel Goirle. We maakten afspraken over de manier waarop we inwoners van Goirle kunnen helpen om hun woningen te verduurzamen en over het onderzoeken van mogelijkheden voor windenergie in Goirle.

Thema 2.3 Zorg voor veilige leefomgeving

Ambitie

- Inwoners ervaren Goirle als een veilige en leefbare gemeente (Kadernota Integrale Veiligheid 2016 – 2019).
- Toezicht en handhaving is een proces dat we met en voor inwoners vormgeven.

Beleidsindicatoren BBV

Indicator	eenheid	waarde
Verwijzingen Halt	per 10.000 jongeren	344
Misdrijven - Winkeldiefstallen	per 1.000 inwoners	0,2
Misdrijven - Geweldd misdrijven	per 1.000 inwoners	2,8
Misdrijven - Diefstallen uit woning	per 1.000 inwoners	1,7
Misdrijven - Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	per 1.000 inwoners	3,2

Verbonden partijen

- Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant: Hulp- en zorgverlening en crisisbeheersing.
- Regionale Ambulance Voorziening: Het verlenen van ambulancezorg.
- GGD Hart voor Brabant: Een goede en voor iedereen toegankelijke gezondheidszorg.

Activiteiten in 2019

	Gepland	Uitgevoerd
	We besteden nadrukkelijk aandacht aan het verminderen van High Impact Crimes in samenwerking met onze partners.	-Onderhoud van de buurt Whatsapp groepen; -Inzet van het Medialab van de politie tijdens het Lentement evenement; -We hebben sociale media acties van de politie gedeeld. Zo helpen we om woninginbraken te voorkomen.
	We ontwikkelen een instrumentarium gericht op preventie en vroegsignalering van (ondermijnende) criminaliteit, zoals bibob.	-Eind 2019 is een plan gemaakt voor de invoering van Bibob beleid in GHO verband; -We hebben een training over ondermijnende criminaliteit voor toezichthouders van de GHO gehouden.
	We bieden een voorstel aan ten aanzien van effectieve en efficiënte zichtbare aanwezigheid van de BOA's in onze kernen.	We hebben geen voorstel aangeboden. Door nieuwe werkafspraken wordt efficiënter gewerkt.
	We voeren de acties in het kader van politiekeurmerk Veilig Ondernemen op Tijnvoort uit.	Er is twee keer een schouw uitgevoerd met de werkgroep Schoon, Heel en Veilig industrieterrein Tijnvoort. Kleine verbeteringen zijn gedaan.
	We ronden het onderzoek naar de mogelijkheden van cameratoezicht/kentekenregistratie op Tijnvoort af en – indien hier aanleiding toe is – vertalen we conclusies in concrete acties.	Gemeente is aangesloten bij de werkgroep Cameratoezicht industrieterrein Tijnvoort. De ondernemers zijn er nog niet onderling over uit of cameratoezicht wordt ingezet.

Wat heeft het gekost?

	Rekening 2018	Begroting 2019 voor wijziging	Begroting 2019 na wijziging	Rekening 2019	Rekening 2019
Totaal lasten	19.282.505	24.588.745	25.644.274	19.600.353	19.447.076
Totaal baten	-10.930.981	-16.963.666	-16.779.003	-11.263.435	-11.261.132
Saldo programma	8.351.524	7.625.079	8.865.271	8.336.918	8.185.944

Programma 3 Bedrijvigheid

Ambitie

- Goirle is een be-leefgemeente, een gemeente waar het goed leven is en waar van alles te beleven is. Goirle kenmerkt zich door een goede combinatie van wonen en recreëren (Economische agenda gemeente Goirle 2015 – 2020).
- Goirle heeft een goed vestigingsklimaat (Economisch beleid, toekomstvisie).
- Bestaande bedrijven en werkgelegenheid blijven behouden in Goirle (Economische agenda gemeente Goirle 2015-2020).
- Het centrum van Goirle is bereikbaar, aantrekkelijk en levendig en biedt ruimte voor (veilige) horeca, evenementen, markt, winkels en wonen (Bestuursakkoord, evenementenbeleid).
- De aantrekkelijkheid van Goirle mag ook buiten Goirle meer algemene bekendheid krijgen.

Beleidsindicatoren BBV

Indicator	eenheid	waarde
Functiemenging	%	43,4
Vestigingen (van bedrijven)	per 1.000 inw.15 t/m 64jr	144,9

Verbonden partijen

- Midpoint: Bevorderen en stimuleren van regionale economische ontwikkelingen in de regio Hart van Brabant.

Activiteiten in 2019

	Gepland	Uitgevoerd
	We ronden het onderzoek naar de inrichting van het platform Trots op Goirle (toeristisch platform) af.	De gemeente heeft met alle ondernemersverenigingen gesproken over samenwerking. Vanuit de ondernemersverenigingen is er onvoldoende steun voor bredere samenwerking.
	We geven verdere invulling aan de visie Centrum Goirle, Grenzeloos Welkom.	<ul style="list-style-type: none"> * Vier keer per jaar vindt er bestuurlijk overleg plaats met stichting BIZ Centrum Goirle. In dit overleg wordt gesproken over het toekomstbestendig maken van het centrum van Goirle. * Met de eigenaren binnen het centrum wordt jaarlijks een apart bestuurlijk overleg gevoerd. * Uit de gesprekken over de economische agenda is gebleken dat er bij ondernemers veel onduidelijkheid is over de visie van de gemeente over detailhandel. Daarom is in 2019 gestart met een detailhandelsvisie. * In 2019 is ook een start gemaakt met de Economische agenda 2020-2024.

	We brengen de effecten van een autovrij Kloosterplein op de bereikbaarheid en de leefbaarheid van het centrum in beeld.	In de economische agenda is onder andere het Kloosterplein een belangrijk onderwerp.
	In het kader van city marketing zullen wij in 2019 in ieder geval de Streetrace subsidiëren.	*Het was een zeer druk bezocht evenement en mensen kwamen van ver om het evenement bij te wonen.
		*In 2019 een 'Goirle-special' uitgebracht van het blad Tillywood.
		* De 'Trajectvisie Bels Lijntje' is opgeleverd en vastgesteld door alle gemeenten liggend aan het Bels Lijntje.
		* Er is met de vereniging Recreatie en Toerisme bestuurlijk overleg gevoerd. De vereniging heeft met de verkregen subsidie gezorgd voor verdere uitwerking van de Gôolse Geheimen in de vorm van: Gôolse geheimen boekjes, Filmpjes over de Gôolse Geheimen en bordjes bij de Gôolse Geheimen.
		* Schijnvliegveld De Kiek is in 2019 geopend. Dit schijnvliegveld is een belangrijke locatie voor zowel de Gôolse Geheimen als voor het Bels Lijntje. De gemeente heeft steun geboden door een 'suppletie-aanvraag' in te dienen bij het ministerie van Binnenlandse Zaken. Deze suppletie-aanvraag zorgt ervoor dat de Vrienden van de Kiek 70% van de kosten voor het ruimen van de bommen ter plaatse kreeg vergoed.

Wat heeft het gekost?

	Rekening 2018	Begroting 2019 voor wijziging	Begroting 2019 na wijziging	Rekening 2019
Totaal lasten	705.368	727.596	839.445	676.819
Totaal baten	-485.490	-454.325	-454.325	-478.450
Saldo programma	219.878	273.271	385.120	198.369

Programma 4 Bestuur en organisatie

In dit programma komen de volgende thema's aan de orde:

- 4.1. Bestuur
- 4.2. Dienstverlening

Thema 4.1 Bestuur

Ambitie

- De zelfstandigheid van Goirle blijft gewaarborgd (bestuursakkoord).
- Inwoners zijn betrokken bij de gemeente (bestuursakkoord).

Beleidsindicatoren BBV

Verbonden partijen

- Hart van Brabant: Vanuit de autonomie van het lokale bestuur vormgeven van samenwerking tussen gemeenten.

Activiteiten in 2019

	Gepland	Uitgevoerd
	We realiseren het uitvoeringsprogramma 'Samen halen we het beste uit ons zelf' met de gemeenten Hilvarenbeek en Oisterwijk.	De samenwerking met Hilvarenbeek en Oisterwijk om kwaliteit van bestuur en dienstverlening te vergroten, heeft zich verder ontwikkeld. De prioritaire (meerjarige) projecten leidden in 2019 tot: <ul style="list-style-type: none">- De overgang van Goirle naar hetzelfde IT-platform als Hilvarenbeek en Oisterwijk.- De implementatie van een nieuw financieel systeem.- Project harmonisatie van processen is gestart om inzicht te krijgen in welke processen kansrijk zijn om hetzelfde in te richten.- Een startnotitie over de verdieping van projectmatig werken voor de drie gemeenten is vastgesteld.- Een start van de pilot datagedreven werken in het domein jeugd.- Samenwerking in het kader van de Omgevingswet is verder vormgegeven.

	<ul style="list-style-type: none"> - Verkenning van de samenwerking op het gebied van beleid in het sociaal domein. - Verdieping van de samenwerking op inkoop en aanbesteding.
We starten een ontwikkelingstraject om te komen tot een wendbare, veerkrachtige en toekomstbestendige ambtelijke organisatie.	In het kader van de organisatieontwikkeling is er een breed gedragen visie ontwikkeld "Goirleschakelt". De visie is tot stand gekomen door inbreng van inwoners, medewerkers, bestuurders, raadsleden en samenwerkingspartners. Daarnaast is er een "visie op leiderschap" ontwikkeld die raakt aan de rol van het management, maar ook gaat over persoonlijk leiderschap en eigenaarschap. We hebben een eerste stap gezet in het ontwikkelen van een nieuwe structuur voor de organisatie.
We voeren het uitvoeringsplan 2019 van de Strategische Meerjarenagenda 2016 – 2020 Hart van Brabant uit.	<p>We hebben de samenwerking binnen de regio Hart van Brabant versterkt door het actualiseren van de Strategische Meerjarenagenda.</p> <p>Enkele resultaten:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ontwikkeling van het Maatpact. Samenwerking in het sociaal domein. Door anders te kijken naar problemen, de best mogelijke zorg tegen zo laag mogelijke kosten te kunnen bieden. - € 2,6 miljoen subsidie van de provincie Noord-Brabant voor verkeersmaatregelen. - Gezamenlijke inkoop van Wmo-begeleiding. - Start met publieke agenda circulaire economie. - Implementatie van de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvvgz). - Doorontwikkeling van de regionale energie- en klimaatstrategie. - Eerste Global Goal regio van Nederland.

Thema 4.2 Dienstverlening

Ambitie

- De kwaliteit van de dienstverlening is uniform en meetbaar (bestuursakkoord).

Beleidsindicatoren BBV

Verbonden partijen

Niet van toepassing.

Activiteiten in 2019

	Gepland	Uitgevoerd
	We formuleren een visie op dienstverlening en stellen een uitvoeringsagenda op.	Er is nog geen visie. De adviseur dienstverlening is pas eind augustus gestart in deze nieuwe functie. Er is tijd besteed aan het in beeld brengen van de stand van zaken rondom dienstverlening. Hier kwamen wel al actiepunten uit. Sommige zijn uitgevoerd.
	We ronden een onderzoek af naar de mogelijkheid van invoeren van een klantcontactcentrum (KCC).	Het onderzoek start in januari 2020.
	We maken de keuze of we aansluiten bij Hilvarenbeek en Oisterwijk voor een nieuw pakket voor Burgerzaken.	Samen met onder andere Hilvarenbeek en Oisterwijk startten we in 2019 een aanbesteding voor nieuwe software voor Burgerzaken.

Wat heeft het gekost?

	Rekening 2018	Begroting 2019 voor wijziging	Begroting 2019 na wijziging	Rekening 2019
Totaal lasten	2.271.610	1.864.830	2.295.121	2.690.574
Totaal baten	-516.848	-281.823	-316.747	-348.578
Saldo programma	1.754.763	1.583.007	1.978.374	2.341.996

Programma 5 Algemene dekkingsmiddelen en overhead

In dit programma komen de volgende thema's aan de orde:

5.1. Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

5.2. Overhead

Thema 5.1 Algemene dekkingsmiddelen

Ambitie

- Op korte en lange termijn voorzien in voldoende financiële middelen om mogelijkheden en ambities met elkaar in evenwicht te houden.

Beleidsindicatoren BBV

Indicator	eenheid	waarde
Gemiddelde WOZ waarde	x €1.000	276
Gemeentelijke woonlasten éénpersoonshuishouden	€	629
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	€	726

Verbonden partijen

- NV Bank Nederlandse Gemeenten
- NV Brabant Water: Veilig stellen van de belangen van de eigen inwoners in het verzorgingsgebied
- NV Tilburgse Waterleidingmaatschappij

Overzicht algemene dekkingsmiddelen

Overzicht van de gerealiseerde algemene dekkingsmiddelen	
Algemene uitkering gemeentefonds	33.200
Onroerendezaakbelasting	4.680
Precariobelasting	16
Dividend	36
Renteresultaat op het taakveld Treasury, Paragraaf Financiering	315
Overige baten	213
Totaal van de gerealiseerde algemene dekkingsmiddelen	38.145

Thema 5.2 Overhead

Beleidsindicatoren BBV

Indicator	eenheid	waarde
Formatie	Fte per 1.000 inwoners	5,73
Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	5,66
Apparaatskosten	Kosten per inwoner	€ 433
Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom+totale kosten inhuur externen	19,4%
Overhead	% van totale lasten	9,5%

Verbonden partijen

Niet van toepassing.

Wat heeft het gekost?

	Rekening 2018	Begroting 2019 voor wijziging	Begroting 2019 na wijziging	Rekening 2019	Rekening 2019
Totaal lasten	15.966.811	8.792.190	15.981.184	15.743.723	15.743.723
Totaal baten	-50.284.394	-40.371.952	-54.391.289	-50.485.685	-50.334.711
Saldo programma	-34.317.583	-31.579.762	-38.410.105	-34.741.962	-34.590.989

Vennootschapsbelasting

VPB-plichtige activiteiten: Grondexploitaties. Er is geen VPB-last opgenomen in 2019.

Fiscaal resultaat voor de grondexploitaties over

- 2016: € 46.759 (positief)
- 2017: € 216.270 (negatief)
- 2018: € 350.420 (negatief)

Onvoorzien

In de begroting is hiervoor € 71.400 opgenomen. Bij de 2e bestuursrapportage is dit bedrag vrijgevallen. Het geraamde bedrag voor onvoorzien is niet gebruikt.

Jaarverslag paragrafen

Paragraaf Lokale heffingen

Uitgangspunten

We gaan in deze paragraaf in op de ontwikkeling van de bestaande lokale algemene belastingen en heffingen. Ook leggen we u de gevolgen voor de lokale belastingdruk uit onder invloed van deze ontwikkelingen. We sluiten de paragraaf af met het kwijtscheldingsbeleid.

Algemene belastingen

De opbrengsten van de algemene belastingen gaan naar de algemene middelen van de gemeente. Algemene belastingen zijn o.a. de onroerendezaakbelastingen (OZB), toeristenbelasting en de precariobelasting.

Bestemmingsbelastingen

Bestemmingsbelastingen zijn belastingen waarvan de opbrengsten zijn bestemd voor specifieke taken of voorzieningen met een duidelijk algemeen belang. Voorbeelden hiervan zijn de rioolheffing en de afvalstoffenheffing. Voor bestemmingsbelastingen geldt dat de gemeente niet meer mag heffen dat de kosten die zij voor de betreffende taak of voorziening maakt. De hondenbelasting wordt in Goirle ook gezien als een bestemmingsbelasting, en niet als een algemene belasting.

Retributies

Retributies (rechten) worden geheven van personen aan wie de gemeente een specifieke dienst verleent die voor die persoon een individueel voordeel oplevert. De belangrijkste rechten zijn leges. De gemeente mag op basis van de Gemeentewet artikel 229b niet meer heffen dan de begrote kosten die gedekt worden met de heffing.

Gerealiseerde inkomsten

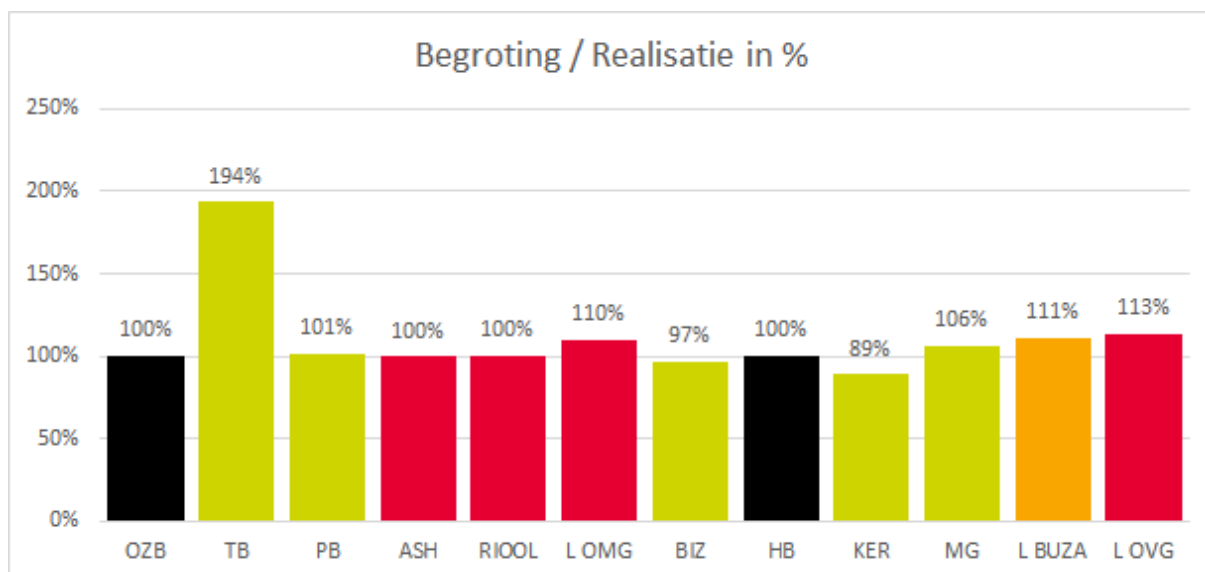
Geconcludeerd kan worden dat er grotendeels conform de begroting is gerealiseerd. Dit betekent dat de begroting voor 2019 realistisch is opgesteld. Bij de toeristenbelasting, marktgelden en leges is te zien dat er boven de begroting is gerealiseerd.

Omschrijving lokale heffing	Begroting 2019 voor wijziging	Begroting 2019 na wijziging	Rekening 2019	in %
Algemene heffingen				
OZB	4.773.000	4.683.000	4.681.285	100%
Toeristenbelasting (TB)	25.000	25.000	48.399	194%
Precariobelasting (PB)	16.000	16.000	16.179	101%
Totaal algemene heffingen	4.814.000	4.724.000	4.745.863	
Bestemmingsheffingen				
Afvalstoffenheffing (ASH)	2.101.745	1.891.205	1.884.326	100%
Rioolheffing (RIOOL)	2.110.000	2.278.500	2.282.637	100%
Leges Omgevingsverg.(L OMG)	750.000	300.000	330.788	110%
BIZ belasting (BIZ)	270.000	270.000	261.505	97%
Hondenbelasting (HB)	88.000	88.000	87.925	100%

Staangeld kermis (KER)	67.320	67.320	59.694	89%
Marktgeden (MG)	11.500	11.500	12.217	106%
Leges burgerzaken (L BUZA)	168.777	177.277	196.746	111%
Overige heffingen (L OVG)	157.375	181.070	205.284	113%
Totaal bestemmingsheffingen	5.604.717	5.144.872	5.208.302	

Totaal generaal lokale heffingen	10.418.717	9.868.872	9.954.165
---	-------------------	------------------	------------------

De opbrengsten zijn 14,72% van het totaal aan baten van de jaarrekening 2019.

De kleur geeft aan onder welk thema de belasting of heffing valt.

Programma 1 **Programma 2** **Programma 3** **Programma 4** **Programma 5**

Toeristenbelasting

Bij de toeristenbelasting is een fors hogere realisatie zichtbaar. Dit valt te verklaren uit het feit dat er in 2019 actief gecontroleerd is op de toeristenbelasting. Hierdoor is de opbrengst geoptimaliseerd. Tevens zijn een aantal belastingplichtigen meegenomen in de heffing die eerder niet in beeld waren, met name aanbieders van logies aan arbeidsmigranten. Bij toekomstige begrotingen zal hier rekening mee worden gehouden.

Inzicht in kostendekkendheid

Leges

De kostendekkendheid van de leges is ook op realisatieniveau beoordeeld. De integrale kostendekkendheid komt op realisatiebasis voor het belastingjaar 2019 uit op 54%. Hieronder is nog beknopt per Titel aangegeven wat de verklaringen zijn als sprake is van een kostendekkendheidspercentage boven de 100%. Voorop dient wel te worden gesteld dat een overschrijding van een kostendekkendheidspercentage zowel juridisch als financieel geen consequenties heeft.

	Afval- stoffen- heffing	Riool- heffing	Markt- gelden	Honden- belasting	Leges		
					Titel 1	Titel 2	Titel 3
Taakveld	7.3	7.2	3.3	Divers	Divers	8.1/8.3	Divers
Netto kosten taakveld	1.921	1.565	9	77	257	548	52
Kosten, incl. rente	2.381	1.658	10	77	257	548	52
Inkomsten, excl. Heffing	460	93	1	0	0	0	0
Toe te rekenen kosten	547	297	6	2	118	406	46
6.3 Kwijtschelding	39	9	0	2	0	0	0
Overhead, incl. rente	84	138	5	0	118	406	46
BTW	424	150	1	0	0	0	0
Totale kosten	2.468	1.862	15	79	375	954	98
Opbrengst heffingen	1.884	2.283	12	88	402	360	11
Mutatie met voorziening	0	0	0	0	0	0	0
Dekkingspercentage	76%	123%	80%	111%	107%	38%	12%

Voor de marktgelden is de toezegging gedaan om een inspanningsverplichting te leveren om in drie jaar te groeien naar 80% kostendekkendheid. Dit bereiken we in 2019.

Lokale lastendruk

Om een beeld te krijgen van de lokale lastendruk vergelijken we de situatie in Goirle met het landelijk gemiddelde, conform de COELO-Atlas (landelijke rapportage lokale lasten). Gehanteerde uitgangspunten voor de berekening zijn een meerpersoonshuishouden voor afvalstoffenheffing en rioolheffing en een waarde van een eigen woning in 2019 van € 273.000 (in 2018: € 260.000).

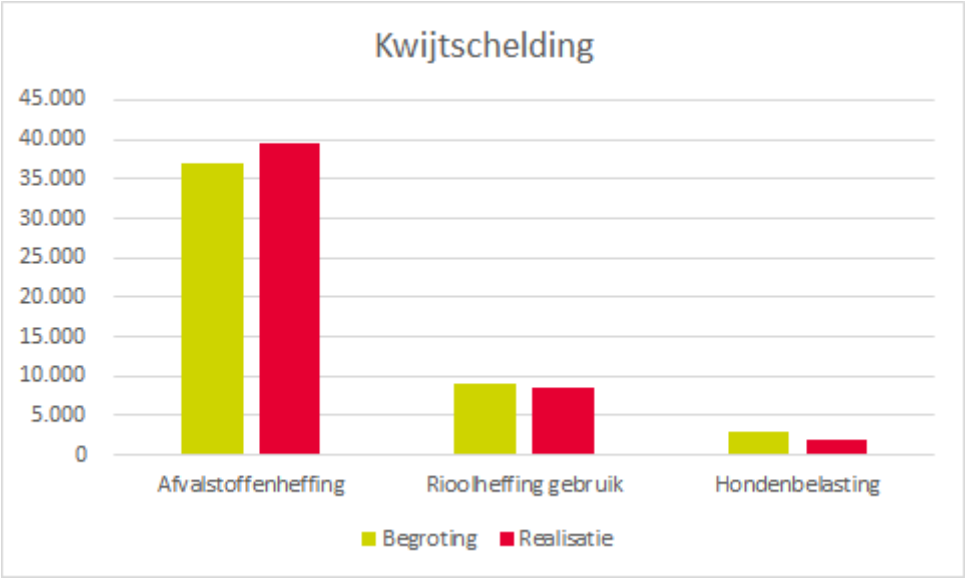
Tarievenoverzicht huishoudens

	Nederland	Goirle	
	2019	2018	2019
OZB eigenaar woningen	0,1115%	0,1179%	0,1142%
OZB eigenaar/gebruiker niet-woningen	0,4780%	0,4331%	0,4318%
Afvalstoffenheffing	€ 263,00	€ 177,36	€ 212,76
Rioolheffing	€ 196,00	€ 196,46	€ 199,73
Bruto woonlasten	€ 740,00	€ 680,46	€ 724,26
Hondenbelasting	€ 45,46	€ 44,16	€ 45,00

Kwijtschelding

Een gemeente heeft de mogelijkheid om kwijtschelding te verlenen voor een aantal gemeentelijke heffingen. De gemeente Goirle heeft dit geregeld in de verordening kwijtschelding gemeentelijke belastingen 2016. In de begroting 2019 is in totaal een bedrag van € 49.000 aan kwijtscheldingen geraamd. De gemeente Oisterwijk verzorgt de uitvoering van de kwijtschelding, binnen de samenwerking Belastingen Goirle, Hilvarenbeek en Oisterwijk.

In 2019 hebben we voor bijna € 50.000 aan kwijtschelding verleend. Dat zijn 255 toekenningen, waarvan er 154 door automatische kwijtschelding zijn verwerkt (toetsing via Inlichtingenbureau).

Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Uitgangspunten

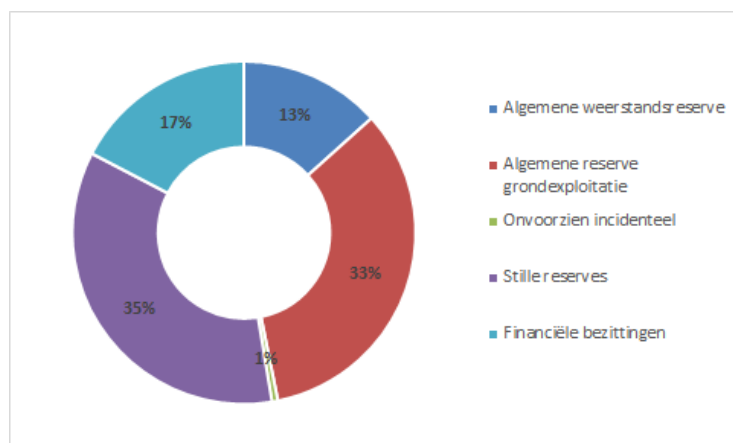
Het weerstandsvermogen is de mate waarin de gemeente in staat is om mogelijke tegenvallers op te vangen zonder dat dit onmiddellijk invloed heeft op het beleid. Het gaat hierbij om de verhouding tussen de weerstandscapaciteit en de aanwezige risico's. Het beleid ten aanzien van risicomanagement is vastgelegd in de Nota weerstandsvermogen en risicomanagement (Raad, 15 maart 2011).

- Een ratio weerstandsvermogen tussen 1,0 en 1,4 is voldoende.
- De minimale omvang van de algemene reserve en de algemene reserve grondexploitatie zijn beide vastgesteld op € 2 miljoen. De vrije ruimte (de waarde boven de € 2 miljoen) wordt betrokken bij de berekening van de weerstandscapaciteit.
- Er wordt onderscheid gemaakt tussen incidentele en structurele weerstandscapaciteit. Incidentele risico's worden gedekt uit "vrije" reserves (incidenteel geld). Structurele risico's leiden tot beleidskeuzes bij de eerstvolgende begroting (opvangen binnen de exploitatie of inkomsten vergroten door inzet onbenutte belastingcapaciteit).

Inventarisatie weerstandsvermogen

De weerstandscapaciteit bedraagt zo'n € 7,3 miljoen en wordt primair gevoed vanuit:

- Stille reserves: overwaarde op panden, gronden en financiële bezittingen
- Onbenutte belastingcapaciteit: indicatie voor mogelijke vergroting van inkomsten
- De algemene weerstandsreserve
- De algemene reserve grondexploitatie

De ratio weerstandsvermogen wordt berekend voor de financiële positie van de gemeente als totaal en specifiek voor de grondexploitatie

$$\text{Ratio weerstandsvermogen gemeente} = \frac{\text{Weerstandscapaciteit}}{\text{Risico's}} = \frac{5.199}{3.538} = 1,47$$

$$\text{Ratio weerstandsvermogen grondexploitatie} = \frac{\text{Weerstandscapaciteit}}{\text{Risico's}} = \frac{2.132}{1.610} = 1,32$$

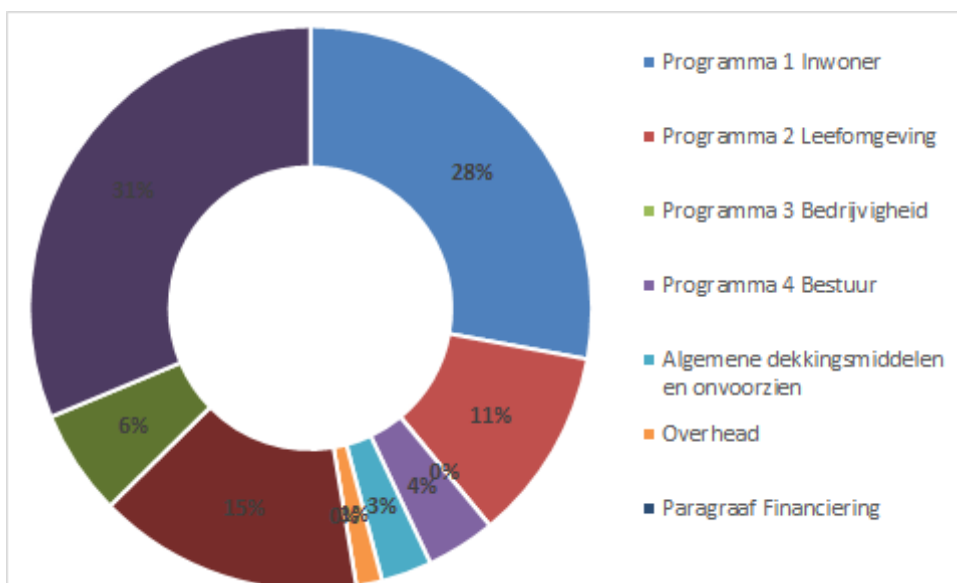
De ratio weerstandsvermogen exclusief de grondexploitatie is redelijk. Op basis van onze Nota weerstandsvermogen en risicomangement wordt voor de berekening van de ratio 60% genomen van de in beeld gebrachte risico's omdat niet alle risico's zich tegelijkertijd voordoen.

Voor 2019 achten wij de genoemde risico's reëel reden waarom we nu het totale bedrag van de risico's meenemen in de berekening. De ratio weerstandsvermogen voor de grondexploitatie is eveneens redelijk.

Inventarisatie risico's

De ingeschatte risico's zijn nader gespecificeerd in de risicokaart. De totale omvang van de risico's bedraagt zo'n € 3,5 miljoen en doen zich primair voor in het sociaal domein. De top 3 aan risico's zijn:

1. Jeugdzorg
2. (Ziekteverzuim) personeel
3. Maatschappelijke voorziening WMO

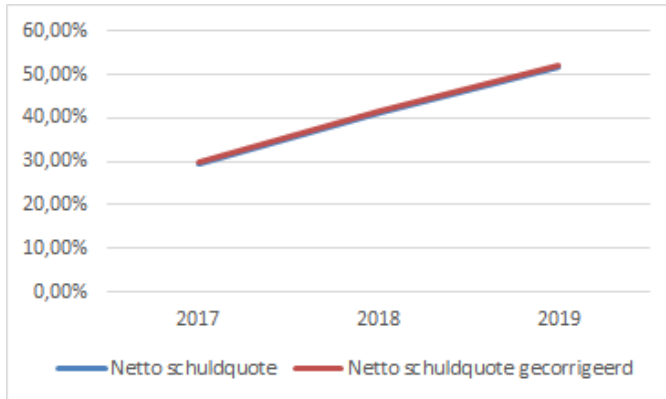
Kengetallen: inzicht in financiële positie van de gemeente

Voor de signaleringswaarden sluiten we aan bij de waarden zoals deze door toezichthouders bij gemeenten wordt gehanteerd.

	Laag risico (groen)	Gemiddeld risico (oranje)	Hoog risico (rood)
Netto schuldquote	< 90%	90 % - 130 %	> 130 %
Solvabiliteitsratio	> 50%	20% - 50%	< 20%
Grondexploitatie	< 20%	20% - 35%	> 35%
Structurele exploitatieruimte	Begroting > 0	Begroting = 0	Begroting < 0
Belastingcapaciteit	< 95%	95% - 105%	> 105%

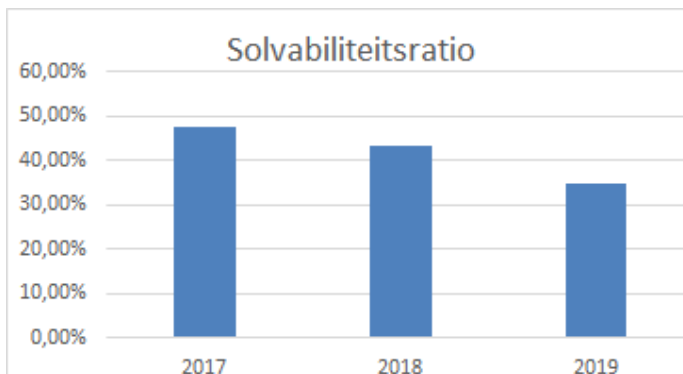
Netto schuldquote:

- Niveau van schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen.
- Fluctuaties in rentelast en aflossingen, bijvoorbeeld als gevolg van renteontwikkelingen, hebben een impact op de totale exploitatie van de gemeente Goirle. Het percentage is substantieel omhoog gegaan.

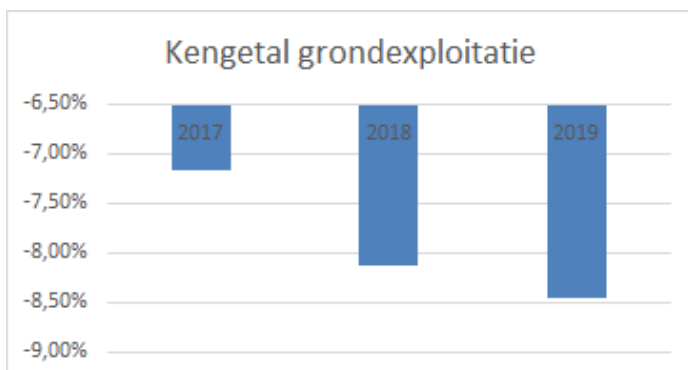
Solvabiliteitsratio:

- Mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen.
- De gemeente is in voldoende mate in staat om aan haar financiële verplichtingen te voldoen echter het percentage is in 2019 substantieel gedaald.

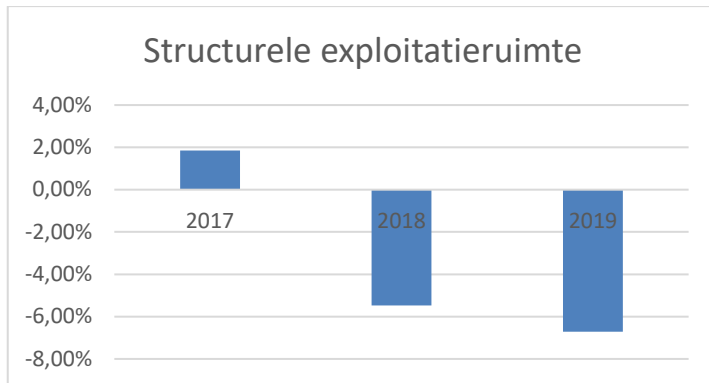
Grondexploitatie:

- De financiële impact van de grondexploitatie op de financiële positie van de gemeente.
- De resultaten in de grondexploitaties zijn positief.
- De gemeente is nauwelijks afhankelijk van de ontwikkelingen binnen de grondexploitatie.

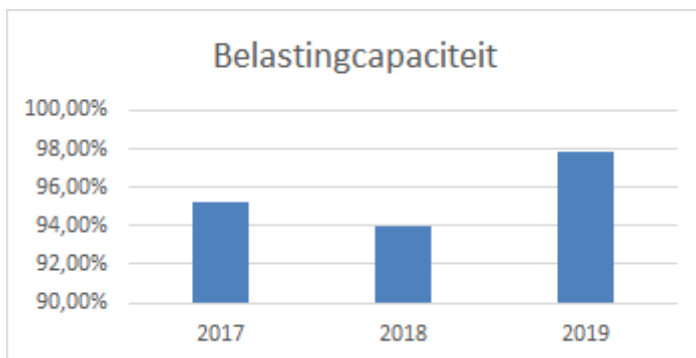
Structurele exploitatieruimte:

- De mate waarin de gemeente in staat is zijn eigen lasten te dragen.
- De jaarrekening 2019 vertoont een fors tekort. Ook het meerjarenperspectief is zorgwekkend

Belastingcapaciteit:

- De ruimte die een gemeente heeft om zijn belastingen te verhogen wordt vaak gerelateerd aan de totale woonlasten.
- Zichtbaar effect van verlaging lokale lasten in 2016.
- De gemeente heeft ruimte om – indien er aanleiding ontstaat om de inkomsten te vergroten – de lokale belastingen te verhogen. De belastingcapaciteit wordt fors lager in 2020 omdat de ozb in 2020 met 20% extra is verhoogd.

Beoordeling

Algemene conclusie

De financiële kengetallen laten vooralsnog een positief beeld zien van de financiële positie van de gemeente. Alle kengetallen laten een laag tot gemiddeld risico zien.

De netto schuldquote stijgt van 29% in 2017 naar 52% in 2019.

Het solvabiliteitspercentage daalt van 48% in 2017 naar 35% in 2019.

Zoals in de nota van aanbidding opgemerkt is, is de ontwikkeling negatief.

Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

Beleidskader

De ramingen voor onderhoud en vervanging die zijn opgenomen in de begroting zijn gebaseerd op de door de gemeenteraad vastgestelde plannen. In de plannen is opgenomen op welk niveau we de kapitaalgoederen in stand willen houden en hoeveel dat kost.

Uitgaven worden gedaan via investeringen, kapitaallasten, reserves, voorzieningen en exploitatiebudgetten.

Het beheer en onderhoud van kapitaalgoederen staat beschreven in de volgende plannen:

- Wegen: Wegenbeleidsplan 2014 - 2023
- Riolering: Verbreed Gemeentelijk Riolerings Plan (V-GRP 2015 – 2019)
- Groen: Groenstructuurplan 2014
- Gebouwenbeheerplan Gemeente Goirle 2017 – 2026
- Speelruimteplan
- Algemeen: plan Integraal Beheer Openbare Ruimte (IBOR 2011)

Wegen

Met de vaststelling van het Wegenbeleidsplan 2014-2023 is het beleid verschoven van grootschalige renovaties naar groot en dagelijks onderhoud op kwaliteitsniveau B.

De beheerbudgetten zijn daardoor in omvang gestegen en de investeringsbudgetten gedaald.

Voortgang gepland onderhoud wegen

In 2019 zijn de volgende projecten uitgevoerd of opgestart, (inclusief werkzaamheden voor riolering en groen):

- Van de Tilburgseweg Centrum is het deel rond het "Heilig Hart" afgerond;
- De reconstructie van de Baronielaan;
- De voorbereiding van de projecten 't Ven en de Pastorenbuurt;
- Renovatie van de Tobias Asserstraat.

Omvang (achterstallig) onderhoud wegen

Vanwege lang aanhoudende droogte en natte perioden was het nodig veel klein onderhoud/renovaties uit te voeren. We hebben steeds meer last van wortelopdruk en verzakkingen in voet-/fietspaden en wegen die bestaan uit elementverhardingen.

Elke 4 weken worden op 50 locaties in de kernen van Goirle en Riel de verhardingen geschoond volgens de beeldsystematiek CROW. Het aantal onderschrijdingen in 2019 vielen binnen de marge die het beleid toelaat. De wegen voldoen aan de gestelde beeldkwaliteit B en er is geen sprake van achterstallig onderhoud.

Riolering en water

Beheer en onderhoud

We pleegden regulier onderhoud aan de riolering, zoals 2 maal per jaar kolken reinigen, het reinigen en inspecteren van de hoofdriolering in o.a. de Dorpsstraat, Vollerstraat en Eeckelbosstraat e.o. Reiniging, inspectie en onderhoud aan (druk)rioolgemalen en randvoorziening.

In 2019 zijn bij de volgende projecten werkzaamheden aan de riolering uitgevoerd:

- Van de Tilburgseweg Centrum is het deel rond het "heilig Hart" afgerond;
- De reconstructie van de Baronielaan;
- De voorbereiding van 't Ven en de Pastorenbuurt;
- Het gemalen besturingssysteem is vervangen;
- Vervanging riolering in de Tobias Asserstraat.

Investeringsprojecten

Van diverse investeringsprojecten met betrekking tot riolering zijn in 2019 de voorbereidingen opgestart, maar hiervoor zijn nog geen kosten gemaakt.

Groen

Volgens het Beheerplan Openbaar Groen wordt onderhoud aan alle groenvakken uitgevoerd op kwaliteitsniveau B. Uit controles blijkt dat het onderhoud voldoet aan de gestelde kwaliteit.

Uitgevoerde werkzaamheden

- Bermen zijn ingezaaid met bloemenmengsels, het onderhoud is daarop afgestemd;
- In de nieuwe wijk Boschkens (fase 4 en 6) is nieuw groen aangeplant (bomen, heesters en gras);
- Bij de reconstructie van de Baronielaan zijn groenstroken vernieuwd en bloemrijke bermen ingezaaid;
- Straatbomen zijn verwijderd vanwege ziekte en takbreuk (Irenestraat, Margrietstraat, A. Staringdreef);
- Een groot aantal 'risicobomen' is gekapt, een aantal bomen is herplant;
- Er is een start gemaakt voor de omvorming van het Schoolmeesterpark, uitvoering in 2020.

De acties uit het Groenstructuurplan zijn nog niet allemaal uitgevoerd. We hebben ervoor gekozen om de acties te koppelen aan infra-projecten, zoals komend jaar in 't Ven-Noord en de Pastorenbuurt.

In 2019 zijn veel kosten gemaakt in het kader van het bestrijden van de processierups, veel meer dan begroot. Dat is ten koste gegaan van andere werkzaamheden zoals herplant.

Omvang (achterstallig) onderhoud groen

Als gevolg van twee droge, warme zomers is er extra uitval geweest in beplanting en bomen. Deze uitval moet vervangen worden. Grootschalige vervanging (aankoop plantmateriaal) is niet begroot. Er is een achterstand in verplichte herplant van bomen, als gevolg van personele wisselingen.

Gebouwen

Voortgang gepland onderhoud Gebouwen

In de begroting 2019 hielden we rekening met een budget voor 'cyclisch onderhoud gemeentegebouwen' van € 240.000. In 2019 gaven we € 148.000 uit en € 92.000 schuiven we door naar 2020.

Het 'Gebouwenbeheerplan Gemeente Goirle 2017- 2026', is de basis voor het plannen en uitvoeren van onderhoudsactiviteiten. We voeren pas gerichte onderhoudsmaatregelen uit, na een inspectie

van de onderhoudsstaat. Zo houden we de gebouwen op duurzame wijze, sober en doelmatig in stand.

In 2019 onderhielden we de volgende accommodaties:

- 't Loket: Het onderhoud is tijdelijk 'on hold' gezet. Om desinvesteringen te voorkomen wachten we eerst het onderzoek naar de dienstverlening af. Er zijn afgelopen periode veel dak- en gootreparaties gedaan;
- Ontmoetingscentrum De Leybron: De automatisch toegangsdeuren zijn vervangen en de vloeren van sanitaire ruimtes zijn gecoat;
- Cultureel centrum Jan van Besouw: buitenschilderwerk uitgevoerd. De brandmeldcentrale aangepast en gecertificeerd. Onderzoek gedaan om energiezuinige aanpassingen te doen aan de luchtbehandelingskasten;
- Sporthal De Haspel: Er zijn zonnepanelen aangebracht op het dak. De meterkast is aangepast. De Dojo ruimte is opgeknapt en geschikt gemaakt voor multifunctioneel gebruik, en daar is de ventilatie- en verwarmingsinstallatie vervangen;
- Sportaccommodatie Van den Wildenberg: Toegangsdeuren, boeiboorden zijn vervangen en schilder werkzaamheden uitgevoerd bij VOAB en GSBW;
- Jeugd en jongerencentrum Mainframe: Er zijn deel reparaties verricht aan het dak in plaats van het vervangen van de totale dakbedekking;
- Gemeentehuis: Er is een rokersruimte aangebracht in de tuin en er zijn aanpassingen in de meterkast gedaan i.v.m. de aangebrachte zonnepanelen;
- Milieustraat en kringloopwinkel: Er zijn kitnaden vervangen voor de vloeistofdichtheid van de vloeren van de milieustaat en de screens bij de kringloopwinkel vervangen;
- Parkeergarage: de roltrapinstallatie heeft onderhoud gehad.

Daarnaast zijn er, naast het gepland onderhoud, kredieten beschikbaar gesteld voor:

- Sloop van het voormalige schoolgebouw de Wildert:
Het asbest is verwijderd, het pand is afgesloten van de nutsvoorzieningen, het flora- en faunaonderzoek is uitgevoerd en de sloopvergunning is aangevraagd. De aanbesteding voor het slopen van het gebouw loopt.
- Vervanging toegangssysteem parkeergarage:
Het toegangssysteem is in 2019 vervangen.

De geplande werkzaamheden voor het vervangen van sanitair en vloerbedekking in het gemeentehuis zijn doorgeschoven naar 2020. De facilitaire en bouwkundige investeringen in het gemeentehuis voeren we gecombineerd uit.

Paragraaf Financiering

De financieringsparagraaf is een instrument voor het sturen, beheersen en controleren van de financieringsfunctie. De paragraaf geeft aan hoe de gemeente Goirle haar activiteiten financiert, wat de gevolgen hiervan zijn voor de begroting (lees rentelasten) en welke risico's er worden gelopen. De gemeente is hierbij gehouden aan de Wet Fido en het eigen Treasurystatuut.

Kaders

Wettelijke kaders worden vooral gevonden in de Wet financiering decentrale overheden (wet fido), de wet houdbare overheidsfinanciën (wet HOF), de Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden en verder in de Gemeentewet en de Algemene Wet Bestuursrecht (AWB).

In de Financiële verordening van de gemeente Goirle staat dat het college regels opstelt ter uitvoering van de financieringsfunctie en deze regels evenals de regels voor taken en bevoegdheden, de verantwoordingsrelaties en de bijbehorende informatievoorziening vastlegt in een Treasurystatuut.

Het Treasurystatuut is leidraad voor de inrichting van de financieringsfunctie. Bij de inrichting van de financieringsfunctie staan beheersing van het rente-, debiteuren- en liquiditeitsrisico centraal.

Gezien de publieke taak van de gemeente moet bedachtzaam worden omgegaan met publieke middelen. Risicobeheersing is van groot belang. Daartoe worden renterisico's beheerst door de kasgeldlimiet en de renterisiconorm. Verder worden strikte eisen gesteld aan het uitzetten van liquide middelen: leningen en garanties mogen in principe alleen worden verstrekt voor de uitoefening van de publieke taak. Voor het overige moeten overtollige middelen worden aangehouden in 's-Rijks schatkist (verplicht schatkistbankieren) en blijven daar beschikbaar voor de uitoefening van de publieke taak.

Beleid ten aanzien van het risicobeheer van de financieringsportefeuille

Dit onderdeel van de paragraaf financiering geeft een samenvatting van het gemeentelijk risicoprofiel. De risico's die de gemeente loopt zijn renterisico's op vaste schuld en vlottende schuld, kredietrisico's, liquiditeitsrisico's, koersrisico's en debiteurenrisico's.

Omschrijving	Risico (Laag / Gemiddeld / Hoog)
Renterisico vlottende schuld	Laag
Renterisico vaste schulden	Gemiddeld
Kredietrisico	Gemiddeld
Liquiditeitsrisico	Laag
Koersrisico	Laag
Debiteurenrisico	Laag

Hierna wordt nader ingegaan op de diverse risico's.

Financieringsportefeuille

Onderstaand het overzicht met langlopende leningen. Lening nummer 10 is doorgeleend aan GHV. De overige leningen zijn aangetrokken voor consolidatie waarbij kortlopende schulden zijn omgezet in een lening op lange termijn. In 2019 zijn een aantal hoogrentende leningen geherfinancierd. De stand van de langlopende leningen bedraagt per 31 december 2019 afgerond € 26.175.000,00.

Nr.	Datum rbs of B&W-besluit	Looptijd lening	Rente %	Restantschuld per 01-01-2019	Te betalen jaarrente 2019	Te betalen aflossing 2019	Buiten contractuele aflossing	Restantschuld per 31-12-2019
1	26-04-1994	40	2,28	280.914,49	6.910,50	14.540,35	266.374,15	-
2	27-08-2002	25	4,88	900.000,00	45.946,67	100.000,00	800.000,00	-
3	11-02-2003	25	4,50	800.000,00	55.262,47	80.000,00	720.000,00	-
4	16-12-2003	25	4,895	2.000.000,00	72.955,62	-	2.000.000,00	-
5	24-02-2004	25	4,660	1.760.000,00	123.483,62	160.000,00	1.600.000,00	-
6	09-11-2004	25	4,513	1.760.000,00	63.460,05	-	1.760.000,00	-
7	05-03-2013	6	2,050	3.000.000,00	61.500,00	600.000,00	-	2.400.000,00
8	24-02-2015	25	1,385	11.880.000,00	164.538,00	540.000,00	-	11.340.000,00
9	24-02-2015	25	1,385	3.680.000,00	50.968,00	160.000,00	-	3.520.000,00
10	04-12-2018	20	2,280	-	-	-	-	336.374,15
11	27-08-2019	20	0,110	-	-	-	-	8.579.049,97
Totaal				26.060.914,49	645.024,93	1.654.540,35	7.146.374,15	26.175.424,12

Financieringsbehoefte

Om de financieringsbehoefte te berekenen wordt de boekwaarde van de activa en de bouwgrondexploitaties per 31 december 2019 afgezet tegen de som van het eigen vermogen, de voorzieningen en de langlopende leningen per 31 december 2019. Een negatief saldo betekent dat er geen financieringsbehoefte is, er is dan een overschot. Bij een positief saldo bestaat er een financieringsbehoefte. De berekening wordt hieronder weergegeven:

	2019	
Activa (boekwaarde)		
* Boekwaarde activa per 31-12-2019	62.278	
* Boekwaarde project gefinancierd	0	
* Boekwaarde onderhanden werk grondexploitaties	0	
Totaal activa (boekwaarde)		62.278
Passiva		
* Eigen vermogen (reserves)	23.520	
* Voorzieningen	4.907	
* Langlopende leningen per 31-12-2019	26.175	
Totaal passiva		54.602
Financieringsbehoefte/overschot		7.676

Rentelasten externe financiering

De rentelasten voor de aangetrokken langlopende leningen bedragen € 490.840,00. Dit zijn de rentelasten die enkel betrekking hebben op de rentedagen in 2019 (de transitorische rente). Daar staan echter externe rentebaten ter hoogte van € 44.344,00 tegenover zodat de totaal aan de taakvelden door te berekenen externe rente € 446.496,00 bedraagt. De berekening staat hieronder gespecificeerd.

	2019
Externe rente aangetrokken langlopende leningen	490.840
Externe rente kortlopende financiering	-4.972
Externe rente aan te trekken langlopende financiering	0
Externe rentebaten GHV	-5.759
Externe rentebaten Sars	-665
Externe rentebaten SVN	-32.721
Externe rentebaten obligaties Willem II	-227
Totaal door te rekenen externe rente	446.496

Percentage externe financiering

<u>Totaal door berekenen extra rente</u>	<u>446.496</u>	= 1,71%
Totaal externe financiering 1-1-2019	26.060.914	

Rentelasten interne financiering

In 2017 is het BBV gewijzigd. De gemeente mag rente toevoegen aan het eigen vermogen. De wijze waarop is geregeld in de rentenotitie BBV. Daar is gesteld dat als er wel een rentevergoeding over het eigen vermogen wordt berekend dan is deze vergoeding maximaal het rentepercentage dat is gebaseerd op het gewogen samenstel van de externe renteomslag over de lang- en kort aangetrokken financieringsmiddelen.

Interne rente	2019
Stand reserves per 1 januari	30.870.954
Gemiddeld rentepercentage externe financieringsmiddelen	1,71%
Rente over eigen vermogen	527.893

Renteresultaat

Doordat de gemeente Goirle interne rente rekent over de eigen financieringsmiddelen (het eigen vermogen) is er sprake van twee renteresultaten die ten gunste van de exploitatie komen, namelijk de bespaarde rente over het eigen vermogen en het rente-resultaat als gevolg van afronding van het renteomslag-percentage. Beiden worden hieronder uitgewerkt.

Bespaarde rente

De bespaarde rente is het verschil tussen de aan de taakvelden door te berekenen rente over het eigen vermogen (interne rente) en de rente die aan de reserves wordt toegevoegd. De bespaarde rente is een algemeen dekkingsmiddel ten gunste van het saldo.

Bespaarde rente	2019
Door te berekenen rente over eigen vermogen	527.893
Rentetoevoeging aan reserves	- 374.421
Bespaarde rente ten gunste van het exploitatiesaldo	153.472

Renteresultaat als gevolg van afronding renteomslag

Door de in 2016 gewijzigde BBV-regelgeving wordt het renteomslag-percentage met ingang van de begroting 2017 afgerond op een half procent. De renteomslag-berekening komt uit op een percentage van 1,52%. Dit is afgerond naar 2,00%. Deze 2,00% wordt via de kapitaallasten doorberekend aan de taakvelden. Het positieve renteresultaat dat hierdoor ontstaat bedraagt € 315.429,00. Ook dit is een algemeen dekkingsmiddel.

Totaal renteresultaat

Totaal rente t.g.v. saldo	2019
Bespaarde rente	153.472
Rente-resultaat afronding renteomslag	315.429
Totaal rente t.g.v. het saldo	468.900

Wijze waarop rente wordt toegerekend

De BBV notitie rente 2016 is gebruikt voor de berekening van de renteomslag.

Via de renteomslag wordt zowel de externe rente over de langlopende leningen als de interne rente over het eigen vermogen via de kapitaallasten doorberekend aan de taakvelden.

Paragraaf Bedrijfsvoering

Ambities

- De ambtelijke organisatie is krachtig en dienstbaar (Bestuursakkoord).

Activiteiten in 2019

	Gepland	Uitgevoerd
	In het kader van de samenwerkingsagenda met Oisterwijk en Hilvarenbeek ronden we de volgende prioritaire projecten af: harmonisering van de financiële administratieve processen, gegevensmanagement en de migratie naar Equalit.	<ul style="list-style-type: none"> • De GHO-gemeenten hebben een nieuw financieel programma ingevoerd. De processen zijn voor een groot deel op elkaar afgestemd. In 2020 is dit programma in gebruik genomen. • Er zijn voorbereidingen getroffen voor de start van de pilotfase van het project gegevensmanagement. De pilot richt zich op het sociaal domein en gaat van start in het eerste kwartaal van 2020. • In juni 2019 is de overstap naar Equalit afgerond. De GHO-gemeenten gebruiken nu hetzelfde ICT-platform en kunnen van daaruit processen en computerprogramma's verder op elkaar gaan afstemmen.
	We brengen de benodigde capaciteit van de ambtelijke organisatie (143,62 fte totaal) in lijn met het takenpakket van de gemeente en onze visie op een compacte en slagvaardige organisatie.	We hebben een aantal vacatures ingevuld om de capaciteit op de terreinen bedrijfsvoering, dienstverlening, leerplicht en duurzaamheid te vergroten, zodat er voldoende mensen zijn om al het werk uit te voeren. Dit heeft geleid tot een uitbreiding van 7,5 fte.
	Samen met Oisterwijk en Hilvarenbeek bereiden we de invoering van de Wet Normalisering Rechtspositie Ambtenaren (WNRA) per 1 januari 2020 voor.	Alle voorbereidingen zijn getroffen voor de komst van de WNRA (Wet Normalisering Rechtspositie Ambtenaren) per 1-1-2020. Alle personele regelingen zijn (daar waar mogelijk) met Hilvarenbeek en Oisterwijk op elkaar afgestemd, we voldoen aan de nieuwe wet.
	Het college legt bij de jaarrekening een Verklaring Informatiebeveiliging af conform de voorschriften uit het landelijk programma ENSIA.	Vanaf 2019 leggen we jaarlijks op deze wijze verantwoording af.
	We ronden het project zaakgericht werken af en dit wordt opgenomen in de reguliere processen.	Het project is afgesloten. De beheerorganisatie is ingericht, zodat de doorontwikkeling van het zaakgericht werken is geborgd.
	We ontwikkelen een stappenplan om onze nieuwe communicatievisie te concretiseren.	We werken volgens de nieuwe communicatievisie. De aandacht is verschoven van uitvoerende naar adviserende werkzaamheden voor bestuur en medewerkers.

We stellen een plan van aanpak voor de organisatieontwikkeling op en voeren de eerste fase daarvan uit.	Er is een breed gedragen visie ontwikkeld "Goirle schakelt". Daarnaast is er een "visie op leiderschap" ontwikkeld die gaat over de rol van het management, maar ook over persoonlijk leiderschap en eigenaarschap van alle medewerkers.
---	--

Salarislasten en kosten voor inhuur

Afgelopen jaar hebben we de salarissen en inhuur gemonitord en maandelijks gerapporteerd aan het Managementteam. Het budget is op totaalniveau beoordeeld. Dit betekent dat er op thema-niveau of afdelingsniveau wel verschillen zijn, maar overall zijn we binnen de toegekende budgetten gebleven.

Post Salarissen en Inhuur personeel

Begroting 2019 – na wijziging	€ 11.391.000
Realisatie 2019	€ <u>11.471.000</u>
Subtotaal	€ 80.000 -/-
Dekking AWR – tijdelijke formatie	€ 140.000
Vergoeding detachering	€ <u>55.000</u>
Resultaat 2019	€ 115.000

Paragraaf Verbonden partijen

Verbonden partijen kunnen zowel voor de realisatie van het beleid van de deelnemende partijen als voor de financiële gevolgen daarvan van majeure betekenis zijn. De visie en de beleidsvoornemens ten aanzien van verbonden partijen zijn vastgelegd in de nota verbonden partijen van de gemeente Goirle. Daarnaast worden de voorschriften uit de nota verbonden partijen BBV gevolgd. Het begrip verbonden partijen is in artikel 1, eerste lid, onderdeel b van het BBV als volgt gedefinieerd: "Een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk en financieel belang heeft." De risico's bij onze verbonden partijen vormen een integraal onderdeel van de risicokaart en daarmee van de paragraaf weerstandsvermogen en risicomanagement.

Overzicht verbonden partijen (bedragen x € 1.000)	Taak- veld	Bestuur	Bij- drage	Belang	Verw. resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
						1 jan.	31 dec	1 jan	31 dec
<i>Gemeenschappelijke regeling met openbaar lichaam</i>									
GGD Hart voor Brabant (Tilburg)	7.1	Lid AB	764	Bijdrage per inwoner	152	10.147	8.528	7.889	8.371
Diamantgroep (Tilburg)	6.4	Lid AB	2.593	Rijksuitkering Soc. Werkvoorzienin g	933	14.442	12.965	20.184	20.738
Veiligheidsregio Midden en West Brabant (Tilburg)	1.2	Lid AB	1.125	Inwoneraantal	2.622	18.582	16.908	38.926	40.519
Omgevingsdienst Midden en West Brabant (Tilburg)	8.3	Lid AB	240	Ingebracht werk en inwoneraantal	699	3.568	1.910	4.614	3.880
Regionale Ambulance voorziening (Tilburg)	1.2	Lid AB	0	Geen bijdrage	-371	14.074	14.041	25.747	25.506
Regio Hart van Brabant (Tilburg)	0.1	Lid AB	98	Bijdrage per inwoner	0236	56	326	1.177	1.168
Gemeente Tilburg	0.4	n.v.t.	349	Contract	0	0	0	0	0
Gemeente Oosterhout (Equalit)	0.4	n.v.t.	725	Contract	0	0	0	0	0
<i>Deelnemingen</i>									
NV Brabant Water (Breda)	7.2	Aandeelhouder	0	40 aandelen	26.768	609.107	635.876	438.72 6	456.76 5
NV Tilburgse Waterleiding Maatschappij (Tilburg)	7.2	Aandeelhouder	0	450 aandelen	41	46.586	46.627	3.135	3.286
NV Bank Nederlandse gemeenten (Den Haag)	0.5	Aandeelhouder	0	12.636 aandelen	163.000	4.991.0 00	4.724.00 0	132.51 8.000	144.80 2.000
<i>Stichtingen en verenigingen</i>									
Midpoint (Tilburg)	3.1	Lid AB	98	Bijdrage per inwoner	0	364	614	2.212	2.306

Aanvullende opvallende zaken bij onze verbonden partijen

- De Bestuurscommissie Jeugd is onderdeel van de gemeenschappelijke regeling Hart van Brabant en bestaat uit de wethouders Jeugd van de 9 deelnemende gemeenten. Er wordt samengewerkt op het gebied van beleid, inkoop, administratie, monitoring en innovatie.
- Vanaf 2019 worden er tekorten verwacht bij de exploitatie van de Diamantgroep die in de eerste jaren nog opgevangen kunnen worden ten laste van de weerstandsreserve.
- De BNG keert jaarlijks dividend uit. In 2019 is de dividenduitkering over 2018 verantwoord en die bedroeg € 36.012.
- De Tilburgse Waterleiding Maatschappij heeft haar activa en activiteiten in 2007 overgedragen aan Brabant Water. Inmiddels heeft de rechtbank de vergoeding voor de overdracht vastgesteld en kan tot afwikkeling worden overgegaan. De sinds 2009 lopende procedure omtrent de schadeloosstelling voor de verkoop van de drinkwateractiviteiten van NV TWM aan Brabant Water NV is in 2019 tot definitieve afwikkeling gekomen. Na afronding van nog enkele andere lopende zaken binnen TWM Holding en haar dochters, TWM Gronden en NV TWM, zal er een besluit door de aandeelhouders moeten worden genomen over de verdere afbouw van de TWM-groep. Verwacht wordt dat een dergelijk besluit in de loop van 2020 tot stand kan komen.

Paragraaf Grondbeleid

Het grondbeleid heeft invloed op en een relatie met vrijwel alle programma's:

- Leefomgeving voor ruimtelijke ontwikkeling, wonen en verkeer
- Inwoner voor cultuur, sport en recreatie
- Bedrijvigheid voor economische structuur

Het beleid is vastgelegd in de Nota Grondbeleid. De risico's bij onze verbonden partijen vormen een integraal onderdeel van de risicokaart en daarmee van de paragraaf weerstandsvermogen en risicomangement. Wel wordt de ratio weerstandsvermogen grondexploitaties apart berekend. In 2020 zal een herijking van het grondbeleid worden vastgesteld waarin ook aansluiting wordt gezocht met de notitie grondexploitatie van de commissie BBV.

Visie, beleid en wijze van uitvoering

Conform artikel 16 van het BBV staan we in deze paragraaf grondbeleid stil bij de volgende punten:

1. De visie staat in de nota Grondbeleid die in 2013 door de raad is geactualiseerd. Die visie en ambitie houdt kort gezegd het volgende in:
 - regie hebben op de ruimtelijke ontwikkeling met het grondbeleid;
 - per situatie keuzes hebben over het in te zetten instrumentarium van het grondbeleid, zodat adequaat gehandeld wordt, met het oog op de beleidsdoelstellingen van de gemeente;
 - een transparant grondbeleid, met de nodige handelingsruimte voor het college als uitvoerend orgaan;
 - een gezonde financiële huishouding van de grondexploitaties en een voldoende weerstandsvermogen van de grondexploitatie door efficiënte en verantwoorde inzet van middelen en instrumenten.
2. Een aanduiding van de wijze waarop de gemeente het grondbeleid uitvoert.

In de nota Grondbeleid is opgenomen dat de gemeente per locatie bepaald of er een actieve dan wel faciliterende grondpolitiek zal worden gevoerd. Bij een tweetal complexen - Boschkens en Heisteeg - voert de gemeente een actieve grondpolitiek. De keuze daarvoor is al jaren geleden gemaakt. Beide projecten zijn inmiddels in een vergevorderd stadium. Het project Boschkens is in 2016 uitgebreid met de locatie van Kompaan en de Bocht. Het complex Zuidrand is een project waar de gemeente faciliterend optreedt. Gelet op de ontwikkelingen in de woningmarkt is ervan afgezien om hier zelf gronden te verwerven. De gemeente stuurt hier op het realiseren van haar beleidsdoelen ten aanzien van woningbouw door middel van de visie die inmiddels door de marktpartijen is opgesteld, door de gemeenteraad is vastgesteld en door middel van het bestemmingsplan.
3. Een onderbouwing van de geraamde winstneming.

Vanaf 2017 is tussentijds winst genomen op basis van de POC-methode. In 2017 hebben we winst genomen bij de Boschkens als ook bij Heisteeg. In 2018 hebben we winst genomen voor de Boschkens. Op basis van de laatste doorrekening van de grondexploitatie van de Boschkens wordt in 2019 een winst genomen van € 375.277.
4. De beleidsuitgangspunten over de reserves voor grondzaken in relatie tot de risico's van de grondzaken. De beleidsuitgangspunten zijn te vinden in de Nota weerstandsvermogen en risicomangement alsmede in de nota Grondbeleid. De berekening van het weerstandsvermogen ten aanzien van de grondexploitatie is verderop in deze paragraaf uitgewerkt onder 3.7.4.

Prognose van de te verwachten resultaten

Begrippen:

Complexen in exploitatie:	exploitatie-opzet is aanwezig.
Boekwaarde:	waarde waarvoor de activa in de boeken staan en waarvoor ze vervolgens op de balans worden gezet.
Eindwaarde:	waarde bij het afsluiten van een exploitatie.

Complexen in exploitatie	Startdatum	Einddatum	Boekwaarde 31-12-2019	Exploitatie- opzet eindwaarde
de Boschkens	1-1-2001	31-12-2025	-4.628.575	-3.863.070
Heisteeg (Ruimte voor Ruimte Riel)	1-1-2011	31-12-2020	-160.493	20.380
Voorziening verlies Heisteeg			-20.380	
Totaal			-4.809.448	-3.842.690

	Boekwaarde 31-12-2019	Geraamde nog te maken kosten	Geraamde nog te realiseren opbrengsten	Geraamd eindresultaat (nominale waarde)	Geraamd eindresultaat (contante waarde)
de Boschkens	-4.628.575	6.953.449	5.429.696	-3.590.541	-3.188.384
Heisteeg	-160.493	158.563	0	20.380	19.981
Voorziening verlies Heisteeg	-20.380				
Totaal	-4.809.448	7.112.012	5.429.696	-3.570.161	-3.168.403

Toelichting complexen

Boschkens

In 2019 begon de bouw van 41 woningen in fase 5E. In de tweede helft van 2020 worden deze opgeleverd. Voor fase 7 van Boschkens (voormalige locatie De Bocht) is men bezig met de definitieve verkaveling. Daarna wordt een concept bestemmingsplan opgesteld. Ook startte via de website een registratie voor belangstellenden. Naar verwachting wordt niet eerder dan 2021 begonnen met het uitgeven van de vrije sector kavels. Boschkens fase 4C wordt ontwikkeld door een ontwikkelaar. Het bestemmingsplan hiervan is bijna afgerond en naar verwachting start eind 2020 de verkoop van de woningen.

Heisteeg

In totaal zijn 28 kavels verkocht aan de ontwikkelingsmaatschappij Ruimte voor Ruimte. Voor vijf van deze kavels wordt op dit moment een wijzigingsbevoegdheid gevolgd. Deze kavels lagen voorheen binnen de milieucontour van het naastgelegen bedrijf. Na deze procedure worden de kavels door Ruimte voor Ruimte in de verkoop gezet. De overige 23 kavels zijn bijna allemaal verkocht.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen is de mate waarin de gemeente in staat is om mogelijke tegenvallers op te vangen zonder dat dit onmiddellijk invloed heeft op het beleid. Het gaat hierbij om de verhouding tussen de weerstandscapaciteit (dit is de financiële ruimte die zonder ingrijpende beleidswijzigingen beschikbaar is) en de aanwezige risico's.

Het weerstandsvermogen van de hele gemeente wordt uiteengezet in de paragraaf weerstandsvermogen. Vanwege de risico's die samenhangen met de grondexploitaties heeft

gemeente Goirle in de Nota grondbeleid vastgelegd dat voor het grondbedrijf ook afzonderlijk het weerstandsvermogen berekend moet worden. Deze berekening wordt hieronder uiteengezet.

Berekening weerstandsvermogen	
1 Stand algemene reserve grondexploitatie per 1-1-2019	4.131.750
2 Geprognosticeerd resultaat complexen grondexploitatie	0
3 Beschikbare weerstandscapaciteit (1+2)	4.131.750
60% van de geschatte risico's voor de komende jaren (claims),	
4 Zijnde de benodigde weerstandscapaciteit	1.610.000
5 Ratio weerstandsvermogen (3/4)	2,56

Wanneer het weerstandsvermogen tussen de 1 tot 1,4 maal (ratio) groter is dan de benodigde weerstandscapaciteit wordt gesproken van een gezond of ruim voldoende weerstandsvermogen. Gelet op de uitkomst is er sprake van een uitermate gezond weerstandsvermogen.

Jaarrekening

Balans

ACTIVA	31-12-2019	31-12-2018
<u>Vaste activa</u>		
<i>Immateriële vaste activa</i>		
Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen	0	0
<i>Materiële vaste activa</i>		
Investerings met een economisch nut	32.042.969	32.235.176
Investerings met een economisch nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	18.499.494	18.784.273
Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	11.735.764	10.939.810
	62.278.227	61.959.258
<i>Financiële vaste activa</i>		
Kapitaalverstrekking aan:		
- overige verbonden partijen	244.728	244.728
Leningen aan:		
- deelnemingen	4.538	4.538
Overige langlopende geldleningen	3.577.305	3.575.970
	3.826.571	3.825.235
Totaal vaste activa	66.104.797	65.784.494
<u>Vlottende activa</u>		
<i>Vorraden</i>		
Bouwgronden in exploitatie	-4.809.448	-4.485.695
<i>Uitzettingen met een rentetypische looptijd <1 jaar</i>		
Rekening-courantverhouding met het Rijk	21	3.727.451
Vorderingen op openbare lichamen	3.794.981	3.449.001
Overige vorderingen	1.539.906	1.602.531
	5.334.908	8.778.983
<i>Liquide middelen</i>		
Kassaldi	4.938	13.621
Banksaldi	494	425.682
	5.433	439.303
Overlopende activa	643.565	769.092
Totaal vlottende activa	1.174.459	5.501.683
TOTAAL ACTIVA	67.279.256	71.286.177

PASSIVA	31-12-2019	31-12-2018
<u>Vaste passiva</u>		
<i>Eigen vermogen</i>		
Algemene reserves	13.340.460	14.683.390
Overige bestemmingsreserves	13.318.277	16.859.250
	<u>26.658.737</u>	<u>31.542.640</u>
Gerealiseerd resultaat 2019	<u>-3.509.535</u>	<u>671.686-</u>
	23.149.202	30.870.954
<i>Voorzieningen</i>		
Verplichtingen en verliezen	3.611.106	3.027.558
Egalisatievoorzieningen	<u>1.295.773</u>	<u>925.059</u>
	4.906.879	3.952.617
<i>Vaste schulden met een rentetypische looptijd > 1 jaar</i>		
Onderhandse leningen van financiële instellingen	26.175.424	26.060.914
Totaal vaste passiva	<u>54.231.505</u>	<u>60.884.486</u>
<u>Vlottende passiva</u>		
<i>Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar</i>		
Banksaldi	7.129.968	708
Overige schulden	<u>5.218.636</u>	<u>7.129.410</u>
	12.348.604	7.130.117
<i>Overlopende passiva</i>	<u>699.146</u>	<u>3.271.574</u>
	699.146	3.271.574
Totaal vlottende passiva	<u>13.047.751</u>	<u>10.401.691</u>
TOTAAL PASSIVA	<u>67.279.256</u>	<u>71.286.177</u>
Borg- en garantiestelling	46.096.158	46.441.417

Toelichting op de balans

ACTIVA

Vaste activa

Immateriële vaste activa

Spec. immateriële vaste activa

Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen

31-12-2019

31-12-2018

-

-

Het verloop van deze posten is als volgt:

Immateriële vaste activa

Boekwaarde 31 december 2018

Investerings

Desinvesteringen

Afschrijvingen

Extra afschrijvingen

Bijdrage van derden

Duurzame waardeverminderingen

Boekwaarde 31 december 2019

Kosten
verbonden aan
het sluiten van
geldleningen

-

1.699.050

-

-

1.699.050

-

-

-

Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen

1.699.050

Materiële vaste activa

Spec. materiële vaste activa met economisch nut

31-12-2019

31-12-2018

Gronden en terreinen

2.198.781

2.198.781

Bedrijfsgebouwen

23.063.979

23.625.216

Grond-, weg- en waterbouwkundige werken

890.119

900.693

Machines, apparaten en installaties

2.984.656

2.830.972

Overige materiële vaste activa

2.905.433

2.679.513

32.042.969

32.235.176

<u>Het verloop van deze posten is als volgt:</u>	Gronden en terreinen	Bedrijfsgebouwen	Grond-, weg- en waterbouwk.werk	Machines, app. en installaties	Overige mat. vaste activa
<u>MVA met een economisch nut</u>					
Boekwaarde 31 december 2018	2.198.781	23.625.216	900.693	2.830.972	2.679.513
Investerings	-	564.876	34.473	501.197	660.502
Desinvesteringen	-	-	-	1.500	2.500
Afschrijvingen	-	1.063.934	45.046	346.013	432.082
Extra afschrijvingen	-	62.179	-	-	-
Bijdrage van derden	-	-	-	-	-
Duurzame waardeverminderingen	-	-	-	-	-
Boekwaarde 31 december 2019	<u>2.198.781</u>	<u>23.063.979</u>	<u>890.119</u>	<u>2.984.656</u>	<u>2.905.433</u>
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	-	<u>1.126.113</u>	<u>45.046</u>	<u>346.013</u>	<u>432.082</u>

Specificatie invest. ec.nut waarvoor ter bestr. van kosten een heffing geheven

<u>31-12-2019</u>	<u>31-12-2018</u>
18.499.494	18.784.273

Het verloop van deze posten is als volgt:

Invest. waarvoor heffing kan innen

MVA met een economisch nut

Boekwaarde 31 december 2018	18.784.273
Investerings	186.325
Desinvesteringen	-
Afschrijvingen	471.103
Extra afschrijvingen	-
Bijdrage van derden	-
Duurzame waardeverminderingen	-
Boekwaarde 31 december 2019	<u>18.499.494</u>
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	<u>471.103</u>

<u>Specificatie materiële vaste activa met maatschappelijk nut</u>	<u>31-12-2019</u>	<u>31-12-2018</u>
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	11.735.323	10.934.361
Machines, apparaten en installaties	-	422
Overige materiële vaste activa	441	5.027
	<u>11.735.764</u>	<u>10.939.810</u>

<u>Het verloop van deze posten is als volgt:</u>	Grond-, weg- en waterbouwk.werk	Machines, app. en installaties	Overige mat. vaste activa
MVA met een maatschappelijk nut			
Boekwaarde 31 december 2018	10.934.361	422	5.027
Investeringen	1.677.896	-	-
Desinvesteringen	-	-	-
Afschrijvingen	651.628	422	4.586
Extra afschrijvingen	225.306	-	-
Bijdrage van derden	-	-	-
Duurzame waardeverminderingen	-	-	-
Boekwaarde 31 december 2019	<u>11.735.323</u>	<u>0</u>	<u>441</u>

Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	<u>876.934</u>	<u>422</u>	<u>4.586</u>
--	----------------	------------	--------------

	Totaal MVA economisch nut	Totaal MVA ec. nut met heffing	Totaal MVA maatsch. nut
Boekwaarde 31 december 2018	32.235.176	18.784.273	10.939.810
Investeringen	1.761.048	186.325	1.677.896
Desinvesteringen	4.000	-	-
Afschrijvingen	1.887.076	471.103	656.636
Extra afschrijvingen	62.179	-	225.306
Bijdrage van derden	-	-	-
Duurzame waardeverminderingen	-	-	-
Boekwaarde 31 december 2019	<u>32.042.969</u>	<u>18.499.494</u>	<u>11.735.764</u>
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	<u>1.949.255</u>	<u>471.103</u>	<u>881.942</u>

Financiële vaste activaSpecificatie kapitaalverstrekkingdoor de gemeente:

	<u>31-12-2019</u>	<u>31-12-2018</u>
Kapitaalverstrekingen		
deelnemingen	244.728	244.728
Uitzettingen > 1 jaar	4.538	4.538
Overige lang lopende leningen	3.577.305	3.575.970
	<u>3.826.571</u>	<u>3.825.235</u>

Specificatie van het verloop van de financiële vaste activa:

	Boekwaarde per 1-1-2019	Toename in 2019	Afname in 2019	Boekwaarde per 31-12-2019
Deelnemingen:				
- Aandelen Brabant Water	8.937			8.937
- Deelname TWM holding BV	204.201			204.201
- Aandelen NV BNG	31.590			31.590
	<u>244.728</u>			<u>244.728</u>
Uitzettingen > 1 jaar:				
- Obligaties Willem II	4.538			4.538
	<u>4.538</u>			<u>4.538</u>
Overige langlopende leningen:				
- Renteloze geldlening SARS	139.764			139.764
- Geldlening SARS	102.353		5.379	96.974
- Renteloze geldlening GHV	136.134			136.134
- Geldlening GHV	196.640	70.000	10.178	256.462
- Aanvullende lening GHV	37.475		1.940	35.536
- Gemeenterekening Goirle SVn	2.148.699	71.834		2.220.533
- Geldlening SCAG	181.384			181.384
- Verstrekte lening stg Kredietbank NL	100.000			100.000
- Blijverslening Svn	500.000		200.000	300.000
- Duurzaamheidslening Svn	265.802	151.998		417.800
- Geldlening Ons Tijnvoort	225.000		75.000	150.000
	<u>4.033.252</u>	<u>293.832</u>	<u>292.497</u>	<u>4.034.587</u>
Voorz. rentel. lening SARS en GHV	275.898			275.898
Voorzieningen lening SCAG	181.384			181.384
	<u>3.575.970</u>	<u>293.832</u>	<u>292.497</u>	<u>3.577.305</u>

De gemeenteraad heeft in haar vergadering van 4 december 2018 besloten om de verstrekte geldlening aan GHV te herfinancieren en de looptijd met 5 jaar te verlengen. Daarnaast is besloten om de verstrekte geldlening te verhogen met € 70.000.

Het College van Burgemeester en Wethouders heeft op 23 januari 2019 besloten om het Goirlese duurzaamheidsfonds bij SVN aan te vullen met het beschikbare bedrag op de Rekening Courant van het Volkshuisvestingsfonds bij SVN. Daarnaast is er vanuit het Goirlese blijversfonds een bedrag van € 200.000 overgeheveld naar het Goirlese duurzaamheidsfonds bij SVN.

Flottende activa

<u>Specificatie:</u>	<u>31-12-2019</u>	<u>31-12-2018</u>
Voorraden	-4.809.448	-4.485.695
Uitzettingen looptijd < 1 jaar	5.334.908	8.778.983
Liquide middelen	5.433	439.303
Overlopende activa	643.565	769.092
Totaal flottende activa	1.174.459	5.501.683

Voorraden

Specificatie onderhanden werk

	Boekwaarde 1-1-2019	Vermeer dering	Vermin dering	Winst Neming/verlies	Boekwaarde 31-12-2019
<i><u>Bouwgronden in exploitatie</u></i>					
de Boschkens	-4.333.634	1.983.780	2.653.998	375.277	-4.628.575
Heisteeg (Ruimte voor Ruimte)	-152.061	11.948	0	-20.380	-160.493
Voorziening verlies Heisteeg					-20.380
	-4.485.695	1.995.728	2.653.998	354.897	-4.809.448

	Boekwaarde 31-12-2019	Geraamde nog te maken kosten	Geraamde nog te realiseren opbrengsten	Geraamd eindresultaat (nominale waarde)	Geraamd eindresultaat (contante waarde)
de Boschkens	-4.628.575	6.953.449	5.429.696	-3.590.541	-3.188.384
Heisteeg (Ruimte voor Ruimte)	-160.493	158.563	0	20.380	19.981
Voorziening verlies Heisteeg					
Totaal	-4.789.068	7.112.012	5.429.696	-3.570.161	-3.168.403

** Gehanteerde uitgangspunten en overige toelichting:*

- Rentetoerekening 0,72%
- Opbrengstindex 0%, prijsindex 3%
- Op grond van BBV zijn de geplande stortingen in reserves uit de nog te maken kosten gehaald
- Negatieve boekwaarde betekent dat er meer opbrengsten dan kosten zijn geweest

Uitzettingen

met een looptijd korter

dan één jaar

	<u>31-12-2019</u>	<u>31-12-2018</u>
<u>Rekening courant verhouding met het Rijk</u>	21	3.727.451
<u>Vorderingen op openbare lichamen</u>	3.794.981	3.449.001
<u>Overige vorderingen:</u>		
- belastingvorderingen	116.094	75.614
- vorderingen op derden	<u>1.537.752</u>	<u>1.614.183</u>
	1.653.846	1.689.798
<u>Af voorziening oninbaarheid voor:</u>		
- belastingdebiteuren	-28.084	-52.735
- overige debiteuren	<u>-85.855</u>	<u>-34.531</u>
	-113.940	-87.267
Totaal overige vorderingen	1.539.906	1.602.531
Totaal uitzettingen looptijd korter dan één jaar	<u>5.334.908</u>	<u>8.778.983</u>

Liquide middelen	<u>31-12-2019</u>	<u>31-12-2018</u>
Kas	4.938	13.621
B.N.G. algemeen	-	424.963
Rabobank	<u>494</u>	<u>719</u>
	<u>5.433</u>	<u>439.303</u>
 Overlopende activa	 <u>31-12-2019</u>	 <u>31-12-2018</u>
Overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	 <u>643.565</u>	 <u>769.092</u>

PASSIVA**Vaste passiva**

<i>Eigen vermogen</i>	<u>31-12-2019</u>	<u>31-12-2018</u>
Algemene reserves	13.340.460	14.683.390
Bestemmingsreserves	13.318.277	16.859.250
Totaal reserves	<u>26.658.737</u>	<u>31.542.640</u>
Resultaat	<u>-3.509.535</u>	<u>-671.686</u>

Specificatie en verloop van de reserves:

	Stand per 1-1-2019	Vermeer deringen	Vermin deringen	Stand per 31-12-2019
610001 algemene reserve	2.875.000	-	2.875.000	-
610002 algemene weerstandsreserve	7.692.443	5.275.686	3.759.419	9.208.710
610003 algemene reserve grondexploitatie	4.115.948	36.183	20.380	4.131.750
710001 saldo van de jaarrekening	-671.686	671.686	-	-
<i>Algemene reserves</i>	14.011.705	5.983.555	6.654.799	13.340.460
620001 reserve overgehevelde budgetten	832.315	493.337	832.315	493.337
620003 reserve onderhoud Turnhoutsebaan	2.100.000	-	2.100.000	-
620004 dekkingsreserve kapitaalslasten	1.637.955	28.009	113.584	1.552.379
620007 reserve monumenten	45.378	-	-	45.378
620008 reserve impuls OR	22.198	-	22.198	-
620009 reserve Turnhoutsebaan	773.335	13.224	205.945	580.614
620012 reserve dekking kapitaallasten	1.566.931	26.795	240.140	1.353.586
620014 reserve verfraaiing gemeente	218.909	15.590	87.109	147.390
620015 reserve volkshuisvesting	233.435	-	-	233.435
620016 reserve 't Loket	29.394	-	29.394	-
620017 reserve huisvesting onderwijs	1.369.613	-	85.232	1.284.381
620018 reserve cultureel centrum	6.759.122	115.581	317.500	6.557.203
620023 reserve sociaal domein	1.040.850	-	162.104	878.746
620024 reserve bovenwijkse voorzieningen	229.815	3.930	41.917	191.828
<i>Bestemmingsreserves</i>	16.859.250	696.466	4.237.438	13.318.277
Totaal reserves	30.870.955	6.680.021	10.892.237	26.658.737

Toelichting op de reserves

Algemene reserves

610001 Algemene reserve (artikel 43-1-a)

Dit is de geblokkeerde algemene reserve omdat de rente als dekkingsmiddel in de exploitatie wordt gebruikt. Deze reserve is in 2019 opgeheven en het saldo ad € 2.875.000 is toegevoegd aan de Algemene weerstandsreserve (AWR).

610002 Algemene weerstandsreserve

Dit is de 'zogenaamde' vrije reserve. Deze bedroeg per ultimo 2018: € 7.692.443.

In 2019 hebben de volgende mutaties plaats gevonden:

Specificatie van de toevoegingen:

• toevoeging rente aan de AWR	€	97.341
• toevoeging aan de AWR vanwege de toegerekende rente van de overige reserves	€	53.359
• vrijval van de algemene reserve	€	2.875.000
• vrijval van reserve onderhoud Turnhoutsebaan	€	2.100.000
• opbrengst grondverkopen	€	120.186
• opbrengst grondverkopen, overige	€	29.800
Totaal toevoegingen aan de AWR	€	<u>5.275.686</u>

Uit deze reserve worden onttrokken incidenteel geraamde lasten uit de primaire begroting en de incidentele lasten uit het activiteitenplan 2019 die door de raad zijn toegekend.

Verder worden bedragen uit deze algemene weerstandsreserve onttrokken op basis van raadsbesluiten uit 2019.

In 2019 is voor een totaal bedrag van afgerond € 3.760.000 aan de AWR onttrokken.

Het betreft o.a. de volgende zaken

- de dekking van het tekort van de jaarrekening 2018 van € 671.686;
- de dekking van de boete van € 1.699.000 vanwege het aflossen ineens van een vijftal hoogrentende geldleningen bij de BNG

Het saldo van de AWR bedraagt per ultimo 2019 € 9.208.710.

610003 Algemene reserve grondexploitatie

Deze reserve is bedoeld als weerstandsvermogen voor de risico's verband houdend met de grondexploitatie. Uit de grondnota blijkt welke hoogte de algemene reserve grondexploitatie dient te hebben.

Aan de reserve wordt toegevoegd de 'bespaarde' rente die aan deze reserve wordt toegerekend. Deze storting voor het onderdeel bespaarde rente wordt gecorrigeerd met € 33.200 omdat dit bedrag als structureel dekkingsmiddel is opgenomen (rentepercentage= 1,71% x € 2 miljoen). De bespaarde rente is € 70.383 zodat er per saldo een toevoeging aan deze reserve plaats vindt van € 36.183. Er is een bedrag ad € 20.380 aan deze reserves onttrokken vanwege het treffen van een voorziening voor het verlies van Heijsteeg.

Het saldo van deze reserve bedraagt per ultimo 2019 € 4.131.750.

710001 Saldo van de jaarrekening

Het saldo van de jaarrekening 2018 is een tekort van afgerond € 671.6786. Dit tekort is gedekt door hiervoor de AWR aan te wenden. Het nadelig resultaat 2019 ad € 3.509.535 wordt in afwachting van de bestemming van het resultaat bij het vaststellen van de jaarrekening als saldo gepresenteerd.

Bestemmingsreserves (artikel 43-1-c)

620001 Reserve overgehevelde budgetten

Bij de vaststelling van de jaarrekening 2018 is een budget van € 832.315 overgeheveld van 2018 naar 2019 en in deze reserve gestort. Dit overgehevelde budget van 2018 naar 2019 is meteen weer beschikbaar gesteld. Als van de vrijval weer een gedeelte overgeheveld dient te worden naar 2020 dan is dat weer opgevoerd en gestort in deze reserve. Van de budgetten die in 2019 niet zijn gebruikt is een bedrag van € 493.337 gestort in deze reserve.

Het saldo van deze reserve bedraagt per ultimo 2019 € 493.337.

620003 Reserve onderhoud Turnhoutsebaan

Conform de nota reserves en voorzieningen is van de reserve Turnhoutsebaan een bedrag van € 2.100.000 overgeheveld naar de (dekkingsreserve) onderhoud Turnhoutsebaan als een bijdrage in de dekking van het dagelijks en cyclisch onderhoud van de Turnhoutsebaan.

De rente van deze reserve werd als algemeen dekkingsmiddel aangewend. Deze reserve is in 2019 opgeheven en het saldo ad € 2.100.000 is toegevoegd aan de AWR.

620004 Dekkingsreserve kapitaallasten

Aan deze reserve is € 28.009 rente toegevoegd.

Aan deze reserve worden onttrokken de kapitaallasten:

- van de investering restauratie kapel CC, voor het onderdeel dat niet ten laste komt van de algemene dienst en dat is een bedrag van € 13.857;
- de afschrijvingskosten ad € 7.900 voor de renovatie van de brandweerkazerne in Goirle;
- van de investering in de Hoofdroute Riel ad € 35.474;
- van de investering in infrastructurele werken bij de locatie Vromans karwei ad € 7.204;
- van de investering in de Tilburgseweg voor een gedeelte waarvoor was gespaard ad € 49.149.

Het saldo van deze reserve bedraagt per ultimo 2019 € 1.552.379.

620007 Reserve monumenten

Dit is een reserve ter uitvoering van de subsidieregeling gemeente Goirle. Deze reserve is ingesteld in het kader van de nota Kunst en cultuurbeleid van de gemeente. In 2019 hebben geen mutaties plaats gevonden en daarmee blijft de stand van deze reserve € 45.378.

620008 Reserve impuls openbare ruimte (knelpunten)

De stand van deze reserve is per ultimo 2018 € 22.198.

Deze reserve zal na de verwerking van de bestaande claims in 2019 conform het raadsbesluit over de vrijval van reserves komen te vervallen. Deze reserve is in 2019 aangewend voor de kosten van het borstbeeld van Beatrix en het restant is vrijgevallen.

620009 Reserve Turnhoutsebaan

Bij raadsbesluit van 21 juli 2009 heeft de gemeenteraad ingestemd met de voorgestelde overdracht van de N630 (traject van de Belgische grens tot Tilburg), plaatselijk genaamd de Poppelseweg en Turnhoutsebaan.

De gemeente heeft in 2007 een afkoopsom ontvangen van € 7.000.000. Deze afkoopsom is bedoeld voor het aanleggen van enkele rotondes en voorts voor het onderhoud van deze weg. De totale afkoopsom is gestort in de reserve Turnhoutsebaan. Jaarlijks wordt rente aan deze reserve toegerekend en voorts is besloten om de kosten voor het onderhoud oneindig te dekken uit de bespaarde rente van deze reserve. In 2019 is de berekende rente (1,71%) ad € 13.224 aan deze reserve toegevoegd.

In 2019 zijn aan deze reserve onttrokken:

• uitgaven voorbereidingskrediet Rillaersebaan/Poppelseweg/ Onderhoud	€	21.724
• uitgaven voorbereidingskrediet faunapassage	€	57.981
• uitgaven uitvoeringskrediet kruispunt Rillaersebaan/Turnhoutsebaan	€	9.855
• uitgaven rotonde Poppelseweg	€	50.923
• uitgaven uitvoeringskrediet faunapassage	€	<u>65.462</u>
Totaal	€	205.945

Het saldo van deze reserve bedraagt per ultimo 2019 € 580.614.

620012 Reserve dekking kapitaallasten renovatie sportparken

Bij het raadsbesluit van 31 januari 2012 is besloten om een dekkingsreserve kapitaallasten in te stellen om daar de komende 15 jaar de kapitaallasten van de gerenoveerde sportparken te dekken. In 2019 is aan deze reserve toegevoegd de bespaarde rente van deze reserve van € 26.795. Aan deze reserve zijn onttrokken de kapitaallasten ad € 240.140 van de gerenoveerde sportparken voor zover die gerelateerd zijn aan deze reserve. Het saldo van deze reserve bedraagt per ultimo 2019 € 1.353.586.

620014 Reserve verfraaiing gemeente

Door de raad specifiek aangegeven bestemming. Deze reserve wordt gevoed door de 1% regeling en hiervan wordt een gedeelte gestort, 25%, in de reserve monumenten als dat nodig is. In 2019 zijn in deze reserve gestort de gelden ad € 15.590 in het kader van de 1% van alle investeringen die daarvoor in aanmerking komen. Aan deze reserve worden onttrokken in 2019 de uitgaven € 9.603 voor onderhoud kunstwerken in de openbare ruimte en voorts worden de in 2019 gemaakte kosten voor de sculptuur van Ireen Wüst ad € 77.506 ten laste van deze reserve gebracht. Het saldo van deze reserve bedraagt per ultimo 2019 € 147.390.

620015 Reserve volkshuisvesting

Deze reserve wordt benut voor volkshuisvestingszaken. In deze reserve worden gestort de bijdrage van derden zoals bijvoorbeeld locatiesubsidies en gelden in het kader van woninggebonden subsidies. In 2019 zijn er geen mutaties zodat het saldo per ultimo 2019 ongewijzigd bedraagt € 233.435.

620016 Reserve t Loket

Op basis van het raadsbesluit over de vrijval van reserves komt deze reserve te vervallen na de verwerking van de claims uit 2019. In 2019 zijn enkele kosten voor de inhuur van personeel bij 't Loket ten laste van deze reserve gebracht en daarmee is deze reserve nihil en wordt opgeheven.

620017 Reserve huisvesting onderwijs

De reserve huisvesting onderwijs is gevormd voor de uitvoering van de taken in het kader van de gemeentelijke verantwoordelijkheid voor onderwijshuisvesting. De onttrekking ad € 85.232 heeft betrekking op de hogere uitgaven ten opzichte van het genormeerde budget, door de hogere kapitaallasten. Het saldo van deze reserve bedraagt per ultimo 2019 € 1.284.381.

620018 Reserve cultureel centrum

Door de raad specifiek aangegeven bestemming.

In 2019 is in deze reserve gestort de toegerekende rente van € 115.581. (1,71%).

Aan deze reserve wordt onttrokken een bedrag van jaarlijks € 317.500 en dat heeft te maken met de meer lasten van de investeringen van het vernieuwde culturele centrum.

Het saldo van deze reserve bedraagt per ultimo 2019 € 6.557.203.

620023 Reserve sociaal domein

De gemeenteraad heeft bij het besluit over de bestemming van het batig rekeningssaldo 2015 besloten om een bedrag van € 1.100.000 apart te zetten en te storten in de reserve sociaal domein.

In 2019 zijn uitgaven ten laste van deze reserve gebracht voor:

- budget voor opvang vluchtelingen 2019 ad € 23.970;
- overgehevelde budget hiervoor naar 2020 ad € 50.000;
- extra werkzaamheden diverse organisaties in het voorveld ad € 88.134 om tekorten in het sociaal domein te mitigeren.

Het saldo van deze reserve bedraagt per ultimo 2019 € 878.746.

630024 Reserve bovenwijkse voorzieningen

In deze reserve is in 2019 gestort de bespaarde rente ad € 3.930.

Daarnaast is een bedrag van € 41.917 aan deze reserve onttrokken vanwege gemaakte kosten voor de ontwikkeling van de hoek van de Tilburgseweg/Kalverstraat.

Het saldo van deze reserve bedraagt per ultimo 2019 € 191.828.

Voorzieningen	31-12-2019	31-12-2018
Verplichtingen en verliezen	3.611.106	3.027.558
Egalisatievoorzieningen	1.295.773	925.059
Totaal voorzieningen	4.906.879	3.952.617

	Stand per 1-1-2019	Vermeer deringen	Vermin deringen	Stand per 31-12-2019
811002 voorziening pensioenen gew. best.	2.168.464	522.506	56.420	2.634.549
811003 voorziening verrekening afvalvolume	31.250	78.822		110.072
811005 voorziening groot onderhoud gebouw	827.844	188.845	150.204	866.485
<i>Verplichtingen en verliezen</i>	<i>3.027.558</i>	<i>790.173</i>	<i>206.625</i>	<i>3.611.106</i>
812002 voorziening egal. tarieven riolering	925.059	370.714	-	1.295.773
<i>Egalisatievoorzieningen</i>	<i>925.059</i>	<i>370.714</i>	<i>-</i>	<i>1.295.773</i>
	-			-
Totaal voorzieningen	3.952.617	1.160.886	206.625	4.906.879

Toelichting op de voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd wegens:

- a. verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs is te schatten;
- b. op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijze is te schatten;

- c. kosten die in een volgende begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren.
- d. de bijdrage aan toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven als bedoeld in artikel 35, eerste lid onder b. (riool en afval)

Tot de voorzieningen worden ook gerekend van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden, met uitzondering van de voorschotbedragen, bedoeld in artikel 49, onderdeel b. Voorzieningen worden niet gevormd voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume. Rentetoevoegingen aan voorzieningen zijn niet toegestaan.

a) Verplichtingen en verliezen

811002 Voorziening pensioenen (gewezen) bestuurders

Deze voorziening is in 2006 ingesteld om aan alle verplichtingen in het kader van mogelijke pensioenrechten te kunnen voldoen. Op basis van de opgebouwde rechten uit 2019 is een storting gedaan van € 522.506 (rekening was gehouden met een storting van € 70.000) voor het zittende college en de voormalige wethouders waarvoor deze voorziening geldt. Dit op basis van actuariële berekeningen.

Aan deze voorziening zijn onttrokken de pensioenbetalingen ad € 56.420 aan een viertal voormalige wethouders.

Het saldo van deze voorziening bedraagt per ultimo 2019 € 2.634.549.

811003 Voorziening verrekening afvalvolume

In 2014 is een voorziening getroffen vanwege het risico dat wordt gelopen met betrekking tot een mogelijke verrekening omdat de regio Midden-Brabant te weinig afval heeft aangeboden aan de afvalverwerker. Het betreft mogelijke verrekening over 2011 tot en met 2014. Voorlopig was dat risico gekwantificeerd op € 31.250 en daarvoor is in 2014 deze voorziening getroffen. Op basis van de huidige inzichten is een aanvullende storting nodig van € 78.822.

Het saldo van deze voorziening bedraagt per ultimo 2019 € 110.072.

Inmiddels is de verrekening voldaan.

b) Egalisatievoorzieningen

811005 Voorziening onderhoud gemeentebouwen

In de gemeenteraad van 13 december 2016 is een besluit genomen over het gebouwenbeheerplan, ook is besloten om deze reserve op te heffen. Het restant van de reserve is gestort in een nieuwe voorziening onderhoud gemeentebouwen.

De stand van deze voorziening is per ultimo 2018 € 827.844.

In 2019 is conform het raadsbesluit een bedrag van € 188.845 in deze voorziening gestort ten laste van de taakvelden waartoe de gebouwen behoren.

In 2019 is tot een bedrag van € 150.204 aan uitgaven ten laste van deze voorziening gebracht.

Het saldo van deze voorziening bedraagt per ultimo 2019 € 866.485.

c) Verkregen middelen van derden

812002 Voorziening egalisatie tarieven riolering

Deze voorziening is gevormd ter egalisering van de begrote en de werkelijke kosten en de opbrengsten van riolering. Bij de jaarrekening wordt jaarlijks het saldo van de rioolheffing minus de kosten van riolering gestort in de voorziening egalisatie tarieven riolering. In 2019 heeft een storting plaats gevonden van € 370.714.

Het saldo van deze voorziening bedraagt per ultimo 2019 € 1.295.773.

812003 Voorziening egalisatie tarieven afvalstoffenheffing

De stand van deze voorziening is per ultimo 2018 nihil, in 2019 hebben geen mutaties plaats gevonden.

Vaste schulden looptijd > 1 jaar	<u>31-12-2019</u>	<u>31-12-2018</u>
Onderhandse leningen	26.175.424	26.060.914
Waarborgsommen	0	0
Totaal langlopende schulden	<u>26.175.424</u>	<u>26.060.914</u>

De rentelasten voor de aangetrokken langlopende leningen bedragen € 490.839,99. (nominaal)

Vlottende passiva

Vlottende passiva	<u>31-12-2019</u>	<u>31-12-2018</u>
Schulden met een looptijd korter dan één jaar:		
<u>Banksaldi</u>		
Overige kasgeldleningen	6.000.000	-
B.N.G. Algemeen	1.129.254	-
B.N.G. belastingen	645	639
B.N.G. burgerzaken	16	14
B.N.G. sociale zaken	54	55
Totaal liquide middelen	<u>7.129.968</u>	<u>708</u>
<u>Overige schulden</u>	5.218.636	7.129.410
<u>Overlopende passiva</u>		
-Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen	<u>607.625</u>	<u>3.179.176</u>
-Van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	91.521	92.398
-Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen		-
Totaal overlopende passiva	<u>699.146</u>	<u>3.271.574</u>

Specificatie ontvangen voorschotbedragen van het Rijk voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel:

	Stand per 1-1-2019	Bij: 2019	Af: 2019	Stand per 31-12-2019
Wet inburgering	80.192	16.590	37.062	59.720
Gevelisolatie projecten	12.206	25.645	6.050	31.801
Totaal	92.398	42.235	43.111	91.521

Specificatie vooruit ontvangen of nog te betalen posten

	<u>31-12-2019</u>	<u>31-12-2018</u>
Nog te betalen bedragen	339.717	3.095.901
Nog te betalen bedragen belastingen	97.309	-
Vooruit ontvangen bedragen	<u>170.599</u>	<u>83.275</u>
	<u>607.625</u>	<u>3.179.176</u>

Schatkistbankieren

		Verslagjaar 2019			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(1)	Drempelbedrag	477,9975			
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	143	197	76	82
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	335	281	402	396
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
		Verslagjaar 2019			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	63.733			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	63.733			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
(1) =					
(4b)*0,0075 +					
(4c)*0,002					
met een	Drempelbedrag	477,9975			
minimum van					
€250.000					
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	12.881	17.932	7.016	7.543
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) /					
(5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	143	197	76	82

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften zoals opgenomen in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de financiële verordening waarin door de gemeenteraad de uitgangspunten voor het financiële beleid, de regels voor het financiële beheer en de inrichting van de financiële organisatie zijn vastgesteld.

De waardering van de activa en de passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Activa en passiva worden opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's worden genomen als zij bekend of voorzienbaar zijn.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als bate genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar wordt gesteld.

Algemene uitkering

Met betrekking tot de verwerking van de Algemene uitkering heeft de commissie BBV een stellige uitspraak gedaan. Deze uitspraak houdt in dat in de jaarrekening de algemene uitkering wordt opgenomen conform de in het jaar laatst gepubliceerde accresmededeling, in de decembercirculaire. De gemeente heeft bij de berekening van de algemene uitkering 2019 zoals die is verwerkt in de jaarrekening 2019, aansluiting gezocht bij de december-circulaire.

Eigen bijdragen van het Centraal administratiekantoor (CAK)

Een aanvrager van een voorziening, zoals hulp in de huishouding, ondersteuning of een financiële tegemoetkoming (persoonsgebonden budget) is op grond van de Wmo een eigen bijdrage verschuldigd. Het CAK is het publiekrechtelijk zelfstandig bestuursorgaan (zbo) dat door de wetgever is belast met de berekening, oplegging en incasso van de eigen bijdrage. Het CAK verstrekt aan de gemeenten een totaaloverzicht van de geïncasseerde eigen bijdragen waarna maandelijks afstorting aan de gemeenten plaats vindt.

Gemeenten kunnen op deze overzichten van het CAK wel de aantallen personen en omvang van de zorgverlening in totaal beoordelen met de eigen Wmo-administratie. Probleempunt echter is dat gemeenten niet beschikken over de inkomensgegevens van de personen om de eigen bijdrage op persoonsniveau te kunnen berekenen. Hierdoor is het voor gemeenten niet mogelijk de juistheid op persoonsniveau en volledigheid van de eigen bijdragen als geheel te kunnen vaststellen.

Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is en derhalve niet valt onder de reikwijdte van de rechtmatigheidscontrole door de accountant van de gemeente. Dat betekent dat door de gemeenten geen zekerheden over omvang en hoogte van de eigen bijdragen kan worden verkregen als gevolg van het niet kunnen vaststellen van de juistheid op persoonsniveau, zoals hiervoor is toegelicht. De gemeente zal deze onzekerheid in de jaarstukken moeten noemen, ook al ligt de oorzaak niet bij de gemeente.

Activa

Vaste activa

Vaste activa worden gewaardeerd op basis van verkrijgings- of vervaardigingsprijs verminderd met afschrijvingen.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op basis van de aanschaffingswaarde of vervaardigingsprijs en voor zover van toepassing verminderd met investeringsbijdragen van derden en aanwending van reserves en voorzieningen. Conform BBV 2016 worden de niet in exploitatie genomen gronden vanaf 2016 gerubriceerd onder de materiële vaste activa.

Afschrijving vindt plaats volgens een percentage van de aanschaffingswaarde, gebaseerd op de te verwachten gemiddelde levensduur van de activa. Op gronden wordt niet afgeschreven. Voor de voornaamste categorieën van de activa is hieronder de verwachte levensduur vermeld.

Activa	Termijn in jaren:
gronden en terrein	0
bedrijfsgebouwen	40
Scholen	40
Wegen	25
Riolering	50
machines, apparaten en installaties	7
overige materiële vaste activa	10

Afschrijving op de immateriële en materiële vaste activa vindt in het algemeen plaats op lineaire basis. De afschrijving op rioleringen, minicontainers en investeringen bij het product afvalverwijdering vinden plaats middels de annuïteitenmethode. Bij besluit van 13 maart 2018 is de Nota waarderen, investeren en afschrijven 2018 van de gemeente Goirle vastgesteld waarin in dit kader richtlijnen zijn opgenomen. Daarbij is rekening gehouden met de wijzigingen van het BBV. Daar is o.a. opgenomen dat investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut verplicht geactiveerd moeten worden.

Financiële vaste activa

De onder financiële vaste activa opgenomen leningen verstrekt aan derden worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Waar nodig is een voorziening voor oninbaarheid getroffen. De belangen in gemeenschappelijke regelingen en deelnemingen alsmede effecten worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs.

Voorraden/onderhanden werk

Voorraden

De voorraden worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs / vervaardigingsprijs.

Onderhanden werk

De als onderhanden werken opgenomen bouwgronden in exploitatie zijn gewaardeerd tegen kostprijs (dan wel lagere marktwaarde), verminderd met de opbrengst uit verkopen.

De kostprijs bestaat uit directe kosten (zoals grondaankopen en kosten van bouw- en woonrijpmaken) en eventueel de aan het werk toe te rekenen indirecte kosten en rente.

Voor winstneming geldt de percentage of completion methode: voor zover gronden zijn verkocht en opbrengsten zijn gerealiseerd kan tussentijds naar rato van de voortgang van de grondexploitatie winst worden genomen.

Vorderingen

Vorderingen worden tegen nominale waarde gewaardeerd, zo nodig onder aftrek van een voorziening voor oninbaarheid.

Liquide middelen

Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Passiva

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de algemene reserves en de bestemmingsreserves.

Voorzieningen

De voorzieningen dienen ter dekking van posten waarbij sprake is van aanzienlijke fluctuaties in de exploitatie door de jaren heen, waarbij de jaarlijkse dotatie aan die voorzieningen gelijkmatig plaatsvindt. Verder dienen zij ter dekking van voorzienbare risico's die de normale bedrijfsvoering te boven gaan. Aan de voorzieningen liggen onderbouwingen ten grondslag.

Een voorziening voor dubieuze debiteuren wordt in mindering gebracht op het totaal van de vorderingen.

Langlopende schulden

Deze schulden hebben betrekking op schulden met een restant looptijd van meer dan één jaar en gewaardeerd tegen nominale waarde.

Vlottende passiva

De vorderingen en overlopende passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Ontwikkelingen na balansdatum

Ten tijde van het opstellen van deze jaarrekening waren er geen belangrijke ontwikkelingen die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum.

Tevens zijn er geen ontwikkelingen na balansdatum die belangrijke financiële consequenties hebben voor de jaarrekening.

Belangrijke financiële verplichtingen waaraan de gemeente voor toekomstige jaren is gebonden zijn afgedekt door de meerjarenbegroting 2020-2023, echter, na de vaststelling van de meerjarenbegroting 2020-2023 zijn de volgende ontwikkelingen onzeker gebleken:

Kosten voor uitvoering Jeugdwet en Wmo en de herverdeling van het Gemeentefonds met ingang van 2022. Bij het opstellen van de meerjarenbegroting 2021-2024 worden deze effecten meegenomen.

Het COVID-19 (Corona) virus heeft geen financiële gevolgen voor de jaarrekening 2019, maar wel voor naar verwachting veel beleidsterreinen van onze begroting 2020 en mogelijk voor de jaren daarna. Hoe groot de financiële impact zal zijn is nu onmogelijk te bepalen. We monitoren onze risico's en die van onze partners voortdurend. Onze organisatie loopt geen risico voor de continuïteit. We bewaken onze liquiditeitspositie goed en nemen zo nodig maatregelen om onze taken gedurende deze crisis zo goed mogelijk te blijven uitvoeren.

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Verplichtingen

Langlopende verplichtingen zoals huur-, lease- en overige contracten, subsidieverplichtingen, verbonden partijen zijn opgenomen in de meerjarenbegroting.

De sinds 2009 lopende procedure omtrent de schadeloosstelling voor de verkoop van de drinkwateractiviteiten van NV TWM aan Brabant Water NV is in 2019 tot definitieve afwikkeling gekomen.

Na afronding van nog enkele andere lopende zaken binnen TWM Holding en haar dochters, TWM Gronden en NV TWM, zal er een besluit door de aandeelhouders moeten worden genomen over de verdere afbouw van de TWM-groep. Verwacht wordt dat een dergelijk besluit in de loop van 2020 tot stand kan komen.

Gewaarborgde geldleningen

Verstrekt Aan	Doel	Stand per 31.12.2018	Borg gemeente	Af-lossing	Stand per 31.12.2019	Borg gemeente	% Borg-stelling
MHC	aanleg 3e kunstgrasveld	7.178	3.589	7.178	0	0	50% SWS
LTC	renovatie tennisbanen	250.000	125.000	25.000	225.000	112.500	50% SWS
	Totaal sport	257.178	128.589	32.178	225.000	112.500	
Leystromen	Woningbouw	92.625.656	46.312.828	658.340	91.967.316	45.983.658	50% WSW
	Totaal	92.882.834	46.441.417	690.518	92.192.316	46.096.158	

Overzicht van baten en lasten

Overzicht per programma van:

- Gerealiseerde baten en lasten en het saldo daarvan;
- Ramingen baten en lasten en het saldo daarvan uit de begroting.

Nr.	Omschrijving programma	Lasten	Baten	Saldo
1	Inwoner	32.456	-5.275	27.181
2	Leefomgeving	25.644	-16.779	8.865
3	Bedrijvigheid	839	-454	385
4	Bestuur en organisatie	2.295	-317	1.978
	Algemene dekkingsmiddelen en overhead	2.479	-38.629	-36.150
	Overhead	7.395	-673	6.722
	Subtotaal	71.109	-62.127	8.982
	Mutaties reserves	6.107	-15.089	-8.982
	Resultaat	77.216	-77.216	

Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten en het gerealiseerde resultaat

In onderstaand overzicht treft u de uitkomsten per programma aan. Elk programma is onderverdeeld naar de werkelijk gerealiseerde en naar de begrote lasten en baten. In de laatste kolom staat het verschil tussen het begrote en het werkelijke gerealiseerde saldo weergegeven.

Nr	Programma	Realisatie lasten 2019	Realisatie baten 2019	Realisatie saldo 2019
01	Inwoner	32.578.499	5.204.285	27.374.214
02	Leefomgeving	19.600.353	11.263.435	8.336.918
03	Bedrijvigheid	676.819	478.450	198.369
04	Bestuur en organisatie	2.690.574	348.578	2.341.996
	Overhead	6.873.435	771.591	6.101.845
	Algemene dekkingsmiddelen	2.229.493	38.821.858	-36.592.364
	Vennootschapsbelasting	-39.226	0	-39.226
	Onvoorzien	0	0	0
	Het gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	64.609.948	56.888.196	7.721.752
	Mutaties reserves	6.680.020	10.892.237	-4.212.217
	Het gerealiseerde resultaat	71.289.968	67.780.433	3.509.535

Nr	Programma	Begroting lasten 2019	Begroting baten 2019	Begroting saldo 2019	Vershil saldo begr-real
01	Inwoner	32.456.288	5.274.948	27.181.340	-192.875
02	Leefomgeving	25.644.274	16.779.003	8.865.271	679.327
03	Bedrijvigheid	839.445	454.325	385.120	186.751
04	Bestuur en organisatie	2.295.121	316.747	1.978.374	-363.621
	Overhead	7.395.190	672.974	6.722.216	620.371
	Algemene dekkingsmiddelen	2.518.158	38.629.089	-36.110.931	481.433
	Venootschapsbelasting	-39.226	0	-39.226	
	Onvoorzien	0	0	0	0
	Het gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	71.109.250	62.127.086	8.982.164	1.411.386
	Mutaties reserves	6.107.062	15.089.226	-8.982.164	-4.920.921
	Het gerealiseerde resultaat	77.216.312	77.216.312		-3.509.535

Het gerealiseerde nadelige saldo van baten en lasten bedraagt -€ 7.721.751,67

EMU-saldo

Omschrijving	2019	2020	2021
	x € 1000,- Volgens realisatie 2019	x € 1000,- Volgens begroting 2020	x € 1000,- Volgens MJB in begroting 2020
1. Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	7.200	-3.081	-1.243
2. Mutatie (im)materiële vaste activa	3.636	1.062	1.170
3. Mutatie voorzieningen	790	313	313
4. Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	-303	-1.772	-1.772
5. Verwachte boekwinst/verlies bij de verkoop van financiële vaste activa en (im)materiële vaste activa, alsmede de afwaardering van financiële vaste activa			
Berekend EMU-saldo	4.657	-2.058	-328

Toelichting op het overzicht van baten en lasten per programma

Programma 1 Inwoner

Thema	Lasten 2018	Primaire begroting	Gewijzigde begroting	Lasten 2019	Vershil
THEMA1.1 Preventie	4.813.966	5.168.959	5.536.624	5.344.746	191.878
THEMA1.2 Onderwijs	2.489.835	2.560.085	2.693.115	2.459.804	233.311
THEMA1.3 Zorg en activering	22.242.948	20.030.190	24.226.548	24.773.949	-547.400

Thema	Baten 2018	Primaire begroting	Gewijzigde begroting	Baten 2019	Vershil
THEMA1.1 Preventie	-412.122	-479.500	-549.454	-586.885	37.431
THEMA1.2 Onderwijs	-108.932	-83.506	-135.423	-142.387	6.964
THEMA1.3 Zorg en activering	-5.034.275	-5.043.084	-4.590.071	-4.475.012	-115.059

	Gewijzigde begroting	Rekening 2019	Vershil
Totaal lasten	32.456.288	32.578.499	-122.211
Totaal baten	-5.274.948	-5.204.285	-70.663
Totaal saldo	27.181.340	27.374.214	-192.875

Toelichting

Toegelicht worden per thema de voornaamste verschillen ten opzichte van de begroting.

Thema 1.1 Preventie

Vanwege de zorgen over de kostenontwikkeling in het sociaal domein is het college een project gestart om meer grip hierop te krijgen.

Er is besloten door het college tot een lokaal opgave team. Hiervoor is een budget vastgesteld van € 125.000. In 2019 zijn de voorbereidende werkzaamheden uitgevoerd. Er zijn nog geen kosten gemaakt. In 2020 start het LOT en zal het budget aangesproken worden.

Thema 1.2 Onderwijs

In mei 2019 heeft de gemeenteraad besloten om tijdelijke huisvesting te plaatsen bij basisschool Den Bongerd (3 noodlokalen) en basisschool Open hof (1 noodlokaal). Er was in de begroting 2019 rekening gehouden met een volledig jaar afschrijving en rente maar de werkelijke kapitaallasten waren voor een half jaar. Het voordeel bedraagt € 83.000.

Kosten voor leerlingenvervoer zijn € 30.000 lager dan begroot.

Aan subsidies is € 37.000 minder uitgegeven dan begroot.

Thema 1.3 Zorg en activering

Kapitaallasten

Bij de behandeling van de begroting 2019 is besloten om de lening aan SCAG af te boeken, deze boeking is verwerkt in boekjaar 2018 in plaats van 2019. Voordeel programma 1 € 181.000.

Budget overgeheveld van 2019 naar 2020

Bij dit thema is € 177.000 budget overgeheveld van 2019 naar 2020.

€ 147.000 van dit bedrag heeft betrekking op inburgering.

Bijstand

Er is € 64.000 meer uitgekeerd aan uitkeringen dan begroot. We hebben meer mensen aan werk geholpen met behulp van loonkostensubsidie, van 36 personen in 2018 naar 56 in 2019. Kosten voor loonkostensubsidie moeten worden verantwoord onder de bijstandsbudgetten.

Kosten die nodig zijn voor begeleiding van deze doelgroep komen ten laste van het re-integratiebudget.

De baten die de gemeente ontvangt van het Rijk zijn € 47.000 lager dan waarmee rekening was gehouden.

WMO

Hogere lasten dan begroot € 291.000 voor hulp bij het huishouden en Wmo-begeleiding.

De prijs voor de zorg is hoger geworden en er is sprake van een toename van het aantal cliënten en een toename van het aantal verstrekte voorzieningen. Het aantal (unieke) cliënten is gestegen met 148 klanten, van 756 in 2018 naar 904 in 2019. Bij hulp bij het huishouden kunnen we de toename van cliënten ook verklaren door invoering van het abonnementstarief voor de eigen bijdrage, door de rijksoverheid. Voorheen was deze bijdrage inkomensafhankelijk. In 2019 geldt een maximale eigen bijdrage van € 17,50 per vier weken.

Lagere baten/ontvangsten eigen bijdragen via CAK € 41.000.

Jeugdhulp

Ten opzichte van de 2e bestuursrapportage is er nog een nadeel te verwachten van € 538.000. Dit wordt met name veroorzaakt door een toename van het aantal hulpvragen. Dit sluit aan bij de landelijke trend.

Incidentele baten en lasten

Programma 1					
Overzicht van incidentele lasten en baten	Begr.wijz.	Begroting 2019	Realisatie 2019	Mutaties in de reserves	Netto saldo
Incidentele lasten					
buurtbemiddeling	2019-02	6.667	6.667	6.667	
leefstijlinterventie	2019-02	17.500	0	0	
ketenaanpak verwarde personen	2019-02	25.000	17.799	17.799	
verduurzaming jeugdwerkloosheidsvrijezone	2019-02	7.500	7.491	7.491	
nu niet zwanger	2019-02	7.000	6.961	6.961	
Marietje Kessels	2019-02	30.000	16.388	16.388	
inhuur projectleider sportzaken	2019-02	10.000	10.000	10.000	
kunstwerk Ireen Wüst	2019-06	80.000	77.506	77.506	
inzet voorveld sociaal domein	2019-10	97.724	88.134	88.134	
opvang vluchtelingen	2019-00	100.000	73.970	73.970	
Totaal incidentele lasten		381.391	304.916	304.916	
Incidentele baten		0	0	0	0
Totaal incidentele baten		0	0	0	0
Netto saldo incidentele lasten en baten		381.391	304.916	304.916	0

Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

Overzicht structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	Toevoeging	Onttrekking
bespaarde rente dekkingsreserve kapitaallasten sportpark	26.794	
kapitaallasten renovatie sportpark		240.140
bespaarde rente reserve CC	115.581	
deel kapitaallasten Jan van Besouwhuis		317.500
exploitatie uitgaven onderwijs inclusief kapitaallasten		85.232
Totaal programma 1	142.375	642.872

Programma 2 Leefomgeving

Thema		Lasten 2018	Primaire begroting	Gewijzigde begroting	Lasten 2019	Vershil
THEMA2.1	Slim omgaan met ruimtegebruik	13.066.293	18.023.102	18.682.277	12.707.261	5.975.016
THEMA2.2	Verstandig omgaan met natuurl hulpbron.	4.611.936	4.852.079	5.248.433	5.234.124	14.309
THEMA2.3	Zorg voor veilige leefomgeving	1.604.276	1.713.564	1.713.564	1.658.968	54.596

Thema		Baten 2018	Primaire begroting	Gewijzigde begroting	Baten 2019	Vershil
THEMA2.1	Slim omgaan met ruimtegebruik	-5.897.292	-11.834.368	-11.469.368	-6.464.575	-5.004.793
THEMA2.2	Verstandig omgaan met natuurl hulpbron.	-4.928.252	-5.106.133	-5.286.470	-4.774.801	-511.669
THEMA2.3	Zorg voor veilige leefomgeving	-105.437	-23.165	-23.165	-24.059	894

		Gewijzigde begroting	Rekening 2019	Vershil
Totaal lasten		25.644.274	19.600.353	6.043.921
Totaal baten		-16.779.003	-11.263.435	-5.515.568
Totaal saldo		8.865.271	8.336.918	528.353

Toelichting

THEMA SLIM OMGAAN MET RUIMTEGEBRUIK

LASTEN

Taakveld Verkeer en vervoer

Van het budget voor groot onderhoud is € 175.000 niet uitgegeven.

Vanwege wisseling van personeel zijn de werkzaamheden pas laat in 2019 opgestart vandaar dat de uitgaven achter zijn gebleven bij de geraamde budgetten.

De salarislsten inclusief de inhuur zijn op dit taakveld € 69.000 hoger dan begroot.

Het budget voor onderhoud openbare verlichting is met € 60.000 onderschreden.

Door het vervangen van oude verlichting door LED zijn er minder storingen. Dit scheelt onderhoudskosten. Oude aluminium masten zijn vervangen door stalen masten. Ook hierdoor is er minder onderhoud uitgevoerd door de aannemer.

Taakveld openbaar groen en (openlucht) recreatie

De uitgaven voor onderhoud groen blijven € 116.000 achter bij de raming.

Bij wisseling van personeel vond nauwelijks overdracht van werkzaamheden plaats. Er was geen inzicht in de lopende exploitatie. Hierdoor is er veel tijd verloren gegaan om duidelijkheid te krijgen in de financiën. De werkzaamheden zijn pas laat in 2019 opgestart.

Daarnaast is er een voordeel van € 26.000 op de kapitaallasten.

Taakveld Ruimtelijke ontwikkeling

De lasten op dit taakveld zijn € 335.000 hoger dan de begroting.

Dat wordt voornamelijk veroorzaakt door het verwerken van de baten en lasten voor het faciliterend grondbeleid.

De lasten zijn voor dit onderdeel € 266.000 hoger en daartegenover staat de doorrekening van de kosten aan de externe partners.

De toegerekende salarissen zijn bij de andere delen van dit taakveld € 81.000 hoger.

Taakveld Grondexploitatie

De lasten op dit taakveld zijn € 5.851.000 lager dan begroot als gevolg van:

Werd voor het bouw- en woonrijp maken rekening gehouden met een bedrag van € 5.350.000; in de jaarrekening zijn de lasten hiervoor € 3.067.000, een verschil van € 3.283.000.

Daarnaast is de afname van de boekwaarde vanwege de gronduitgifte aanmerkelijk lager.

Werd voor de opbrengsten van de verkopen rekening gehouden met een bedrag van € 5.269.000; in de jaarrekening zijn de baten hiervoor € 2.711.000, een verschil van 2.558.000.

Daarmee is een bedrag verklaard van € 5.841.000 namelijk:

- lagere lasten voor bouw- en woonrijp maken € 3.283.000;
- lagere afname boekwaarde vanwege de gronduitgifte ad € 2.558.000.

Taakveld Wonen en bouwen

De werkzaamheden bij geoinformatie zijn blijven liggen vanwege het langdurig uitvallen van een medewerker. Niet alle budgetten zijn benut. Per saldo is er een voordeel van € 58.000.

BATEN

Taakveld Ruimtelijke ordening

De hogere baten hebben voornamelijk betrekking op de bijdragen van derden (ontvangen dan wel door te berekenen) in het kader van faciliterend grondbeleid.

Daarnaast is het resultaat van aan- en verkopen van per saldo 126.000 op dit taakveld verantwoord.

Taakveld Grondexploitatie

Voor een verklaring wordt verwezen naar de verklaring bij de lasten.

Daarnaast is er € 375.277 winst genomen bij de Boschkens.

Taakveld Wonen en Bouwen

De opbrengst van de leges is € 31.000 hoger dan de bijgestelde begroting.

In de primaire begroting was rekening gehouden met een opbrengst van € 750.000 welk bedrag bij de 1e en de 2e Burap is verlaagd naar € 300.000. De gerealiseerde opbrengt is € 331.000.

THEMA VERSTANDIG OMGAAN MET NATUURLIJKE HULPBRONNEN

LASTEN

Taakveld Riolering

Er is € 316.000 minder besteed van begroot.

Projecten hebben onder andere vertraging opgelopen omdat weer andere projecten, zoals grondexploitatieprojecten, projecten met hoge prioriteit, zijn toegevoegd aan de planning.

Daardoor ontstonden capaciteitsproblemen en zijn er minder onderzoeken uitgevoerd. Voorgenomen reparaties aan de riolering in de Hellen zijn niet uitgevoerd, een deel van de voorbereiding is gereedgekomen.

Dit heeft geresulteerd in:

- lagere kapitaallasten ad € 123.000;
- lagere lasten werkzaamheden Diamant ad € 45.000;
- lagere lasten uitbestede werkzaamheden ad € 83.000;
- lagere lasten adviezen ad € 33.000.

Taakveld Afval

De lasten van afval zijn € 47.000 lager dan begroot en dat heeft betrekking op:

- aanvullende storting ad € 79.000 in de voorziening afvalvolume omdat deze voorziening opgehoogd dient te worden op basis van de meest recente informatie;
- lagere uitgaven ad € 23.000 inzameling en verweking gft afval;
- lagere uitgaven ad € 47.000 inzameling papier;
- lagere uitgaven ad € 32.000 inzameling hulpmiddelen;
- lagere uitgaven ad € 37.000 verwerking huishoudelijk restafval.

Taakveld Milieubeheer

De lagere uitgaven betreffen voornamelijk de toerekening van de salariskosten aan dit taakveld.

BATEN

De baten van dit thema zijn € 514.000 lager dan waarmee in de begroting 2019 rekening is gehouden. Dat wordt veroorzaakt door:

- hogere baten riolering ad € 45.000;
- lagere baten afval ad € 580.000;
- hogere baten milieubeheer ad € 21.000.

Taakveld Riolering

De hogere baten wordt voornamelijk veroorzaakt door het subsidie van de Provincie ad € 34.000 voor de klimaatstresstest en de hogere baten ad 49.000 voor de aansluitingen op het riool.

De geraamde beschikking over de voorziening is niet nodig omdat de baten hoger zijn dan de lasten.

Taakveld Afval

De lagere bate wordt voornamelijk veroorzaakt doordat de geraamde onttrekking ad € 601.000 niet is geëffectueerd. Er is voor gekozen om het tekort op dit taakveld als zodanig te presenteren.

Taakveld Milieu beheer

De hogere bate heeft betrekking op de verantwoorde baten in verband met de toepassing van bestuursdwang.

THEMA ZORG VOOR EEN VEILIGE LEEFOMGEVING

LASTEN

De lasten voor dit thema zijn € 55.000 lager dan begroot. Dat wordt enerzijds veroorzaakt door een lagere toerekening van salariskosten ad € 25.000, anderzijds zijn kosten voor de inzet van de BOA lager uitgevallen dan begroot.

Incidentele baten en lasten

Programma 2					
Overzicht van incidentele lasten en baten	Begr.wijz.	Begroting 2019	Realisatie 2019	Mutaties in de reserves	Netto saldo
Incidentele lasten					
incidentele formatie beleidsmedewerker R&B	2019-00	39.584	39.584	39.584	
incidentele formatie Squit	2019-00	31.540	3.410	3.410	
incidentele formatie adm Ondersteuning VVH	2019-00	36.000	34.620	34.620	
extra formatie duurzaamheid	2019-00	66.170	61.660	61.660	
kwaliteitscriteria	2019-00	15.000	0	0	
Bels Lijntje	2019-02	15.000	15.000	15.000	
vervangen plantsoenen en bermen	2019-02	40.000	40.000	40.000	
verbeteren standplaats bomen	2019-02	45.000	45.000	45.000	
achterstallig onderhoud groensingels	2019-02	50.000	36.904	36.904	
antennebeleid	2019-02	15.000	0	0	
budget omgevingsvisie	2019-02	200.000	113.411	113.411	
sloop gebouw de Wildert	2019-08	150.000	62.179	62.179	
hogere bijdrage Omgevingsdienst	2019-02	18.017	18.017	18.017	
budget Proeftuin		90.000	150.974	150.974	
uren personeel aan- en verkopen gronden	rekening	0	68.056	68.056	
overige lasten aan- en verkopen gronden	rekening	0	35.200	35.200	
impuls openbare ruimte	2007-02	100.000	13.500	13.500	
voorbereidingskrediet rotonde Rillaersebaan/Poppelseweg/Ond	2016-05	915.315	21.724	21.724	
voorbereidingskrediet faunapassage	2016-05	366.300	57.981	57.981	
uitvoeringskrediet kruispunt Rillaersebaan	2017-10	1.349.035	9.855	9.855	
rotonde Poppelseweg	2017-10	1.182.050	50.923	50.923	
uitvoeringskrediet faunapassage	2017-16	1.695.700	65.462	65.462	
Totaal incidentele lasten		6.419.711	943.460	943.460	
Incidentele baten					
opbrengst verkoop gronden	rekening	0	120.186	120.186	
opbrengst verkoop overige	rekening		29.800	29.800	
opbrengst leges omgevingsvergunning	2019-00	750.000	0	0	
opbrengst leges omgevingsvergunning	2019-10	-150.000	0	0	
opbrengst leges omgevingsvergunning	2019-12	-300.000	0	0	
opbrengst leges omgevingsvergunning		300.000	330.788	0	-30.788
Totaal incidentele baten		480.774	480.774	149.986	-30.788
Netto saldo incidentele lasten en baten					-30.788

Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

Overzicht structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	Toevoeging	Onttrekking
bespaarde rente dekkingsreserve kapitaallasten	28.009	
kapitaallasten kapel CC		13.857
kapitaallasten deel renovatie brandweerkazerne		7.900

kapitaallasten investering infrastructurele werken locatie Vromans		7.204
kapitaallasten investering Hoofdroute Riel		35.474
kapitaallasten deel investering Tilburgseweg		49.149
bespaarde rente reserve Turnhoutsebaan	13.224	
bespaarde rente algemene reserve grondexploitatie	36.182	
bespaarde rente bovenwijkse voorzieningen	3.940	
onderhoudslasten kunstwerken		9.603
Totaal programma 2	81.355	123.187

Programma 3 Bedrijvigheid

Thema	Lasten 2018	Primaire begroting	Gewijzigde begroting	Lasten 2019	Verschil
THEMA3.1 Bedrijvigheid	705.368	727.596	839.445	676.819	162.625

Thema	Baten 2018	Primaire begroting	Gewijzigde begroting	Baten 2019	Verschil
THEMA3.1 Bedrijvigheid	-485.490	-454.325	-454.325	-478.450	24.125

	Gewijzigde begroting	Rekening 2019	Verschil
Totaal lasten	839.445	676.819	162.625
Totaal baten	-454.325	-478.450	24.125
Totaal saldo	385.120	198.369	186.751

Toelichting

Lasten

De lasten zijn € 163.000 lager dan begroot vanwege

- lagere toegerekende salariskosten aan dit thema ad € 62.000;
- lagere uitgaven ad € 32.000 voor advieskosten;
- lagere uitgaven voor uitbestede werkzaamheden/overige goederen ad € 56.000.

Er zijn budgetten geraamd in de begroting, en deze zijn niet volledig uitgegeven.

Het budget ad € 15.000 voor de uitvoering van de visie voor het Bels Lijntje wordt overgeheveld naar 2020.

Baten

De baten zijn € 24.000 hoger dan geraamd, dat is voornamelijk het gevolg van een hogere opbrengst toeristenbelasting.

Incidentele baten en lasten

Programma 3

Overzicht van incidentele lasten en baten	Begr.wijz.	Begroting 2019	Realisatie 2019	Mutaties in de reserves	Netto saldo
budget economie	2019-10	15.000,00	0,00	0,00	
Totaal incidentele lasten		15.000,00	0,00	0,00	
Totaal incidentele baten		n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	
Netto saldo incidentele lasten en baten		15.000,00	0,00	0,00	

Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

Overzicht structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	Toevoeging	Onttrekking
	n.v.t.	n.v.t.

Programma 4 Bestuur en organisatie

Thema	Lasten 2018	Primaire begroting	Gewijzigde begroting	Lasten 2019	Verschil
THEMA4.1 Bestuur	1.625.644	1.314.039	1.710.350	2.105.707	-395.357
THEMA4.2 Dienstverlening	645.966	550.791	584.771	584.867	-95

Thema	Baten 2018	Primaire begroting	Gewijzigde begroting	Baten 2019	Verschil
THEMA4.1 Bestuur	-76.976	-30.076	-39.500	-52.547	13.047
THEMA4.2 Dienstverlening	-439.872	-251.747	-277.247	-296.031	18.784

	Gewijzigde begroting	Rekening 2019	Verschil
Totaal lasten	2.295.121	2.690.574	-395.452
Totaal baten	-316.747	-348.578	31.831
Totaal saldo	1.978.374	2.341.996	-363.621

Toelichting

Thema Bestuur

In het kader van de wet Appa (Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers) en het dalende rentepercentage moest er € 450.000 meer toegevoegd aan de voorziening pensioenen voormalige bestuurders, dan begroot.

Van het budget "Goolse democratie" wordt € 11.000 overgeheveld voor de raadsconferentie in januari 2020.

Thema Dienstverlening

De opbrengsten zijn € 20.000 hoger dan begroot. Dit komt door een hoger aantal verkochte Eigen Verklaringen (rijbewijs) en meer huwelijken.

Incidentele baten en lasten

Programma 4					
Overzicht van incidentele lasten en baten	Begr.wijz.	Begroting 2019	Realisatie 2019	Mutaties in de reserves	Netto saldo
Incidentele lasten					
wachtgeldten voormalige bestuurders	2019-00	26.626	27.297	27.297	
storting in de voorziening pensioenen vm bestuurders	2019-00	70.000	522.506	0	452.506
extra budget verkiezingen	2019-00	37.500	37.500	37.500	
Goolse democratie	2019-02	100.000	101.602	101.602	
Totaal incidentele lasten		234.126	688.905	166.399	452.506
Incidentele baten		n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	
Netto saldo incidentele lasten en baten		234.126	688.905	166.399	452.506

Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

Overzicht structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	Toevoeging	Onttrekking
	n.v.t.	n.v.t.

Programma 5 Algemene dekkingsmiddelen en overhead

Thema	Lasten 2018	Primaire begroting	Gewijzigde begroting	Lasten 2019	Verschil
-------	-------------	--------------------	----------------------	-------------	----------

THEMA5.1	Algemene dekkingsmiddelen	10.002.370	3.509.115	8.585.994	8.870.287	-284.293
THEMA5.2	Overhead	5.964.441	5.283.075	7.395.190	6.873.435	521.754

Thema	Baten 2018	Primaire begroting	Gewijzigde begroting	Baten 2019	Verschil
-------	------------	--------------------	----------------------	------------	----------

THEMA5.1	Algemene dekkingsmiddelen	-50.028.217	-40.270.118	-53.718.315	-49.714.094	-4.004.221
THEMA5.2	Overhead	-256.177	-101.834	-672.974	-771.591	98.617

	Gewijzigde begroting	Rekening 2019	Verschil
Totaal lasten	15.981.184	15.743.723	237.461
Totaal baten	-54.391.289	-50.485.685	-3.905.604
Totaal saldo	-38.410.105	-34.741.962	-3.668.142

Toelichting

Thema Algemene dekkingsmiddelen

Treasury

De lasten van dit taakveld zijn € 180.000 lager door:

- lagere rentelasten ad € 221.000 leningenportefeuille;
- hogere rentevergoeding ad € 20.000 aan de grondexploitatie vanwege de hogere negatieve boekwaarde;
- lagere rentelasten eigen vermogen ad € 84.000 vanwege de lagere stand van de reserves per ultimo 2018;
- per saldo resteert dit in een lagere doorrekening van de rentelasten via de renteomslag.

De baten bij dit taakveld zijn per saldo € 76.000 lager vanwege enerzijds de lagere bespaarde rente ad € 84.000 en anderzijds de hogere dividend uitkering van de BNG ad € 15.000.

Overige baten en lasten

De lasten van dit taakveld zijn € 120.000 lager vanwege:

- het saldo van de toerekening van salarissen aan kapitaalwerken en grondexploitatie;
- het treffen van een voorziening gecorrigeerde winst Heijsteeg;
- het geraamde bedrag ad € 530.000 voor het aanvullen van de voorziening egalisatie opbrengsten afvalstoffenheffing vanuit de awr is achterweg gebleven om de tekorten bij het taakveld als zodanig te presenteren.

Mutatie reserves

De lasten van dit taakveld zijn € 573.000 hoger dan begroot en dat wordt voornamelijk veroorzaakt door de storting van € 493.000 in de reserve overheveling van budgetten die niet begroot is. Tegenover deze overschrijding staat een onderschrijding bij de budgetten die worden overgeheveld.

Baten

De beschikking over de reserves is € 4.348.000 lager dan begroot en dat wordt voornamelijk veroorzaakt doordat het tekort in de primaire begroting en de tekorten in de 1e en 2e Burap zijn gedekt door aanwending vanuit de awr terwijl we nu het daadwerkelijk tekort presenteren. Daarnaast was rekening gehouden met het aanvullen van de voorziening egalisatie opbrengsten afval tot een bedrag van € 425.000, dit is in de jaarrekening 2019 achterwege gebleven.

Algemene uitkering

De algemene uitkering is € 326.000 hoger dan begroot en dat wordt voornamelijk veroorzaakt door de hogere baten op basis van de decembercirculaire voor klimaatmaatregelen waarvoor € 237.000 is uitgekeerd voor o.a. de transitievisie warmte.

Thema Overhead

Van het budget voor het organisatieontwikkeltraject wordt € 63.500 overgeheveld naar 2020.

Nieuwe dienstverlening

De uitgaven zijn € 82.000 lager dan begroot. De nieuwe adviseur dienstverlening is pas eind augustus gestart. Er is dit jaar daarom te weinig tijd geweest om alle plannen uit te voeren. Het budget wordt overgeheveld naar 2020.

Automatisering en Telefonie

In 2019 zijn we voor ICT en Telefonie overgegaan van Tilburg naar Equalit. Dit heeft een kostenbesparing tot gevolg. Voor telefonie is de dienstverlening niet meer een all-in prijs, zoals voorheen. Er worden plannen gemaakt voor een wijziging in de mobiele telefonie in 2020. We hebben in 2019 minder uitgegeven, maar die kosten gaan in 2020 wel komen. De migratie van Tilburg naar Equalit is goedkoper uitgevallen (€ 98.000). Licentiekosten zijn lager € 105.000, omdat de aanbesteding Burgerzaken nog loopt (€ 60.000).

Incidentele baten en lasten

Programma 5					
Overzicht van incidentele lasten en baten		Begroting	Realisatie	Mutaties in	
Alg dm en Overhead	Begr.wijz.	2019	2019	de reserves	Netto saldo
Incidentele lasten					
formatie secretariele onderst. cie bezwaar	2019-00	39.650	39.650	39.650	
strategisch adviseur dienstverlening	2019-02	90.000	28.865	28.865	
applicatiebeheer	2019-02	100.000	10.500	10.500	
juridisch medewerker	2019-02	79.000	57.918	57.918	
organisatieontwikkeling	2019-02	10.000	10.000	10.000	
prioritair project gegevensmanagment	2019-02	25.000	8.100	8.100	
inhuur functioneel beheer	2019-02	46.000	40.000	40.000	
doorontwikkeling zgw strippenkaart	2019-02	40.000	19.153	19.153	
ontwikkeling richting KCC	2019-02	50.000	37.000	37.000	
inc, zgw adviezen WNRA	2019-02	35.000	0	0	
voormalig personeel	2019-12	60.000	56.604	56.604	
boete/disagio aflossen diverse leningen	2019-12	1.699.050	1.699.050	1.699.050	
voorziening verlies Heisteeg	rekening	0	20.380	20.380	
Totaal incidentele lasten		2.273.700	2.027.220	2.027.220	
Incidentele baten					
hogere algemene uitkering 2019	rekening	0	333.689	0	333.689
hogere algemene uitkering voorgaande jaren	2019-12	19.250	11.909	0	-7.341
suppletie btw 2017	rekening	0	43.218		43.218
vrijval verplichtingen	2019-10	96.000		0	0
vrijval verplichtingen	2019-12	82.250		0	
1% regeling	2019-12	15.590	29.980	29.980	0
voorziening dubieuze debiteuren	rekening	0	-59.275	0	-59.275
Totaal incidentele baten		213.090	359.522	29.980	310.292
Netto saldo incidentele lasten en baten		2.060.610	1.667.698	1.997.240	-310.292

Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

Overzicht structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	Toevoeging	Onttrekking
bespaarde rente awr	131.541	
bespaarde rente overige reserves	19.159	
Totaal overzicht algemene dekkingsmiddelen en overhead	150.700	

Wet normering bezoldiging topfunctionarissen

De WNT is van toepassing op gemeente Goirle. Het voor gemeente Goirle toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2019 € 194.000, het algemeen bezoldigingsmaximum.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functievervulling alsmede degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

bedragen x € 1	H.M. van 't Westeinde	Y.Y.M. Hasselman
Funcatiegegevens	Griffier	Secretaris
Aanvang en einde functievervulling in 2019	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	78.864	95.265
Beloningen betaalbaar op termijn	13.417	15.954
<i>Subtotaal</i>	<i>92.281</i>	<i>111.219</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	194.000	194.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag ¹¹	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	92.281	111.219
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2018		
Funcatiegegevens	Griffier	Secretaris
Aanvang en einde functievervulling in 2018	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	77.791	88.361
Beloningen betaalbaar op termijn	12.483	14.351
<i>Subtotaal</i>	<i>90.274</i>	<i>102.712</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	189.000	189.000
Bezoldiging	90.274	102.712

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2019 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Analyse begrotingsrechtmatigheid

Budgetrecht en begrotingsoverschrijdingen

Het budgetrecht is een recht dat de raad toekomt. Het budgetrecht houdt in dat het college in principe alleen uitgaven kan doen en verplichtingen kan aangaan na toestemming ofwel autorisatie van de raad. Met de vaststelling van de begroting geeft de raad het college deze toestemming op themaniveau.

Begrotingsrechtmatigheid houdt in dat de financiële beheershandelingen bij de gemeente binnen de begroting dienen te passen. Begrotingsoverschrijdingen die niet bij de raad bekend zijn, beschouwt de accountant als onrechtmatig. Daarom leggen we deze overschrijdingen aan u voor. Zodra u hiermee instemt, stellen we de begroting bij en is er formeel geen sprake meer van "overschrijdingen" en geen begrotingsonrechtmatigheid in het kader van de controleverklaring.

Als blijkt dat de gerealiseerde lasten zoals weergegeven in de jaarrekening, hoger zijn dan de geraamde bedragen met inbegrip van de laatste begrotingswijziging, is - voor zover het de begrotingsoverschrijdingen betreft - mogelijk sprake van onrechtmatige uitgaven. De overschrijding kan namelijk in strijd zijn met het budgetrecht van de raad.

Overzicht van de lasten uit de exploitatierekening per thema

	Begroting 2019	Werkelijk 2019	Restant 2019
***** Totaal	77.216.312	71.289.968	5.926.344
Prog 1 Inwoner	32.456.288	32.578.499	-122.211
Thema 1.1 Preventie	5.536.624	5.344.746	191.878
Thema 1.2 Onderwijs	2.693.115	2.459.804	233.311
Thema 1.3 Zorg en activering	24.226.548	24.773.949	-547.400
Prog 2 Leefomgeving	25.644.274	19.600.353	6.043.921
Thema 2.1 Slim omgaan met ruimtegebruik	18.682.277	12.707.261	5.975.016
Thema 2.2 Verstandig omgaan met natuurl hulpbron.	5.248.433	5.234.124	14.309
Thema 2.3 Zorg voor veilige leefomgeving	1.713.564	1.658.968	54.596
Prog 3 Bedrijvigheid	839.445	676.819	162.625
Prog 4 Bestuur en organisatie	2.295.121	2.690.574	-395.452
Thema 4.1 Bestuur	1.710.350	2.105.707	-395.357
Thema 4.2 Dienstverlening	584.771	584.867	-95
Prog 5 Algemene dekkingsmiddelen en overhead	15.981.184	15.743.723	237.461
Thema 5.1 Algemene dekkingsmiddelen	8.585.994	8.870.287	-284.293
Thema 5.2 Overhead	7.395.190	6.873.435	521.754
Totaal	77.216.312	71.289.968	5.926.344

Verklaring voor de overschrijdingen:

Thema 1.3 Zorg en activering

- € 449.264 betreft de overschrijding op het budget voor Jeugdhulp. € 343.035 is gemeld op 29-10-2019 via een Raadsinformatiebrief.
- € 274.779 betreft een tekort op de WMO

Thema 4.1 Bestuur

Er is € 452.505 meer toegevoegd aan de Voorziening pensioen (gewezen) bestuurders dan begroot. Voorziening wordt bepaald op basis van actuariële berekeningen. Vanwege de huidige lage rente was een hogere dotatie noodzakelijk dan begroot. Dit soort verschillen komen pas naar voren na afloop van het boekjaar, door het maken van actuariële berekeningen ten behoeve van de jaarrekening.

Thema 5.1 Algemene dekkingsmiddelen

Op 18 februari 2020 heeft de gemeenteraad ingestemd met het voorstel om voor € 493.337 budgetten over te hevelen van 2019 naar 2020. Het budget dat niet is uitgegeven veroorzaakt een voordeel bij de verschillende programma's, maar zorgt voor een tekort bij programma 5.1 Algemene dekkingsmiddelen. (per saldo is er geen effect)

Kredietoverschrijdingen

	nummer	Omschrijving		t/m 2019			
P0721	Verkeer en vervoer						
	P.0721.0017	Vorbereidingskrediet faunapassage	298.055	303.635	0	-5.580	Teveel uren verantwoord op Voorbereiding, i.p.v. uitvoering.
							Het budget is overschreden door onvoorziene werkzaamheden die onvermijdelijk bleken; - De ondergrond van de Alphenseweg bleek anders dan verwacht uit het vooronderzoek; hierdoor moesten er meer materiaal worden verwijderd en meer fundering worden aangebracht. Totale kosten ongeveer € 19.000. - Door protesten van bewoners en intensiever vrachtverkeer waren er meer maatregelen nodig voor de omleidingsroutes. Totale kosten ongeveer € 24.000.
	P.0721.0019	Hoofdroute Riel	572.044	576.074	19.923	-23.953	Meerwerk kruising Dorpsstraat / Tilburgseweg.
	P.0721.0036	Tilburgseweg Centrum wegen	1.257.030	1.292.897	0	-35.867	
P0721	Infrastructuur, onderdeel wegen						
	P.0721.3010	Voorber.kosten (2015) 't Ven Noord I wegen	96.500	141.536	0	-45.036	In voorbereiding (voorbereiding duurder door langere looptijd project)
	P.0721.3016	Vorbereidingskosten 2016 Hoogeindseweg 2016	93.861	98.799	0	-4.938	
	P.0721.3017	Vorbereidingskosten 2016 Baronielaan wegen	183.300	199.060	0	-15.760	
P0755	Cultureel erfgoed						
	P.0755.0001	Restauratie kerktoeren Riel	175.000	181.976	11.256	-18.232	
P0757	Openbaar groen						
	P.0757.0011	Cyclische vervanging speeltoestellen 2017	26.000	26.564	0	-564	
P0772	Infrastructuur, onderdeel riolering						
	P.0772.0019	Uitvoeringskosten 2016 v Haestrechtstraat riolering	334.737	335.272	0	-535	
P0542	Onderwijshuisvesting						
	P.0542.0007	Nieuwbouw De Vonder, VAT-kosten	296.538	296.590	0	-52	
	P.0542.0021	Noodlokalen Open Hof	130.060	134.817	0	-4.757	
P0574	Milieubeheer						
	P.0574.0005	Sanering verkeerslawaaai Bergstraat	0	11.341	65	-11.406	We ontvangen hiervoor subsidie van Prov.N-Br. Baten worden geboekt bij ontvangst van het geld. Subsidie dekt de volledige uitgave.

Totaal kredietoverschrijdingen bedraagt € 155.274. Dit is een rechtmatigheidsfout.

Bijlagen

SISA bijlage verantwoordingsinformatie 2019 op grond van artikel 3 van de Regeling Informatieverstrekking sisa - d.d. 27 januari 2020												
OCW	D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB) Gemeenten	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO)							
			Aard controle R Indicatornummer: D8 / 01	Aard controle R Indicatornummer: D8 / 02	Aard controle R Indicatornummer: D8 / 03							
			€ 25.606	€ 9.000	€ 59.060							
		Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid Bedrag	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid Bedrag							
		Aard controle n.v.t. Indicatornummer: D8 / 04	Aard controle R Indicatornummer: D8 / 05	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: D8 / 06	Aard controle R Indicatornummer: D8 / 07							
		1	060785 Gemeente Goirle	€ 0	060785 Gemeente Goirle	€ 0						
IenW	E3	Subsidieregeling sanering verkeerslawaa Subsidieregeling sanering verkeerslawaa Provincies, gemeenten en gemeenschappelijke regelingen (Wgr)	Besteding (jaar T) ten laste van rijksmiddelen	Overige bestedingen (jaar T)	Besteding (jaar T) door meerwerk dat o.b.v. art. 126 Wet geluidshinder ten laste van het Rijk komt	Correctie over besteding (t/m jaar T)	Kosten ProRail (jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 4 van deze regeling ten laste van rijksmiddelen					
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E3 / 01	Aard controle R Indicatornummer: E3 / 02	Aard controle R Indicatornummer: E3 / 03	Aard controle R Indicatornummer: E3 / 04	Aard controle R Indicatornummer: E3 / 05	Aard controle R Indicatornummer: E3 / 06				
			1	457.067.01	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0			
			2	457.067.03	€ 30.304	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0			
			3	2016.025.03	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0			
				Kopie beschikingsnummer	Cumulatieve bestedingen ten laste van rijksmiddelen tot en met (jaar T)	Cumulatieve overige bestedingen tot en met (jaar T)	Cumulatieve Kosten ProRail tot en met (jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 4 van deze regeling ten laste van rijksmiddelen	Correctie over besteding kosten ProRail (t/m jaar T)	Eindverantwoording Ja/Nee			
				Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E3 / 07	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E3 / 08	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E3 / 09	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E3 / 10	Aard controle R Indicatornummer: E3 / 11	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E3 / 12			
			1	457.067.01	€ 38.674	€ 146.337	€ 0	€ 0	Ja			
			2	457.067.03	€ 70.782	€ 0	€ 0	€ 0	Nee			
			3	2016.025.03	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee			
SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet gemeente 2019 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente	Besteding (jaar T) IOAW Gemeente	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente	Besteding (jaar T) IOAZ Gemeente	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk) Gemeente				
			Aard controle R Indicatornummer: G2 / 01	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 02	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 03	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 04	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 05	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 06				
			1	3.499.533	€ 88.733	€ 296.282	€ 1.154	€ 38.650	€ 0			
				Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen Gemeente	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen Gemeente	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk) Gemeente	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Gemeente	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk) Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee			
				Aard controle R Indicatornummer: G2 / 07	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 08	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 09	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 10	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 11	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2 / 12			
			1	38.808	€ 5.094	€ 0	€ 272.112	€ 0	Ja			
			SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen) gemeente deel 2019 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004	Besteding (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) Gemeente	Baten (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) Gemeente	Baten (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) Gemeente	Besteding (jaar T) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bob) Gemeente	Besteding (jaar T) Bob Gemeente		
						Aard controle R Indicatornummer: G3 / 01	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 02	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 03	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 04	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 05	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 06	
						1	10.315	€ 0	€ 18.491	€ 59.782	€ 6.287	€ 0
							Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) aan uitvoeringskosten Bob als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee			
	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 07	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 08				Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G3 / 09						
1	0	€ 0				€ 0	€ 0	€ 0	€ 0			
VWS	H4	Specifieke uitkering Sport Gemeenten				Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Projectnaam / nummer	Totale aanvraag per project (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen (automatisch berekend)	Verekening (jaar T) Ronde zaken sportbeoefening en sportstimulering per project ten laste van Rijksmiddelen	Verekening (jaar T) Ronde zaken sportbeoefening en sportstimulering per project ten laste van Rijksmiddelen	Verekening (jaar T) overige kosten per project ten laste van Rijksmiddelen	
						Aard controle R Indicatornummer: H4 / 01	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: H4 / 02	Aard controle R Indicatornummer: H4 / 03	Aard controle R Indicatornummer: H4 / 04	Aard controle R Indicatornummer: H4 / 05	Aard controle R Indicatornummer: H4 / 06	
						1	105.969	SPUK-Sport18-632800	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
						2		Dienstverlening door derden	€ 727.826	€ 0	€ 727.826	€ 0
			3		Beheer en exploitatie	€ 35.593	€ 0	€ 35.593	€ 0			
			4		Aankoop	€ 17.636	€ 0	€ 17.636	€ 0			
				Kopie projectnaam / nummer	Totale besteding (Jaar T) per project ten laste van Rijksmiddelen (automatische berekening)	Percentage besteed (Jaar T) per project ten laste van Rijksmiddelen (automatische berekening)	Toelichting	Overig (Jaar T) ten opzichte van ontvangen Rijksbijdrage - automatisch ingevuld				
				Aard controle n.v.t. Indicatornummer: H4 / 07	Aard controle R Indicatornummer: H4 / 08	Aard controle R Indicatornummer: H4 / 09	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: H4 / 10	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: H4 / 11				
			1	SPUK-Sport18-632800		0,0%		€ 675.086				
			2	Dienstverlening door derden	727825,81	68,63%	Kosten voor dienstverlening door derden, incl btw					
3	Beheer en exploitatie	35592,86	33,59%	kosten voor beheer en exploitatie, incl btw								
4	Aankoop	17635,9	16,64%	kosten voor aankoop van (sport) materialen incl btw								

Taakveld	Lasten	Baten	Saldo
0.1 Bestuur	2.105.707	52.547-	2.053.160
0.2 Burgerzaken	584.867	296.031-	288.835
0.4 Overhead	6.873.435	771.591-	6.101.845
0.5 Treasury	248.018-	608.250-	856.269-
0.61 OZB Woningen	226.878	3.246.385-	3.019.507-
0.62 OZB-niet Woningen	22.171	1.434.901-	1.412.729-
0.64 Belastingen overig	94.347	118.326-	23.979-
0.7 Alg. uitkering en ov. uitk Gemeentefonds	15.294	33.200.624-	33.185.330-
0.8 Overige baten en lasten	2.118.821	213.372-	1.905.450
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	39.226-		39.226-
0.10 Mutatie reserves	6.680.020	10.892.237-	4.212.217-
* Resultaat vd rekening van baten/lasten	3.509.535-		3.509.535-
0 Bestuur en ondersteuning	14.924.762	50.834.263-	35.909.502-
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	1.201.876		1.201.876
1.2 Openbare orde en veiligheid	457.092	24.059-	433.033
1 Veiligheid	1.658.968	24.059-	1.634.909
2.1 Verkeer en vervoer	2.801.778	141.383-	2.660.395
2.2 Parkeren	215.168	69.610-	145.557
2 Verkeer, vervoer en waterstaat	3.016.946	210.993-	2.805.953
3.1 Economische ontwikkeling	204.536	1.825-	202.711
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	282.434	335.092-	52.658-
3.4 Economische promotie	180.140	123.201-	56.939
3 Economie	667.110	460.118-	206.992
4.1 Openbaar basisonderwijs	55.070		55.070
4.2 Onderwijshuisvesting	1.402.983	16.108-	1.386.875
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.001.752	126.279-	875.473
4 Onderwijs	2.459.804	142.387-	2.317.417
5.1 Sportbeleid en activering	343.942	30.718-	313.224
5.2 Sportaccommodaties	1.427.998	455.104-	972.894
5.3 Cultuurpresentatie, productie en partic.	573.505	21.707-	551.798
5.4 Musea	9.710	18.332-	8.623-
5.5 Cultureel erfgoed	954.150	55.709-	898.440
5.6 Media	510.607		510.607
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	1.350.760	100-	1.350.660
5 Sport, cultuur en recreatie	5.170.672	581.671-	4.589.001
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	2.240.177	197.778-	2.042.399
6.2 Wijkteams	1.653.803	69.356-	1.584.448
6.3 Inkomensregelingen	5.924.068	4.092.982-	1.831.086
6.4 Begeleide participatie	2.662.873		2.662.873
6.5 Arbeidsparticipatie	875.178	3.251-	871.927
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	1.288.239	21.592-	1.266.647
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	4.293.334	159.410-	4.133.924
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	6.904.080		6.904.080
6.82 Geescaleerde zorg 18-	586.000		586.000

6 Sociaal domein	26.427.752	4.544.368-	21.883.384
7.1 Volksgezondheid	834.890	10.000-	824.890
7.2 Riolering	2.028.424	2.376.096-	347.672-
7.3 Afval	2.381.458	-2.344.260	37.198
7.4 Milieubeheer	824.242	54.445-	769.797
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	946		946
7 Volksgezondheid en milieu	6.069.960	4.784.801-	1.285.159
8.1 Ruimtelijke ordening	1.238.058	678.581-	559.477
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerrein)	4.822.630	5.177.527-	354.897-
8.3 Wonen en bouwen	1.323.772	341.665-	982.107
8 Volkshuisvesting, ro en stedelijke vern.	7.384.460	6.197.773-	1.186.686
*** Producten en Kostenp	67.780.433	67.780.433-	